Оссолінсъкі колекції.

CD – диск виконано в рамах угоди укладеної з квітня 2004 р. між Львівською науковою бібліотекою НАН України у Львові і Національним Закладом ім. Оссолінських у Вроцлаві.

Lwowska Naukowa Biblioteka im. W. Stefanyka NAN Ukrainy. Oddział Rękopisów.
Zespół (fond) 4.
Zbiór rękopisów Biblioteki Baworowskich

Dział (opys) 1

462. Lacon Orator... in Scholis Collegii Karnkoviani S.J. 1730-1731.

STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE

Lacon.
Orator
seu
Rhetorica.

Nr. 462.

BIBLIOTEKA B. U. W.

VIII B 40

Josephi Kicrski

Canto W Zakrzewski

Laudet Jesus Christus et
in saecula saeculorum Amen
2

LACON ORATOR

CULTUI DIVINO CONSECRATO.

ID EST.

PLURIMA ORATORI PER NECESSARIA.

IN COMPENDIA PORRECTA.

AD M. D. T. O. M. G. ÆTERNÆ SAPIENTIÆ

MATRIS HONOREM

SS: TT: I: C: S. K. A: I. NEP. ET CÆTERORUM.

VENERATIONEM PERPETUAM

IN SCHOLIS COLLEGII KARNKOVIANI SOC: IES

EX ANNO D'NI 1730.

IN ANNUM 1731.

DIE 13. 9BRIS.

BIBLIOTEKA JAGIELLOŃSKA

Prœmium.

Sæculorum labor est non unius anni omnia sui: gentiam oratoriam concernentia ample tradere et fuse in paginam hanc effundere. Quidquid de: nim polliciorem. delectat autem quidquid comi: tia et conceſsus publicos exedras sacras et profanq eventus tristes et hilares, plausus varios et sexcen: ta ejus modi exornat et ꝺdecorat, et sine hujus Ar: tis acquiritur adminiculo. Unde satis Neo Rhetori credo pro futurum si velut in nucle o complectens illi idem ea quæ ab aliis prolixe tractantur singula omni a fradito in compendio

Sit itaque.

Pars Prima.

De Amplificatione Styli Oratorij.

Per Amplificationem Styli Oratorij non intelligimq copiam vocum nam certe ille in foro publico vetula inter anni lex discursus abundant verborum mole non tamen amplificationem oratoriam efficiunt. Unde amplificatio Rhetorica non in hoc sita est sit magna sed ut exaggeret moveat Auditorem persuadeat fidem concilliet et non praeterecat aures audientium sed feriat. Qualis est vg. apud Virgilium amplificatio hjus sensus Inhumanus es oEnea Nec tibi Diva Parens Generis Nec Dardanus Author pro fide sed Diris genuit te caucasus horrens hircaneq admorunt ubere Tygres &c:

Amplificatio talis oratoria est duplex alia verborum minorum cum verbum simplex cultius et per plura verba effertur

uerba efferz et de hac amplificatione definimq fuse agen: de de Rheriphasi et exornatio ne uerborum simplicium alia Sententiar seu rerum et Sensuum et est cum cam non uerborum simplex, sed rei ipsa seu propositio aliqua gracioribus Sententiis augeq et confirmaq. Hac amplifi: catio fit modis plurimis quos omnes uocare ad Calamum non uocant principaliores tantum porrigam

Prima Amplificationis mody est Definitio

Li scilicet p definitionem augeaq et confirmeq oratio. Hoc autem fit modo duplici: u. p definitiones conglobatas, u p definitiones sparsas. Nomine uerus definitio: nums conglobatar intelligunq plures definitiones, seu explicationes rei alicuiq, penes se ponde in Ora:

tione

tione. Jam vero nomine definitionum sparsarum, intelligunt definitiones plures alicuius rei & illa disposite in Oratione & amplificatione, ut illis interponant sensus, ex circumstantiis eandem definitionem eruti. Talis esset amplificatio et descriptio scholæ per definitiones conglobatas: quoties liceum hoc ingredior, videre mihi videor augustum optimarum artium, domicilium, aram sanctitatis, nobilissimam sapientiæ arcem, sistasarum sacrarum, templum probitatis, sulcherrimæ virtutis officinam, innocentem dimicandarum, Ingeniorum arenam, placata mitionis, minervæ lustra, Humanæ sapientiæ portum, civium, Heroum, Antistitum, senatorum, seminarium, immortale &c. p.

Ut vero intelligas hoc artificium plenius, dicendum est quid sit definitio et quomodo formanda. Definitio dicitur explicatio naturæ rei & fit duplici modo: p tales voces, quæ essentiam rei exprimunt, et vocat essentialis ut vg Si Ciceronem dicares animal rationale: p tales voces, quæ tantum per accidens conveniunt rei alicui: et talis definitio vocat accidentalis vg Si Ciceronem diceres Oratorum principem, Cultioris vitæ magistrum, Romani Senatus fulmen, decus Latij exercitus. &c. Vel si Gemmam diceres filiam Roris, lachrimam auroræ, luctum Celi, vitrum preciosum &c. Ex quo patet quod in definitione reperiatur circumscriptio rei. Unde volens formare definitionem debes te reflectere ad circumstantias omnes illius rei, quamvis definitio hoc est quid sit natura illius quid accidentia quid sit.

quæ

ad constitutiva sua quo ad molem quo ad longitudinem, latitudinem, Colorem, pretium, usum quo ad locum, quo ad tempus, quo ad causas, quo ad effectus, quo ad similia quo ad dissimilia, &c. Et nobilioribus punctis hanc circumstantiam, formabis definitionem sic Petrarcha venustam formam definivit. Venustas formæ est velum oculis, laqueus pedibus, alis vincus, hostis Domesticus p. petrus tortor, blandum malum. Sic Lilium definit Lilium è Corona terræ, plantarum Gloria, Oculus florum, Gemma pratorum, agrorum fidus, Amor mundi Sic definit est fatum animæ mors suavis, blandum vulnus, felleum nectar, cecitas clarissima, spinis delicata, dulce venenum. Sic etiam stratam hominem procera statua definit. Vocando illum, Excelladi Sobolem, vespertinam umbram,

Rhodeum

Rhodium Colossum Unum ex herculeis columnis cui inscribendis Non plus ultra Parvus quoque homo sic est ab antiquo definitus Homo suo Nomine minor. Fragmentum hominis, Scintilla, pusilla literulla punctum verbo parvus homo sed magnum malum sed ardens linapis granum parvum & pravum et amarum arena Serpulus aciculla caput pulicis pupilla. etc:

2dus Amplificationis Modus.

Est distributio partium. Hoc autem sic definis, est rei seu totius, v quasi totius, in suas partes v quasi partes divisio. Dicis totius v quasi totius ut ostendatur major libertas dividendi ac distribuendi rem aliquam Quamvis enim non sit res aliqua quae possit dici philosophice totum, aput Rhetores tamen potest accipi pro toto vel quasi toto Deinde ex ea ratione

dicit quasi totius quia apud Rhetores etiam pars. aliquid totius potest accipi pro toto non respectu illius totius cuius est pars sed respectu suarum partium ex quibus componit sic vg Homo é totum, partes illius sunt. Corpus, anima, et unio sed iterum corpus vg potest sumi pro toto non respective ad hominem sed respective ad suas partes ex quibus stat vg Respective ad caput, linguam, cor, manum, &c. Totum vero hic intelligit omne id, quid quid potest dividi in aliquas partes Ita vg Homo é totum quoddam quia potest dividi in Animam, Corpus, unionem. Item in Reges, Senatores, Ducas milites, Pauperes, Divites, fortes, imbelles. &c. Item virtus é quoddam totum quod potest dividi in clementiam, fortitudinem, temperantiam liberalitatem &c.

Hic ita

Hi itaq; p̄ precognitis, si vis p̄ enumerationem partium amplificare aliquem sensum, reflecte te ad subiectum et p̄dicatum, et vel subiectū vel p̄dicatum vel utrumq; in suas partes divide. Accipe exemplum Sapientij, qui hanc propositionem Christiano non debet inebriari. amplificando p̄ hunc modum si Christiano in partes distribuit sic efferendo: Ergo ne Christiano bacho licet? turpe est manus pietati obligatas, ad infamam ventris servitium convertere; Linguam sacro Christi corpore pastam, immoderatis hostibus polluere, cor Dei conclave ad hospitium, sed receptaculum facere, mentem Divinæ sapientiæ protoplon, profuso potu bestialem reddere &.

Tertio Amplificandi modus est p̄ inductionem exemplorum, vel p̄ inductionem similium amplificat Sententia p̄ inductionem exemplorum. Quando ad probationem et confirmationem alicuius sensus, citantur plura exempla Jam vero nomine exempli intelligit factum aliquod vel

ex

ex historia ꝙ ex fabula quod adsertur ad confirmationem sensꝰ alicuiꝰ ꝙ propositionis. sic ꝛꝛ si amplificare hic sensus Tiranni raro gladios et venena vita ꝓpsent addui exẽpla de Nerone interfectore Matris, ac Senece preceptoris sui, qui etiam crudeliter a suis necatꝰ, Item de Busiride egiptiorum Tiranno, qui crudeli humanitate, hospites omnes immolabat Iovi Ipse quoꝰ ab hercule interfectꝰ, litavit sua crudelitati sanguinem, unde dicuꝰ etiam are Busiridis. Item de falaride tiranno, qui preter cetera nouorum supplitiorum instrumenta, taurum habuit Dneum arte perilli effectum, cui succenso inꝓponebant homines vivos cremandos. Ita ut illi miseri Mugitus, Gemitus ꝓdoloris vehementia mugitum bouis ederent Hii pariter correptꝰ a civibꝰ. eidem tauro quo alios exceperat inclusus vivꝰ cremandꝰ est docuitꝰ suum Mugire Juventum. Item de Diomede, qui cum equos suos humanes

humana carne aleret, ab Hercule victy, equiq suis in pabulum est objectus.

Amplificat etiam propositio p inductionem similium si plura similia colligang et illis augeat propositio si oy si hoc propositio esset amplificanda Verum, Professores perniciem sibi educant indiscretis, colligerent similitudines, et formaret amplificatio Sic oy Factamus sepe catulos miseri matres qui nostra post ubera depascent rigamq assiduo sudore cutem, quo mox in cultos mos adulta nos perimet. animq nostri in cuiusq gladium quo cudamq.

Hic facile colligit quod dupliciter tractari possint inductiones similium numerum. o Simpliciter o Allegorice Simpliciter tractantur quando p istas particulas sicut, ita non aliter, adq, si, etiam, quasi, instar, velut &p. efferuntur similitudines allegorice vero inductiones similium tractant inferiq proponendo modo.

Alius modus amplificationis ē p Allegoriam. Jam vero allegoria est exornatio quā aliq̄ aliud verbis et aliq̄ aliud sensu ostendit. Porro ista exornatio consistere potest ꝫ in similitudine ꝫ in comparatione. Si erit exornatio simplex seu non p eruditionem formata consistet in similitudine vero formabit allegoria erudita consistet hāc exornatio in comparatione sciendum autem est q̄d similitudo ē convenientia alicuius rei cum alia re diversā naturā vg si homo timidus conferat cum lepore, tardus cum testudine, fortis cum leone, comparatio vero est convenientia alicuius rei cum alia re eiusdem naturā vg si homo fortis conferret herculi deformis, Tersites, effeminatus sardanapalo venustus ganimedi narcissus. Nota hic quod p allegoriam formari possint ꝫ sensus breviores ꝫ longiores sensus breviores formant p allegoriam quando unum comma ꝫ una pericopa tractat allegoriā longiores vero sensus formant p allegoriam quando tota oratio ꝫ major pars orationis p illam effert, ut ita instituas

amplificationem ꝑ allegoriam primo determinate qm allegoricam
sis scripturas si simplicem invenias, similitudinem, si eruditam
invenias comparationem. Deinde collige adiuncta et voces hoc
est substantiva, adjectiva, verba, frases, quæ precipue serviunt
ant similitudini, o comparationi? ista quæ omnia apte applicarei ꝑ allegoriam exprimende. Tertio adverte ad adjuncta si-
militudinis et comparationis, quæ majorem ad se proportionem
habent, et secum aptius et connexius combinanda: hoc est adver-
te ad hoc quæ sunt adjuncta similitudinis o comparationis, quæ
tibi uberiorem materiam subministrent, et sensus alios et alios
quodammodo generent. Ad extremum ne obscurum sensum faci-
at amplificatio. Permisce verba aperta seu non translata, verbis
translatis, seu allegoricis. Exemplum breve sit. Og exhac pro
positione Blandiens fortuna risu lachrimas presagit quæ
ꝑ allegoriam sic efferri potest; Sæpe etiam magna feren-
nitas fulguravit, Sæpe illustres Titulorum ortus inpluvi-
am desierunt: Aureo si quando imbre quasi Minerva Cunas

Fortuna celum, quemplam profudit praticosum parabit naufragium. Grando Gemmea multos concupit, obruit multos &c.

Ista hec proposicio semp crasciz p allegoriam desumptam a similitudine maris si allegorice efferri posset. In tanta fraram exundavit equora ut nullum marginem relinquerit ultra quem cum bili sua se non effudisset. Mare visus misericordie pectoris salum portasse mente numquam citra procellas quid quid egerat. eo quod et manus scillas tenuerit et frons haribdes respexerit, et oculi aut cortices, aut scopulos, extenderint de proximo.

Tus amplificationis modus p exornationem Oratoriam.

Hec exornatio Oratoria consistit in rationibus, in ventis immediate propositionem ad amplificationem assumptam confirmantibus. Item in quibusdam similibus exemplis, fabulis, conceptibus, predictam propositionem exornantibus. Unde intendens amplificationem formare p exornationem Oratoriam, inveniat sm plures rationes pro-

positionis, eandem propositionem immediate probantes. Has vero ipsas rationes, exemplis, similitudinibus, fabulis &c exornet seu adaugeat, ut sit stilus qui mereat. Titulum exornationis Oratoriæ.

6tus. Amplificationis modus p expositionem Oratoriam. Hæc expositio pariter consistit in rationibus, non immediate sed mediate propositionem confirmantibus. hoc est quando aliqua propositio rationibus ex fluentibus comparat. Ita scilicet ut propositionis assumptæ ratio prima sit talis quæ immediate probet propositionem. 2da ratio probet primam rationem, sicq adamgbr. Quantum permittet materia, et deinde istæ rationes exornent. v. similitudine v. exemplo, v. testimonio, v. stratio. &c Istæ autem rationes solent ordinarie deduci, ex locis intrinsecis v extrinsecis, potissimum vero ex notatione Nominis, partium enumeratione, aloco definitorum, a causis similibus &c ut vg. si hæc propositio Non decet esse præcipitem iram Cæsaris predicto modo amplificaret imprimis deberet cultius et oratorie effferri, deinde deberet dari ratio, quare non decet esse præcipitem iram Cæsaris. Scilicet quia impotentis animi est impetum tenere non posse.

deinde deberet dari ratio huius ipsius rationis, quia fortius erit robur furoris, si franget maiestatem, et audacia impellet. Deinde rationis huius secunda dare. 3tia. quia maiestatem cinet quod eram non audet oinere. Istius 3tie rationis dare 4ta, quia vinctus Cesar, debet vinctas furori manu, et vindicta, dum rabiem non compescet. et sic alias rationes aliis comprobabimus. Postea succederet exornatio, nimirum adducerem exempla, fabulas, testimonia, consilia &. quibus stabilirem propositio et deducta rationes solidarem. Et cum satis de amplificatione sit artis cum hanc omnes libri doceant, et nos alia expectet necessaria. Addo adhuc corollarii loco ut neo rhetores, duo vitia in amplificatione vitent summopere: primum est. ne minutissima quaq; sigillatim exiliter consectemur. Nam hoc grauiter detorsit Oratorem. Pygmei enim sunt qui circa pulverem desudant, Gygantes nonnisi montes attollunt. id ipsum monet Cicero. in amplificationibus nihil est tenuiter enucleandum quia hic locus, grandia potius cum exilia requirit. Secundum est ne ad explendam Orationis membrum vanas voces, hoc est superfluas ingeras; unde si in amplificatione tales fuerint voces,

quae nihil

quod nihil prorsus adferent, quod rim et fondus addat Orationi, & sensum augeat, huic critico subcicebant. Quid est tam furio sum (inquit Cicero de Oratore) quam verborum sonitus inanis, nullâ subiectâ sententiâ. In modum pactoli fluit Oratio, eum: dem q: hoc est; non sine copia gemmas fluctus divitiis rhetoriis grau.

De Connexione Rhetorica

Nomine connexionis Rhetoricæ, intelligis modus quidam rhetoricus, quo ita res in amplificationem collecte adstrigun, ut auditori vagæ et dissolutæ non appareant. Hæc connexio quantum concernit amplificationem Rhetoricæ precisam ab oratione artificis: seu hoc é ab illa oratione quæ habet exordium propositionem narrationem &c.

Duplex est, alia scilicet, quæ sensus omnes inclusos in amplificatione nectit, cum propositio amplificationis: alia quæ sensus eosdem inclusos in amplificatione et nexos cum propositione secum invicem nectit. Adverto quod dixi Superius: tantum duplicem esse connexionem quæ concernit amplificationem ut precisam ab oratione artificiosa, cum enim ultra

ejus

illas duas connexiones dat ibi semper connexio particu Oratio-nis artificia, scilicet exordij cum propositione narrationis, cum probatione ꝓbationis cum confutatione &. et talis connexio solet esse ꝑ transitiones, sive ꝑ factos, sive imperfectas ꝑ figuras precipuè vero Interrogationis Connexio datꝫ ꝛ Rhetorica sensum cum am-plificationis ꝓpositione fit: si sensꝫ illi habeant aliqm relatio-nem et propositionem ad propositionem.

Hoc est si formanꝫ ex adjunctis illis quæ versanꝫ circa rem contentam in propositione. Scilicet si vel ex causis ꝙ ex effectis ꝙ essemilibus ꝙ ex dissimilibus ꝙ ex aliis quandocunꝫ cum re connexis educanꝫ videanꝫ semꝫ confirmare propositionem pre-fixam connexione vero sensum invicem secum inclusos in amplificatione ordinariè fit: ꝑ figuras et ꝑ particulas sen-sibus proportionatꝫ ꝙ enim sunt sensꝫ qui debent copulari connecte illis particulis vꝫ at atq et &c. si vero includent demonstrationem necte illos, particulis demonstrativis vꝫ non ecce vero &c. si sunt sensus confirmativi, confirma illos, parti-culis confirmativis vꝫ profectò, sanè ita &c. si sunt similiꝫ Judicinarij, confirma illos, et connecte particulis Similitudinis.

vꝫ Licet

vg Sicut non, secus, acsi, quasi §. Diversitatem inferunt connecte illos, particulis diversitatis vg aliter, secus, non, ita § Verbo leze accurate in rudimentis alvari, doctrinas de adverbiis: is, interiectionibus, et abimanuationibus illasq penetra, exacte considerando, quæ particulæ, quibus sensibus accidat, et sic dices connexe scribere

Hoc super-addo singulare quod oresionem maximam reddit nempe ut amplificaturq propositionem caret sensus tales, qui videanq quodammodo ex se fluere v saltem unus alteri et proximo adhærere

PARS 2da.

De nominis orationis artificio

De

Orationibus Gratulatoriis

Gratulatio est plausq orationis de bonum amici, v addicti, v exulantis prout concepitas Bona est aliud hoc, fortunæ, aliud animi, aliud corporis. Gratulari solemus bona fortunæ, ut sunt honores; successq. Item bona Animi ut sunt virtutes

tes maxime fortitudo bellica, sapientia quoq; et prudentia in rebus et negotiis gravibus ag Delegatione feliciter obita, cu mitiori docta moderatione Bona corporis Nomini si annueti solenn prestantiori materiâ alicuj Nam solitarie sumpta minq; æstimanq; apud sapientes, nisi ob aliqm circumstantiam ex cetentem.

Mos itaq; invaluit ut festa Diorū patronoꝝ, festa etiam principalia Xti Domini uti sunt nativitatis et resurectionis congratulatorios vocemq; plausus. Proinde ab eminentibus festis presens artificiū exhoabimq. o Trademusq; modos et exempla, ut Orator non tantum intra Palladis sed etiam domestica limina gloriose cum sua laude comparare possit.

Scendum primo materiā nativitatis Xti gratulationum esse communem orbi letitiā de natalibq Divinis allatis ratio: nibq; hilaritatis, ductis ab ipso festo; quod ruleat hodie omnibus sit renatus ex uno Xti quod e tenebris emerserit ad ortu solis justitiā quod humanū ieng cognatos venit ad usq; DEos. cum illi DEus homo factus sit consanguineus. Deinde hāc eadē

letitiā

letitia dmiss an laude, ad eu aci aplaudis, gratulando illi; quod
ad ista gaudia vitam protraxerit meritis proclamam et succ:
sibg. ℴ Tandem volum sup addix, ut eandem hilarea con:
tuncet seculoram ambitu Sed curandu Oratori, ad huius.
modi plausu, instituat ex circumstantiis festi, allusione fa:
cta ℴ ad fascias Dei infantiles, ℴ lachrimas vagientis verbi
ℴ ad infantiam ejus alingvem ℴ ad presepe Bettleemiticum
ℴ ad tres soles, prodigioso exortu tunc affulgentes, unde fiet
ut non levis offerant se impitg, si dicta circumstantia bene
penetrenᵗ et ꝑpondant, Sta ꝙ. Luca Parisii convenit vrica:
re, diceres: ℴ Facundor hodie obis svada qm Coli, strngit Di:
vinu Verbu ad mihi ut anim in vota Salutis, eta vox lise:
ra an taceam? quem desertum facere tua gratia. Item
qm lachrimæ sunt meroris indicia, tu a contrario plauderes
sci ꝙ Divinæ lachrimæ semina sunt publicæ letitiæ; gran
do sunt cinnea, quæ merorem incussum obruat. Spero lereno
post Jovem pluvia, messem aurea, post præcipos Dei luctus ℔.
Sciendum edo modos huius modi gratulationu scribendi

ee

epe istos: in primis p allusionem ad festi adjuncta ex illis
eruendo proprietatem et rationes adferendo alius modus est,
ut cum adjunctis festi conveniet stemma illig cui fit plausg. ita
tamen p allegoriā ut hoc sciam ut verba serviencia propriā stem:
mati et verba servientia propriā circumstantiā Nativitatis Xti, ut
talia, quā habeant inter se aliqm ssponsionem vt Gentilitiam
alicuius lunam cum bene ad nocte Natalis Xti Domini aucta
theniam cū fascijs p. Quod si autem difficilis sit combinatio
stemmatis et circumstantiā, tunc inoctum rerum omittere expe:
diet, aut brevem tantum illusionem facere. 3tius Modus
est dicendi plausg in hac materia p sthesim et apothosin dum:
pto videlicet impetu ex enodatione v fabula alicqua, et facta
amplificatione congrua materiā poßes etiam plaudere p sylogis:
smum: qui sillogismg quid sit et quomodo p illum ordinenda
dicet oratio infra:) v breviter tractare in principio thesim
hoc est propositionē cummunem et universalem et tandem
ad particularem descendere, sed et de hoc modo dicemg fusig
infra, et quoniam longe iter p precepta breve p exempla
et festa

et festa eiusdem imminentia Oratores finde aliquod exempla trado.
Oratio qua Gratulatur Beneficiarius Sfecenati Xsti Naturitatem

Aut nunqm alias aut certe hodie nascenti medijs gaudia
luctibus N:N: Nescit enim plorare DEUS nisi deplicat solatia,
Nubes ista, Divini vultus Fridem colorat id est risu olimpi et
Mundi, et tuo Domine innocens hac tempestas procellam quae
volvit, veram neque meror faciat naufragium, portum autem
letitia fustineat, fortunatas insulas, littus Beatum felicitas
teneat, lachryma infantis verbi verig qm aurora luctus;
et Tidereis oculis roret deindei mella sunt quae cakis tuis re-
pono, ut dirum tibi condant dulcissima, quale aureu etiam
ignoravit Seculum, Pange ijtq nobile altriu huic tangm
Conchilio pretiosus Xsti fletus Habet concretat in unionem
omnia furlana et Domus Gemmea efficiet. Hoc inter
luctifica Gaudia Effunde votis cui ipsa Divini passionis lachryma
arridet.

Ut plures in hac materia praxes tradidissem ex votis habuit
sed quia et tempg materia huic congruum iam elapsum, et
Orationes ejusmodi ex usu continuo plures ad manu haberi pos:

sunt,

sunt, proinde ad hec que moderna polissimu congruunt tempori properamus.

De Oratione Epithalamica.

Et primo de Redditione Annuli.

Plures antea erant ceremonie in materia epithalamica modo eam tantum quatuor rerum reddilio annuli ad sponsalia et gratiarum actio. 2do Redditio sorti pridie nuptiarum, et gratiarum actio 3tio Redditio Virginis post vinculum matrimoniale et gratiarum actio 4to Redditio muneris post celebratas nuptias, et gratiarū actio, petitio vero sponsi, negatio, o assensus, iam non instituit oratorie, isto soluto, proinde tantum de his 4. sermo sit.

Sugero Materiam Redditionis Annuli.

Pyrchas pollicem ornabat annulo, cuius exculpta erant nouem musa cum appolina.

Seleucus iecit in annulo sculptam anchoram, symbolum videlicet constantie et securitatis. Unde illud Poete. et cum secundis anchora poppibus lictus momordit et illud: anchora de prora iacit. Stant littora puppes. ggg

Venecianum Princeps die ascensionis Domini in mare fue-
his, proiicit, annulum quasi desponsans sibi devincens favore Neptuni.
Policrates et ei aliqua saltem ne infortunio sentiret semp alias
felicissimas, pretiosum in mare precipitavit annulum sed illi
mox in pisce restitutus. Vocabat autem annulus, hui annulus
fortuna et conservabat in Templo concordiæ.
Annibal iestabat annulu veneno infertu quo et periit. Un:
de Poëta in somnio illi humana dicit: Quam copiam carnen:
tum predaris annulorum Pensabit unq annulq ex quo
bibes venenum. Polonice.

Bież przez taty, puszcze lasy
Annibalu zachowały.
Ostry zimi tom tarasy.
Kras octem twarde skały
Tych pierścyni wnet przypłacisz
Które w kamnach raiuiesz
Bo przez pierścień żywot stracisz
Gdy się z niego otruiesz.

Apud Romanos dabat servis civitatis Annularis, insigni:

um

um seruitutis, unde summa pumpilij, cum fasces accipe-
ret annulu quog sumpsit, ut ostenderet seruitutem auream,
honori ee. Postea tamen usurpatg è annulus insignu honorij.
Plenij refert solitos a sponsis annulos ferreos sine Gem-
ma asseri, p quod significabaz inferro constantia Gemma
vero absens designabat ipsam sponsam ee Gemmam.
Apud Romanos victime anteqm immolarenz notabanz et signi-
ficabanz annulo, in quo sculptus erat homo procumbens Genibus.
Carolus 3. habuit in Annulo artificiosum horologiu, qd
pulsando digitu, loco soni e cimbali horas significabat.
In Annulis Philosophoru, erant depicti Profesores eo-
rundem sic stoici certabant Senonem, Academici Platonem, Peripa-
thetici Aristotelem. ggg
Scipio africanus certavit in annulo suum patrem, Sen
tulus suu avu, Lubius Cesar venerem, Alexander durij
hostis Imaginem, Pompeij leonem hic illud certandus
manibus levit Leo blandior ora.
Cato habuit in Annulo exaratu Amicu cum Amicis nullu.
Vladislay Jagello Polonie Rex desponsatu sibi Re-

gina

Regina misit annulu cinquo loco gemma nomen ipsius erat inscriptum

In annulis pontificum inveniebant gemma qua sudore suo latens prodebant venenum.

Apud Romanos dabat Annulus sponsis, inquo erat pictam cor inter spinas.

Hebrei fingunt Adamu habuisse duos annulos in: quorum uno scriptum erat oblivio in altero memoria

Gyges annulu habuit fuste occultabat certo modo illam obvertens hunc se invulnerabilem fecit.

Joannes narbek ad Henricum Imperatorem legatus Thesauro, Imperatoris, iniecit annulum aureum pro Benevolitate Polona dicens Aurea adding auro

Galli appellabant Annulos rotam fortunæ

Andigany Imperator pro signo imminentis mali habuit quod illi dormienti Annulu sponte digito decidevit.

Tabulam pœte

Fabulant. Poëte datum fuisse a Jove in manus fortunæ annulum, in quem omnes dij deæ ex suorum annulorum auro contulerant per partes dicebant, neminem esse felicem, nisi quem ibi fortuna hoc Annulo desponsavet.

Cleopatra egipti Regina iestabat annulu, in quo 7. orbis miracula fuerant incusa.

Egiptij nuptiales annulos vocabant Sidionales cordis circulos.

Romanus Pontifex postero die in angura-tionis, sumit annulum cum effigie S. Petri, qui postea mortuo illo confringit appelaturq Annulus piscatoris.

Demostenes dum in publicum prodibat perora-turus, semp annulu iestabat in manu similiter aristoteles Philosophicas Theses prelegens multis digitos insigniebat, quibus et discipulos ornabat, hi mos optinuit ad doctores promovendi

ad Laureas

ad laureas annulo decorent.

Hebrei dum tempore babilonis, captivitatis sub servitute ienerent ferebant in Annulis exculptam Imaginem Gerosolimæ in memoriam patriæ per tirannidem amissæ.

EIDEM MATERIÆ SIMBOLA SERVIENTIA SUPPEDITANTUR.

Carolus 5tus Imperator jussit pingi annulu ferreum addito lemmate Aurea Secla ferent.

Anna duissa mala partia jussit pingi annulu cum unione cui sigillu incisu est Lemma dedit Ad mollia.

Bojus dux ferrarie annulo adamantino inscripsit Nec Igne Nec ferro.

Pingit serpens in annulo efformatus caudam girans Lemma. Aterna volvat in devum

Pingat annulus aurey, quem ex igne extrait forceps cum Lemmate Sic pulchrior exit.

Pinxit Stephanus Batoreus in annulo figuram mortis cum Lemmate Vitaq mortq mihi.

Elisabeta Regina Lusitaniæ, annulo cum adamante instar cordis figurato iestabat cum Lemmate Corde servor: qui corda servo.

Annulo proici solito in mare venetiæ inscripsit Laurentius Dux venetus Lemma Gras demerget sponsatq favores.

DANtur Sententiæ et alia subsidia, materiæ epitalamicæ servigentia in communi.

Sancta fidelitas & sit concordia sancto.

Laurentius Coniugio haut quid quam dignius orbis habet

Deus Grata est superis Sancta in amore fides

Varcha Superbiæ conjugatis duo stimuli sunt dos et forma.

Deus Unde dos ingredy inde libertas egredy

Ninus auceps corvicem candidam invenit. qui uxorem habi.

Deus lem piam et fidelem reperit

Dem

Cum conjuge nuptiâ cū pace divortium
Tempore crescit amor
Res è soliciti plena timoris amor?
Amicus cū pectore queris non cū arca.
Omnia vincit amor?
Et cū superos ius habet ille DEOS.
Nullus cū est cœlis amor et connubia nulla.
Nullus cū è terris amor et connubia multa
Quid quid amor jussit non contemnere fuimus
Non magnitudine munerū sed constantia morum
Conservat amicitia
Amicitiâ debent esse immortales mortales Inimicitiâ
Melius Lemino micat ignis ab Igne.
Æternos solis stat robore nexus
Sique voles apte nubere nube pari.
Ovidius
Lycurgus statuit ne dos daret uxoribus ut inquid uxores eligerent non pecuniâ.

Alphonsus dicebat tranquillum erit matrimonium si maritg fuerit surdg uxor cecа.

Ursinus Cardinalis habuit pro simbolo acum magneticam, quæ semper septentrionem, et stellam polarem respicit cū Lemmate Respicit unam.

Savedra pinxit facem accensam sup candelabrum, a qua aliæ faces accendum cū Lemmate Nil perdit de sua

Alciatus pinxit ulixem prudentem, et diomedem forlem duto cum Lemmate Unus nihil, duo plurima possunt.

Artificium reddendi annulli tempore sponsalium

Primū artificium, quod etiam aliis materiis huiq modi seruit, et syllogismus tractandus, o per allegoriam, o inverse, ita ut caveas ne prodas artificiū quo alteris alias scholastica dicendi modū patefacias qui occultari debet. Fugiendū itaq sunt partim: Id istū omnis adqui set q alius totum manifestabis, quo triumphare velis nisi occultes modum quo peroras. Inhoet proinde

major

maior a reiectione, ad apostrophe ab interrogatione esab ruptio. ꝙ Syllogismus autem talis poßet ée in hac materia, ponez maiorẽ ꝙ Qui vult affectum conciliare amicorum muneribus illũ devincit

Huic maiori subiungaz minor hõc Sed ꝑD NN vult affectũ tuum conciliare Et est minor huic minori annate conclusionem hanc Ergo illum huius Annuli munere devincit.

Nola vero rudem futurum hunc modum, nisi aliquot symbolum adducas, vel aliqm historiam, v eruditionem, alludasꝙ ad circumstantiam Stemmatis, o Temporis, Nominis, Personã, Dignitatis ꝙ.

PRAXIS.

Huic materiã et artificio conveniens Nimirum

Oratio redditoria Annuli ꝙ Syllogismum combinando simul circumstantias Stemmatum, Nimia, et Pogon in qua pro maiori (sed caute) ponit thesis supra allata nimirum hõc. Qui vult affectum amicorum conciliare muneribꝫ illũ devincit, minor pariter

et conclusio ut superiq[ue] citamq[ue].

Niebo y affekt, iako wiedne zamknęły się fortece, tak rowną ludzie Emprezy sytą rumpuią, marnie chartowną traciłż Kawalerya mężny na odważnym Bellony placu woiownika, ieżeli zwycięzcą marsowy kampanij batalią natę wierż lige. Nową tu rykować modą woienne putki trzeba komu do expugnacyi fortuna vredem dymiąc, Laury słubuie triumfalne. Jeżdy pot ogromnym siarcky: sty etny ciężarem przeuna Encellada: przegrawat mu etna Capet. Że niedobyte potencyi swoiey Nieba strasznym rysowac, mazno beł. lo solicitando Jovem. zamysłył. Opatrzy w charmate Niebieski Zamek kiedy hypkimi z zamrożonych obłokow zmiotły piorona. mi, fulmina de coli iaculatus unpiter arce, wnet naypotężnieysze skruszy batenye y obali. Lecz y mytość saydaczna do takiego się przypasawszy luku nie mni obronna: zwątlisz zmordowane fatygą barki Bochaterze choć naypotężnieysy niż niedobytą fortece, gdzie się affekt zamknął pod twoie zchałdnież osładze, iedyny tu tedy na tę fortalicyą fottel złote mymy, nie charłowne tu.

Zdalny wsanji grody.

zielarny usaryi grotem ale zrebrem albo złotem lice Kropie tryum: fuią; za chastem Filippa argentiis pugna telis et vinces. Ko: piesz kręte sztuką woienną mina żebys odedyga affekt przy: wiodł? Ziemię. porył y poorał bez Kreścensyi zwycięskich laur. row: bisze niedobyty swoiey mysłosci Symbolista te Epigraphen. Octus horreo nullos sposob expugnacyi uponinkiem zniewolic ser: ce. Zamurz sie cnotą bystkiem gore bogatym oręce ugor po: darunkiem iuzes niezwyciężoną zwyciężył fortece gdys te ar maty placant hominesq Deoq. Tak dalece ze Konserwuie chor niechiwy ręce prezenty, złotemi nazwac sie moga potami, Ktore swobodne w wolnosci swoiey affekty krępuią y w serdeczną ie niewolą biorą Auro conciliatz amor.

Nieslucham lub doczytych Poetow na parnasie wymysłow; ulubioną oney affektowi statze wzroit woni: nieiących hesperyskich ogrodow kwiecia zapisały Vernan: tium cincto florum castus Amor. rzuci cie chor z stat myty Kwatery tego Rosia, a do wspaniałego twoiey cherbowny rie cu Patana, mysłosci czynie introdukcyi: tu iey niesmiertelnosc nieskazytelną zdrzewa Cyprystego wybudowała stancya: ale oraz y fortece, Ktore do tąt Zadne imprezy niepotkały długo IG. Mci Pana N na koniu boater, pogonią zyczliwosc tego chcie

obieci affektu ale dobre w potędze upatrone przerzuty mo:
gło sobie lemma symbolicznym malować pendzlem Nec ferro:
nec igne.

Dziś dopiero znowem tu stawam ordynansem żebym osta:
tniego przestęn licha prezent zażyć sposobu, ktory by nie doby:
ty twoy affekt pożądany zchatdować niewolą.

Beta tak szczęśliwa starożytności reska że na pierścieniach dry:
ia lece y munstak miłości kmieta turieze. Testandus maniba
scwit Leo blandiciria tasze że y W[illegible] Panny Serce J.G.M.C. Pan N
wtem prezencie sobie obłazo y połyska. Ołacza on całoby atła:
kuiąc tym cyrkułem serce twoie, nie wątpi że w rękach two:
ich, całkoby in templo cordis złożone, do zgodney przyiaźny,
y statecznego Konsensu woła przywiedzie. Bierz że tedy
do wiecznoka Symbolum, iako bez granicznę zapatek myło:
ści pierścień ten dożywotnią życiowości, niech cało sygnet pie:
czętuie, a wły darowiznę, wypróbowany złotey myłości sta:
tek stym się zawsze szczęśliwie będzie, że długo twoy affekt
esperowany, drys iuż wzaiemnym y dożywotnym przy:
iaźni triumfuie. ggg. Salem.

Tradi aliud artificium 2du ℔ discursu univers
Hoc e forme discursy universalis yg de Innocentia
fortuna

Fortuna cum sua rota semp in giro perventis et volentis, cadentis et asurgentis tam particularem subjunge dicendo: non ee hunc circulum annularem quem offers Fortuna instabilis; quia ab amore constanti, affectu solido proficiscit. Omnare solidatem hanc Fortuna, pete ut mung acceptet integeram, affectq illiq persona aqua domui offers, o formezza discursq vz de Aeternitate qm nullu unqm extremit Deum. Stabilis tamen omnibus, hoc perennitas, semp volvat. potest hui eccurri in laudem familie virginis, potest et laus fieri familie sponsi futuri. o Tum demum petitio fiat ut grato animo acceptet; affectusq qui exigit, a sponso promitta, o dicas in summoni, o debono matrimonij sub allegoria vz Navigij et portus nempe quod intentiones humanæ, dui sepe in varias distracte partes fluctuent, p modum navis, tum demum conquiescunt in littore: dum vota sua determinato statu coronat. o Tum descendes ad particularem et dices etiam Dñ N. dui fluctuasse, hodie tandem portum tenet dñ N desponsat, adduc aliqua erudita vergens allegorid huic vz de Anchora felauci o de mari venetico adductem aliquod symbolum fiat petitio acceptationis promittat reciprocus Amorq.

PRAXIS

Reddidoria Annuli

P discursum universalem

De Inconstantia fortunae.

Zgubę chcesz szukać, kto ślepą fortunę przewodnicą trzy:
ma NN cel do którego woła serc ludzkich, zmierzają niśmier:
telność ale komitywa wolen zawodzie niestworzeń y mundu ustaja
niebespieczna powodzi precedencyą zbłądzisz przewodnik bez
oczu, ociemniały labyrent podróżnemu. Powodz tey Bożnicy nie
bez swanku, stoczyste koło wywrot, gotowy y ruyna, gdzie nie
ieden, pieszczono wychowane, zyuchotawszy kości skalectat. Dosc
śliski gonitwe w swierze obrotny swiat, a kiedy sieszcze pir:
schliwie fortuna krzyi y chartowac swym spreżeniem, po:
dznie gotowy podkoty upat zgoła, koło swoie fortuna za:
wodzy często, żeby zawrotem głowy niedonego rostrzątca.

Chcesz się napłac niśmiertelnosti bespiecznie dostac
lepi się zwolna, czalgay, nirli masz na kołkach fortuny
wiednie swanko wac. Niech Intencya J.S.P. N natym
złotym cirkule, w two ie rzeźdza ręca, żebyć zgubę przywrót
y ninie, niedlepem fortuny misterstwem, ten cyrkuł wyrobio:
ny, myślon tu y affekt swoy model y praca skonsentrowaty.

Żeby cały

Żeby cast nay grentowney ten okrąt zastawiły na którym by się tym po który przyciężam nigdy nie poślizgnął affekt.

Niech że tedy wdom twoy y ręce złotorone Koło, rzeźbiarz uczyni powoz, prenkii ponim Życia niebieskie drogi bonie Życzę nieśmiertelności ten cyrkuł hieroglifikiem, pozna po przeszłych długo wiekach, niech zmierza do terminu Symbolicznego przytym pieścieniu maluie wiera znak wiecznosci: z obu apreciacya dlevnd odwaznie obem. Tuże że ta złota obręc cyrkuł wiecznosci zatomana, złotec ramyka oczy y otacza, Statkowac się tu chce obrotna nauky fortuna, Kiedy ią affekt nie przetomany wspiera. y tamuie. ostrzegaiąc Bierze tedy ten prelont którye życzliwosc I.M.P.N. na zaślubienie dozywotniego affektu ukuła a gdy mu pałce y ręke zdobic będzie, oraz dozywotnią przyiaźni pozyskanien. obowiąże Serce.

Praxis 2da

Ex eodem artificio a discursu Aeternitatis

Skąpo nas natura czy Niebo traktuie, Krótkie lata y wie kow granice Zamierzywszy N. N. Zbytkuy zawtorany w do statku Kaligulo złotemi bankiety zaprawuiąc przysmakami Mugiego po sytości y Todu przymorze Kiedy Ziemi

Się paść y tuczyć trupem padłszy musisz. Rospreztrzeniey
cie monárchiy Swiátá tego Herokie Pánstwá dánina
Sciskaycie y Tumcie Alexandrowie skrocona lat y życia
śmiertelność trzystkielną wam Stargowaruszy y wymiery
uszy gospodz wszystkie Máyniscencye w punkt iedenzam:
knie krotko nas zgoła moda natury nosi gdy terot:
sete zakroiła lata iakobysmy żyjąc inszym się niemogli
regulować zygarem tylko na prętce nakręconym: Sete
ry dopiero skarować poczniż a iuż wybiiany wytrzbuią
Kiedy JMC.PN. dnia dzisieyszego Cyrkuł ten złoty w
ręce twoie kładą iuż ci inszy nieba y lat prognostykuie
rewolucyą. Wybudowała sobie pyszna kozdroesa praca
Nieba kryształowe którego obrotami Kyst dumny ży
cie swoie cieszył y miarkował Pierścień ten który
od JMC.N. Niose statecznieyszego Nieba iest abrys
walczy się ustawicznym upadkiem świat, totus illabi
Orbis Skłane lub kryształowe dawno potłuczeń Nie:
bo ten pierścień y cyrkuł niebieski spsiony z ruiny się
śmieie impaviduno ferient fortuna ruinæ. Z tąd
gdy Wieczności Symbolum od upadku. Kładą.

Bierze tedy na ręce twoie tę złotą Sferę a nie ograni
czoną, ktorą hieroglifikuie daią cego y twoy affekt
miarkuy wiecznością. Godny Piastuna Krola pierścień
Karolow, godziny na palcu misternie skazuiący nie
krotkiemi czasu momentami ten prezent ozdobiony.
Wieki on całe nie godziny tobie skazuie, bo się kołem
niemiertelności toczy y znaczy, gdy go na rękach twoich
piastuiesz Wieczność bez czasu krotkości sobie schadzo
waią, ktorą skinieniem palca kierować y rządzić mo:
żesz. Bierze tedy, ten Cyrkuł iako dożywotni a
wieczney przyiaźni Sygnet ktorym się
wzaiemnie affekty pieczętuią iako się
to rysuie wotum Aeternotatum Ad
Jesum Jesus Ja na ktorą IHS złotą
radość miłość wiecznemi ubogacona
Jaby żeby niesmiertelnie trwała życz.

CAXIS 3tia

Ex Eodem Artificio a Discursu
Portę et Navigationis

Na wiecie iako po burzliwym zegla:
iemy morzu. Ten szczęśliwy ktory

y przy Łodzie fatalnym nie tonie upadkiem. Liczemy prze:
zyte lata y wieki, życie to many narow na Łotce śmiertelności
miedzy falami y krytemi nurtow morskich wirami żegluią:
cych. Ile czasu zegar śmiertelny wybije, tyle momentow
w Oceanie głębokim tonie. Lecz y nasze intencye, iako na
morzu żegluią iakim; gdziekolwiek fawonius[illegible] powiono
łam się chęci nasze chwieią y kieruią. Igra morze a lekce czę:
sto miedzy ustawicznemi myślami iak w odmycie. Wesoła
iaka fortuny zawita malacya, coż potym, kiedy uspo
kojoną te łaskawego Nieba życzliwość, chwieiąca się w my:
slach, psuie y konfunduie rozrywka, w ten czas dopiero ser
ce wesołe nocy Celewzma, kiedy z nadzieią swoią do bonee
spei zawionie promontoryum. żeglował do tąd w swoich
niespokoionych intencyach JMP N. na tym świata morzu,
długo przyiazne, albo raczey przyiazni chciwe wotą iego ro:
zne kierowały zamysły; Zapędziły go cherbowne Łacne do:
mu Łodzie żeby tam iako in porcu dozywotniego stanął affe
ktu. Lecz niemogł nigdzie bogatszey skarbu sobie flotty
iako gdy na twoie oyczyste wybiwszy się rzekł Niby po
ztoto rodnim Pactolu żeglować począł. Jur tu tedy

do tego portu

dotego portu szczesliwego przybiwszy Seleuka kotwile na tym pierscieniu wyrazoną nurza w niezbrodzonym affektu twego morzu Winszuiąc sobie mile et jam secundis anhoram carba: sis littus momordit. Inni płyną ia iuż stoię rzucaiąc kotwi cę moią, a iako Weneckie Xięzę rzuconym z ręku swoich sygnetem morze sobie zaślubia przyiaźń. tak W. M. P. N. gdyć ten złoty ofiaruie prezent wieczne obowiązuie affe kty nic nie ze ten pierscien Polikratesowemu nie ustąpi szczesciu. Możesz te dary annulum fortunæ tytułować o to tylko prozę, żeby affekt twoy portu y terminu zakładał.

Artificium 31ium.

Per Prothasim et Appodosim.

Hoc artificio volens scribere assume aliquam eruditionem de annulo ⁊ si reddis sertum de serto etc: aut competen: tem tuo proposito addue historiam ⁊ symbolum aut lem ma tuæ serviens materiæ. Hæc autem non simpliciter et narrative tractes sed allegorice per Apoitrophen pre: ter rejectionem ⁊ ex abrupto facies apodosim ad rem tuam

tuam in qua fiat allusio ad stemma laudaria poterit exigo
domus et familia tandem petes ut, quam annulo obligat
amorem sponsa continuat beneq ominaberis de futuro
nexu ad extremum concludes.

Praxis ex hoc Artificio.

Nie zbłądził kto bożka miłości, od Tubia y Tuteu odpasa:
wszy na złotniczym warsztacie oradził odmalowawszy Cyn:
bolicznie pracowitą młotem ręką złoto kuiącą na pierście
nie z tą inskrypcią, aeternos formant in orbes iakoby to
była forma wiecznosci vobota miłości chciała wiedzy
dowcipna inwencya w rodzone affekta wynurzyć arka:
num. Że gdziekolwiek ten dozywotnie przystąpi złote
doczasu w śmiertelnym życiu godziny zupełnie w złotą
y wtwardą niezmiertelność formuie. Prawda że affekt
ten który ię ku tobie IMć N. owiatcza gdy też to prze
zemnie zatwarzo ręce twoie, twarz nie ust skrzydełek
przydaie tę nie tylko cherbowny twoy z pierścieniem
w ustach zawieszonym Jastrzębiec, ale skrzydlata
y wcałym

u po całym świecie latającą sławą może się jednak o
iego statku lub przy lotnym piorze nie powątpie
wać na sercu twoim ten złoty składa sygnet, żeby
go wiecznej miłości symbolum przeformowało w Niebo
aeternum formet in Orbem Niech że ważne chęci nie:
przezyty ten sygnet zaręczy wiecznosci a ta matka
Natura samą tylko niesmiertelnością ograniczonym
Toś JMć K. ku sobie niech zaślubi.

Artificium 2tum.

Si nowo Artificio Ter citata Superius orationem inter
dis scribere, orationem inquam vq vedditoriam an
nuli forma tibi quæstionem quave in ceremoniis
nuptiarum politicis desi in signum et Archam
fidei Annulus. Reijce illas rationes tandem
da tuam illamq exornа aliqua eruditione
v aliquo symbolo, hoc habito facies Apostrophe
ad Sponsum v ad Sponsam quod hic Annulus qui vedditur
sit illius intentionis de qua dicit interpres. Petent,
[illegible] benevolo accepto Animo Annulq ḡm offers et perennare amor
inter Djuges futuros faciat.

PRAXIS

Ex hoc artificio.

Coby w tym, affektow ludzkich polityka za sekret mieta, ze dotychczasney przyiaźni, y życzliwym chęciom dre: dens pierscienia prezentem czyni, ieszcze do tych czas pot: wiadomosc tacemnic nie wydano. Nie rozumiem zeby dla: tego mysloc, z tym się zakazywała Kościem, aby pokaz: zała ze się tak w tocky, tak wytocky do Przyiaciela może, ani dla tego ze by się to praktykowac oprzycz ni miało co znaky z Imienia swoiego pierscien albo Annu: lus. Toiest zeby przyiaźn ta na roczek tylko trwac miała nie dłuży. Ponieważ własne exprobaty znamie wie: czność chyba dla tego ta okragła w pierscieniu figura, myśl się przyiacielska chcevoy: pokaz ze iako w kole, wszystkie strony y czesci, do iednego rownie zmierzaią centrum, tak chęci y myśli prawdziwego affektu wszystkie przyiaciela zasadzone. Widzi że co do Intencyi JP Pana N. należy dochodze celu; Ktory io: bie.

Ze cotym mysłosci zamierzył zrabiu Wiei Rue:
dy to złote złoto na pierwszem wstępie za wartey zo:
bopolny mysłosci Ffl. N przezemnie do rąk y noz two:
ich rzuca, ze wszystka fortuna przy tobie zostanie, cotzna:
cza odzyje; Niech ze sie tym złotem wszystkie serdecia do
siebie toczą, aby to fortuny symbolum, y affekt twoy
dozywotnem zniewoli to połączeniem, y torocony do nie
smiertelnosci gorzaniec pokazało.

Artifitium Ffum

Omnia artificiorum pulcherrimu artifitium quod sui:
gero, nimirum ut tractes Orabio v Reoditoria annuli
p circumstantias. Si itaq hoc artificio uti voluerit, vide
quod sit stemma illius a quo offers annulum, et illi cui
offers; sip poterunt combinari cum annulo fac combi:
natronem si n' poterunt stravin addue, reflecte be
etiam a circumstantia temporis, quo reddis annulu, et
apte tempus ad rem accomoda item considera Nomen
Ponsi et Ponsa, eorumq notatione cum loco hono:
rem offitiup et exhis combinatis efforma Oratonem.

sufficiet equidem ad hoc artificium una aut altera circumstantia si tamen poterunt plures combinari pulchrior evadet dictio a circumstantia non respuunt historiam, traditionem, symbolum, si hic et nunc commode servire poterunt.

Praxis Ex hoc Artificio

Ex Circumstantia Temporis stemmatum Nomina.

Sam tylko affekt nie ma się obrotami nie kieruie y wpuść mroźny ostrych wiatrow folij: mitym przyiaznych chęci ogniem pała. Jakoż nie słuszna wielowładnym Bertem na Serde: cnym dziedzictwie panuiącemu rozumowi żelazne pono się Subordynacyą niewolniczą pęta, ktory swobodnie złotymi czas y iurysdykcyą swoie utwierdził prawami Na kwiece y lodowate Alpes niech surowość swoią Oliwy, zima, nieoziębnie y w post decembra miłość gdy ią affekty przyiazne rzucą Wiąz y cherbowne twoie lilie z swoiey nie spuszczą białości, lubo się przyięgła na nią Lucyna Aquilonow intemperies. Żeby iednak nie samym srebrnym kolorem ten kandor udawały do kandoru śnieżnego złoty w tym prezencie [illegible]

glac

glac przydaie cnotliwy w tym seruitu osadzony affekt nie
obumrze y nie zbledniezie lub z liliowq konjunkcyi zgc chce
białości kiedy go Cherubowna natcer srebrzystym krzyu
ige wzitem w ieden z liliami z paia y oblizuie manipu
lum pierwszy ten do obiecany dozywotniey przyiazni sfre:
dens uprzedza inne: bo przyzwoita stodzitemu zaprzod
zaiechac hotu, zeby gospody w sercu zapisało a zwłasce
kiedy mu sam prokurior Marszałkowac kaze przymi tedy ten
lichy przyiazni zadalek a affektu kandor ktory w Oczy
stych obiecuiesz liliach niech nigdy nie traci glansu za
dnymi nieprzyiaznych wichrow przykroscami y Nieba Demianem.

Artificium Ultimum.

Ultimum inter specificata et non postremum scribendi or:
rationis eq redditoriq annuli esse pt. hoc Forme: proze
talis reddo tibi Annulum da rationes ingeniosas hujus
fuc propositionis quas Summe ex combinacone materiq
ex qua fit Annulus ex combinatione qualis materia est
Aurum ex combinacone ferme circuli Annularis
ex circumstantia Lapidis aut gemmq insertq Ex

nulo

nulo tandem excurre in laudem familie et adjuncto stemmate tam Sponsi quàm Sponse faciei, bona futuri affectus ex augurio oblato munere pete ut benevolo gratoq animo accepte. Ut me titulo Preptis Ffixo accommodem ut nimirum laconem aliquam plures praxes redditorias annuli ñ trado ad Calamum et quoniam orationes redditorias annuli. comitant gratiarum actorie pro eodem Annulo proinde circa has aliquid innuo iisdem artificiis quæ pro redditoriis annuli tradita sunt gratiarum actorie scribi poterunt, harum autem orationum materia, non est alia nisi hæc Imo expressio Nñe Sponsa gratia: nimi pro oblato munere. 2do contestatio reciproci affectq Sic redditoria annuli a Sponsa Sponso in fesseram affectq mutui. Circa has orationes nota quod maximam merentur laudem si immediate ad dicta reddentis Annulum, formantis quod premplitudini ingenij. Si forte illa ex predictus, est comitendum.

Dant Impetq quam

Pro responsoriis ad oblatorias Annuloꝝ

Idem Romani illos qui Imi Nuncium Victoriæ deferebant Sertis super Capita positis coronabant.

Poëta fabulantr Iunonem in Iuno hortum florem habere, ejus vero Custodem esse Auroram.

Barbari Nuptiales Coronas non in manus tradebant d' in terram volutare consueverant.

Servidem dum libertate donabant floribq tebebat Coronari.

Romani quot Annis Celebrabant festa fontinaria, quotempore fontes floribq Coronabant Unde illud proverbium haurire: quam puteum Coronæ.

Æthiopum Sponsæ oblatas sibi a Sponsis Coronas, n' in Capite, d in pectore suspensas gestabant inclusas cordi Aureo v Argenteo.

Scipioni Africano Multoties in quodam Convivio impositum Sertum rejebat hinc q'dam dixit excusando factum: Noli mirari o Scipio si tuo Capiti Corona n' convenit magnum enim est.

Tiberiq Imperator toties Corona laurea Caput circumdabat quoties tonabat Cælum.

Ante triumphatorem d' ingrederet Capitolium Sparsebant flores hinc forte illud Poëtæ manibq date lilia plenis.

purpureos spargant flores
Indi Dñes deprecaturi offerebant veram in vim reconciliationis Romæ fuit simulacrum Amoris connectentis corda Cir aulis Adamantinis Hinc illud Poetæ Polonj D.

W dyamentowe kaydany.
Kto yest miłosci poddany
Woydzie wpenien iakpptany.

Dabant victoribus Romanis coronæ variis hominibus appellate. primo civile pro cive, servato murales pro muro hostib superato. obsidionales pro liberata civitate obsidione. In India è herba quæ vocat viva hoc ad accepsum hominis ab aliis Auditoribus vocabat herba hæc, herba pudoris.

Traduxj simbola huc pertinentia.

Elizabetha ferdinandi Imperatoris filia arborem fructiferam habuit, pro symbolo, cui imminebat manu findens arborem fulmine cū L. Sola mors Spoliat munera nostra.

Leopaldus Bavariæ Princeps in suis nuptiis jaysit pinj columnam, cui floreā Coronam, imposuit cū L. Nō ply ultra.

Margareta marchionyssa Castillionis, jaysit pinj auroræ ad qm se flores expandunt. cū L. Soli pendēs amori.

Carolus 2dus posuit in Symbolo ex una parte laurum. ex altera aurum addito L. Et lauro et auro.

Joannes Aforsia Dux Mediolani habuit tria secta in hasta depicta cum Lemma. Este Duces.

Renata Catarinzia Ducissa Barariæ habuit pro Symbolo laurum duplicem in modum coronæ stantem cum Lé. Cor unum et Anima una.

Frandrobellica Societas floribus in coronam dispositis Lemma addidit. Dant vincta decorem.

Auxentius regni hispaniæ Cancellarius Navibus floribus Coronis redimitis cum Lemmate Ecce coronata portu tetiere carinæ.

Valesius henricus henricus Poloniæ Rex tribus coronis infra positis Super addidit stam cum L. manet ultima Colo.

Artificium reddendi Serti, cummune è cum artificio reddendi annulu, unde volem scribere artificiosè Orationem in hac materia relegat artificia tradita ab initio. Preter dicta tamen supervius nota PRIMO.

Pope Orationem redditoriam Serti confici per stam allegoriam sumptam a floribus Horto virore flagrantia Vere Odore.

Ppt

2do.

Per rationes ingeniosas datas quare post annulum Aur: um sequat redditio serti.

Flores ubi enim dederis reiecticias quasi rationes ultimo tuam annecte quæ expliet intentionem dati ser: ti nempe obligationem amititiæ matrimonialis tandem petitis instaures ut acceptes munus.

3tio.

Fiat p allusionem ad formam circularem serti adducas aliqua eruditis v semma et acceptatio muneris prudens

4to.

Vide utrum stemma Ponsi v Ponsæ non possit detor: queri ad allegoriæ serti v floris, v horti, vz Habet aliquis p stemmate porai v Lilia v Thoream v Nicaia v Godefroy, v arborem aliquam. dices diver quod velis hic floribs cumulatorem flores gentilitios v adventicios Patritios hosce transferve flores.

Traduns Praxes Redditoria Serti

Ima

Ex Circustantia Veris.

Impetus Imus.

Zbogaciles tym drogim Kleynotem lubo nijdy nie zubozały Sławy y chonor Dom JMci Pan iednak złotey twoiey fortuny uymes podigł ze sobie wieczną na ten czynsz Nieśmiertelney pamięci, Skarbisz wdzięczności Rzuciłeś ten drogi Syg: Pod krateiem w Morze gdy w ręce zaślubionego affektu będzie pewnym że go żadne burzliwe nie zatopią fale żadna nie pamięć nie pochłonie, poydą w głąb laty y fortuny, a wdzięczność w dalsze żeglować będzie oceany gdy tedy złotym tym zaręczona przyiaźń pierścieniem, wiekopomne wdzięczne go serca obligiesz affekty. odbiera z ręku na serce ten prezent JMć P. K. y o tey którą zaślubiasz, tuszysz dobrze karex przyiaźni, żeby iednak spaniały bez emulacyi niebyt affekt w zaiemnie na koncert miłość swoiey JMć P. K. prezentuie donatywę, żeby tak dwa iednym spoione pierścienie, w łancuch y cyniwo nie przerwane zrosły którym by wszelakie choć niepotrzebne myśly się do zwiąsku do żywotniego przyczynęc, fortuny.

Ebus.

Zerwane u Rzymian z palcow pierścienie oddatni y o

płakamy ad Cannas ruiny dokument turdzigty z JMCP Krzta
Sygnet, kiedy na JMCN serdeczny przynosi pasce znaczny y nie
pochebny pomyslnych fortun dowod y Augurium. Wiec darmo
iż Adryancie Cesarzu, za upadkiem z palca pierscienia two
iego, melankoliczny afferuiesz turbacyą, tento nocny wzno
szy Ocmy na subsydyum chciwą swoią na twoy Sygnet
wywarł ambicyą, zeby ciż z bogatego Kupiesky skarbu gdy
z ubozec niemogł przynaymniey zafrasować niekazde fatal
ne z palca przenosiny, dzisieyszy Sygnet z ręka w rękę J
MCN. gdy affekty y intencye składaią przyiazne, szczę
scia wiecznie kolistego Sg prognostykiem. Dzisiuiete
dy JMC N za tak szczesliwą translacyą pamiętna, affekt
ten lamituie się, dozgonnie odwdzięczac. Protestuiąc
się ze w tey oktawą się JMCP N. konkuruie przyiaźni
trwac wiecznie z niewolony będzie.

De Oratione redditoria Serti.

Das Erudito Serto Nuptiali Seruiens.

Romani quoties Statuam Deae Flori sup altare elig debant
toties effigiem Comitoriae, et effigiem Salutis col
locabant quas flora Coronabant.

JMC.

Na iedną wiosna y affekt Twoy barwy, bo się Kwitnącym choie
stroią kwieciem, tak widzę nierozerwana tey ligi Komitywę
kiedy iedną modą szaty y ozdoby twoią noszą. Jakoż słusznie
wonnym się kwiecia pozorem farbuie nigdy nieswiędła
czasem miłość kwitnie bez zgrzybiałey zimi nigdy nie
ieziennszy affekt zwłaszcza kiedy go serdeczny zagrzewa
y ożywia płomień zwypogodzoną na koncert iść może
kiedy go y krwawy wstydu rozowego kolor y smęgo-
wa bez makuły Lilij białość nieprzykopcona zadnych
affrontow na 2 mily fumen, prospekt prezentuie Ten dziś
nie tak natura albo obroty planet Niebieskich ale
przyiazna affektow zobopolnych temperies za przepa-
rzkach twoich wiarne, kiedy nie z ogrodzistych Semira-
micky kwater, an z Hesperyiskich zerwane Dziardy:
now ale od życzliwy ułożone ręki JMCK. na skronie
twoie oddaie Kwiecie nietrzeba tu Rzymskim Super-
stycyom baltwanow w Kościele Dyany z wiecznie kwi
tnącymi wystawiać kwiatami pieszczone ręce twoie,
gdy ten cirkuł noszą, Dyana z swoiemi przednie
ozdobami odbiera tedy ten samego affektu kon-

ster-

sztem uwity prezent: a ia nad nim to piszę co xiężna Bawarska dwom Laurom przypisała Cor unum et anima una. To nie płonnie prognostykuię ze sobie zo: bopotny przyiaźni dochowacie.

Ex eadem Circumstantia

PRAXIS Zda

Natura sama osobliwym szczodrobliwości swoiey cudem dziedziczą sobie enkorporowane prawo Sukcesyą na rę: ce twoie dnia dzyseyszego składa Kiedy wonne kwie: cia w więzowy skoncentrowane cyrkuł do rąk twoich iako do kwitnącego przenosi wirydarza rekt bym ze nam znowu tułaiącym się choć nie przy Euxinie żawsze wygnańcom Ogrzyste Kraiu ziemskiego prawo, taskaw: szy przysądza trybunał, w rękach twoich, azato nie nowa pomysłych roskoszy Ogrzyna raj ten zaszczepio: ny, na skronie twoie kwitnący winiec. Zachamuy ze nieustraszonych nie użyty semplenicznie aktwilonuw impetu gdy mile wypodzona wiosna z taskawemi affek: tuw Eterzami, zakwitłym wdzięcznie kwiatem za rę

czone.

m/pp

ozone serce y głowe otacza, nii nie Wątpie że iako wo-
gnistych gorącego syryusza apatach z czerstwości swoiey
to nii nie zpełznie Kwiecie tak y aprzeciwnych życia
fortunach, affekt twoy niezrządzonego wiecznemi czasy do-
chowa którym oto tylko proszę żeby Karola Piątego
Symbolu które on przy wieńcu nad Herkulesa Kolu
mnami zawieszonych napisał plus ultra: y tu mieysce
miało żeby ten kwiat w buyną fortun y affektow coraz
bardziey a bardziey pomnażał się kreszcnnyą. &c. &c.

PRAXIS 31ma

Kwytniącie z swoiemi ogrody pestańskie ozdobami: szcze-
cie w Hesperyckich wirydarzach złote Jabłki rządzi pomony
godne rośnicie na przewodnią Eneasza Kumańskiej sibilli zło
tem błyszcze Gałązki Aureus et foliis et lento Vimine
ramus kiedy dusz N N. Kwitnące to w rzece twoiey
tacza koło iuż prętym rozmarynie cała z swoimi pet
ynie wonią arabia gasnie aurorica z cynamonu z lody
cami

czami hyssta hymnet z ziołami iuż to nie bayka co niegdy był Zoment poetyczny, własnie tu mieszkiem Juno: ny ten skropony prezent wąż która się Drzewi roztost magnificencyęz od bierdże te pozorną kurtina donatywę Ktora skronie twoie Imieniem IESUS P dris uwieńczam tusze sobie że tą nie zwiędłą wieńca cerą nie spetzły twoy sobie obowiąże y zniewoli affekt nie wątpliwy ma: iąc prognostyk że bez malarskiego konstu Xięzny lata ryskiey wyrazi simbolu Cor unum et anima una. Jedno myślne przy tych w iedno sporionych rozmarynach chęć zachowac serce.

PRAXIS Quarta.

Zapłata prac krwawych y Rzymian wieniec. Nabył na zawsze swoie mężny Kawaler wpał pierwszy wnie przyiacielskie mury, brał Coronam muralem wyrwał z ochydnego zmieni niebezpieczeństwa Rzymianena wiek Coronam civicam uwolnił od oblężenia miasto, Obsidionali

Kontentowany zostawał serio Dosyć dokazał JM N.
Kiedy p tot discrimina rer feretratu amorem przyciąs
twoie sobie zchołdował. Wieńcz się tym dzis przed tobą
prezentuie wieńcem azebys y ty partim powciąt tryum:
fuiego, z swoiey na twoie le Korone Kładła głowy tego
samego pewną otuchę bierze z tym procederem, affekt
twoy dalszy zwycięzcy y przyiazne sobie połączka chęci. Od:
bierz że tedy W JMść Panna ten odrazły prezentacią
przynim to co Kiedyś Elżbieta Ferdynanda Corka przy
drzewie y kwiatach odmalowała, rysuie symbolum
Sola mors Spolabit munera nostra: Samey tylko śmierć
nieeh z Rzeku y skroni ten wydrze drzewce, niech ci z tym
prezentem, wszystko iakby wiązki wit znuć się szczęść B

PRAXIS 10a.

Znak tryumfu wonnieiące kwiaty bez Ktorych Rzym:
skie tryumfy straciły dawny zapach z tym dalego won:
nie zwykły. Dla tego wiedaiący do Capitolium

Tryumfatorowie, nie tak pozłomanych pisźnego nośpry:
iacieła Karłach iako po ustanym kwieciem ulicach
wstępowali: zkąd coroszpisz wpomina, dworznie na wsp:
zwycięsco patrzące pospolstwo. Manibus date lilia plenis.
purpureos spargam flores szczęśliwie IHSMi N wygrał
gdy sobie twoie zchałdował prżiiaźń. Dis ratkym tó
da kwitnącem. Dom twoy całkoby do Capitolium nie
dżat. Vide odmienia ceremonią, zebrany reky swo:
ią kwieniu nie tak spot nog iako zpod serca do nog
twoich rzuca Manibus date lilia plenis. gdy te ty
diwego kandora pełne oddaie rozmarynu nizgarde
WMMPanna tym prezentem, ale racźy to nad
nim tysdy co kiedys albertus Girdo prży ucieniu
naszyi Zelenia odmalowanym napisał: hoc me
nie Cesar ale IHSM N. donavit wzdroy ten ca
nie żadney nie poniesie lubszego do nog twoich
rzuca i owszem wszanuiszym rendzie zgdy miastu

Rzeczy nie ſmy roby wſka przytarły ſtuzyć more Lemma napiſane fragrantior inde.

Tradantur PRAXIS.

Ad oblatorias ſerti.

Mniemałym że uż cześciu swoim żyiny Sakuſ ny złotem kwitnące pożar lata. ale kiedy dnia dli. ſzego affektym złotym zakwitłe kwiecie na skro. nie Pſſe Panny N. Składaż, przyznać muſze że ſie złota bogate dograły myſłoſci pokarnicę cne ki vedeunt Sakania reyna. niechayże fortuna prze ciwne zachałnuie Kolie zadne tu pułnocne cichy Kodiłki nie powinny gdy przyiazna wſka odżęcny dorywotniey przyiaźni zaſcrepia wyrydarz. Jakoż ta. ſze że gdzie ſerdeczny affekt ſiedzone w kwiecie lau. ry wie ſam ſadalne nawały grasować niepotrafcy. Bo intrepida laurus videt fulmina. nad to nie omyl. ną Pſſe N. niech ma otuchę że ten złoty obie.

wieńcem niewoli affekt na żadne nieszczęścia wichry
z swoiey niespodziewanej odwłoki z tak sobie ulubio
nej kwiecia stanęły Vernantiu incola florum castus
Amor y same śmierci rumaną nie ustąpi. Dozna tego
PPPP. N. Co sobie alphonsus król aragonski laur z
oliwą w ieden spoiwszy wieniec, Symbolizował:
utrzy Patis Amor Kiedy z obopolną miłością chcące affekty
wdzięcznemi wieńcie wiązać się będą życzliwościami.

Plares tradijser praxes R. ad redditoriam ser.
si votum fuerat tempus non pmittit internipsis ejus prae.
xibus redditoriis sponsa, funerum, et in eadem materia
responsoriis ad maxime ubi totam et p necesariam pro
gredimur materiam, nimirum ad orationes lugubres, seu
in funere alicuius dii solidas.

DE ORATIONE

Funebri.

Tradis erudicio Orationi lugubri serviens.

Romani

Romani morientiū suoꝝ Patrū, & horum, fatis assistentes applicabant os ad morituri hominis vultum.

Ut Spiritum illū generosum, et animam egredientem, propriō haurirent ore, et inde tinerent et illo spiritu viverent

Julius Cesar nocte sua fata precedente, visq̃ è sibi ꝑ aera volitare supra Nubes, et ad Jove dextram jungere.

Arthemisia Regina, mausolo maritus celeberrimū extraxit monumentum, q̃ inter septem orbis miracula numerat. Cenores vero defuncti mariti vino ꝑmisto ebibit et inde sepelivit.

Sub Tiberio Cesare Capitale fuit deferre aurū fictitiū tanto.

Boleslaus Chrobri, toto anno Polonia inter dictis civiis et pullato vestitu luxit

De Alexandro refert curtius, quod dictum effectionis, tanto dolore fuerit ꝑcussus ut animalia etiam, lugubri ornatu investiret

Hispani tot hastas ad mortui sepulchrum figebant quot

hostes

01 Apr.

qd hastos defunctas interfecit.

Preterea sepulchra floribus inspergebant.

Apud Romanos inter alias ceremonias funerum, hec etiam fuerat
ut postqm Corpus defuncti rogo impositum cui flagrauit lachryma-
bunda repeterent, Vota. vale, vale. Nostre ordine quo natura primum sequamur.

Greci de mortuis veste candida, et corona ornatos Tumulis inferebat.

Cimbri et celtiberi, dum quis in aue occubuerat, gaudebat did af-
fecto morbo, in lecto decesserat. lugebant.

In illo funere, propter augendam pompā funebrē, Lex millia,
in marcelli autem, sexcenta feretra lata sunt.

Dometrius Rex, edicto cauit ne mortuor corpora de die inter-
rent tumulo sed ante diem v post occasum grandes se iniecerint

De Canibg Hieronis et Lysimachi ferē qd in rogos Priot suos ere.

Tiranny quidam ex ofibg mortuor hostiū fecit sibi organa di
cens: Salt Regum mors hostium

Agesilay Rex lacedemonior nullū sibi post mortem erigi
erigi mausoleū inquiens qd potuit ofg ingit hoc erit meū monumentū.

Tiranny quidam

Tyranny quidam hostiu defunctorum capita in arboribus pomorum loco suspendabat appellando hãc bellaria martis
Episcopi constantinopolitani recens inauratos Cæsares his allo-quebant verbis, Imperatores, et eris et tandem moreris
Domitiany convivos suis introduxit semel in palatiu, pani-nõ nigrõ contectum in quo ardebant mortuales cærei, et calvaria ✝ mensas disposite terrebant oculos.
Leoni de invicto Duci Spartharot, sepulto hãc addita inscriptio: Speculum benemeritorum de Patria.
Constantinopoli ad nouiter electum Regem veniebant Fabri murarij tenentes aliquot lapides in manu quærentes ex quonam sibi sepulchrum fieri iuberet.
Imperatores antiqui habebant statuam auream fortunæ qm morientes Successori transmittebat.
Sybarit& delicioſi lege caverunt ut si quis mortis memi neriet plecteret.
Hipocrati medico celeberrimo antiquitas eresit Statuam cũ inscriptione. DEO Vitæ.

Lipsij iturus cubitum dicebat ad lectu ad Lethu.

Philippus macedonu Rex moriens, pro ceiby mortem suam deplorantibus dixit nõ morior qz alexandro. non qui vivo relinquo

Anaxagoras Philosophus audito nuntiõ de filiõ suo mortem minime turbatus dixit sciebam me mortalem genuisse

Edwardus anglie Rex moriturq filios suos contemplatus dixit ista pignora charissima erunt mihi palatia in his habitabo qm diu stabant.

Quidam interrogatus, Crœsus ne Pius mallet esse an Socrates Sapiens R. Inquit Crœsus ei Morte Socratis.

Lacon quidam moriturq dixit nõ me movet qd moriar sed qd nullo præclaro facinore præmisso moriar.

Thessalia femina, misit spongiam lachrimis plenam ad funus matris sue, cui ipsa adesse non potuit cũ hac inscriptione Corde et lachrimis prosequor

Alphonsus Aragonie Rex gestabat in annulo lapide qui omnis pretij lapides pondere superabat. Conspersus vero pulvere minimum pretium habuit.

Orphei simulacro insculpta fuit Citara cū Lemmate. Luxit
Fabula Poetica narrat lachrimas plorantium ab Jove colligi
quæ si vere sunt in Adamantes ab eodem numine vertunt.
Ennius se eius mors deflere vetuit sequente versu nemo me
lachrimis decoret, nec funera fletu faxit, nā volito vivus
Xerxes cū innumerabilibus copiis militum collegisset, et ex montis
vertice intuens, lachrimatq; è dicens: Post centū annos nemo eorum superstes erit.
Severus Imperator, jussit sibi offerri tumbam et dixit tu verum
capis quem Orbis non capit.

Traduntur Sententia et varia
fragmenta materiæ funebri Servientia.

Quem sui raptū, gemuere cives. Hi dicti vivit. Sibi
quisq; famam | Scribat heredem: Rapiunt avare | cetera lamiæ.
Annos et horas prepetibus rapit Latona bibis___ Quidam
Rosinesidu estimant. et cum abeunt ex oculis cernant___ Quidam
Labes occulte fallitq; volubilis ætas.___ Quidam
Certum est et invetabile fatum.___ Quidam

Nullo fataloco possis excludere, cū mors venerit i medio Tiburi Sardinia é Spartici

Livius — Nullâ reverentiâ fatu imminens dimoveri potest - - - - -

Juvenalis — Fata regunt homines, fatis regimur cedite fatis - - -
Non solvite possunt curæ - - - - - -
Mutare facti stamina fusi. - - - - - -
Quidquid patitur mortale genus - - - - - -
Quidquid facimus venit ex alto. - - - - - -
Servata sua decreta Poty. - - - - -
Stulti ad fatu venere suum. - - - - -
Dum fata timent - - - - - -

Lucanus — Fata regunt orbem certa stant omnia lege. - - - -
Longas & certos signant tempora cursus. - - - -
Nascentes morimur, finisq; ab origine pendet - - -
Hinc et opes et Regna ruunt et sæpius orta - - -
Pauperias, artes q; elate mores q; creati. - - - -

Lucanus — Nihil eo infelicius, cuius obitum omnes plorant et cuius morte plurimi rident.

Nulla mors ærumnosa, nisi quæ vita præcipit sine fructu. Idem

Seneca. — Quid pulchrius è vivere quæ blandibus cunctis - - - -

Ambrosius — Hinc emergendi è exorta, dum urtides vient - - -

Poëta — Nil subitu è semper negare paratis - - -

Sapiens tu turpe

Sapiens tam turpe putat mortem fugere qm ad mortē ffugere. Sene
Justus mortem cavit non pavet _ _ _ _ _ _ _ _ _ S. Berna
Inopi quanto largior vita, tanto plus suspicij _ _ _ _ _ _ Paulus
Primus vitam dedit hora carpsit _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ Senec
O vita hominis unus dies est _ _ _ _ _ _ _ _ Fabius
O mors laudanda forsbg expetenda miseris, nonnunquam laudanda felicibg _ Fabius
Rebg in angustis facile è ytemnere vitam _ _ _ _ _ Lucan
Nemo fuit felix qui mortuus erit _ _ _ _ _ _ _ Lucan
Ea vita ydicis è, ut morti plenisq etiam optimis portus sit Heni
Somnum ne metuas diem nec optes _ _ _ _ _ _ _ _ Martia
Quid è diu vivere nisi diu torqueri _ S. Augus
Incertū è quo loco te mors expectat, tusi sapiens eris in omni
loco illam expectabis _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ Seneca
Mors terribilis è, illis quod cū vita omnia extinguat & quorū nihil ultra timeri potest Cice
Pompe exequiae magis sunt vivorū solatia qm subsidia mortuor. S. Augu
Sepultura optima vita ōma _ _ _ _ _ _ _ S. Chrisostho
Nil fert ad manes divitis, umbra suos. _ _ _ _ _ Ouidi
_ _ _ _ _ _ Vocat labor ultimq omnes.
Pavido forticq cadendū è nemoiq negatū. Stare diu.

Male viuit

uidam. Male vivit, qui ñ didicit bene mori — — — —

Quos premit oblivio mortis, ñ natos fuit.

Mista senum ac Juvenum densant funera.

Aqua. Lege necessitas, insigne sortis et imos

uidam Semel advehemur, qm navigamus semper ad insulam

uidam Nemo unqm erravit ad sepulchru — — — — —

Ille licet ferro cautus secundat et ense.

Mors tamen inclusu protrahet inde latet — —

eta. Serum è tum incipere vivere cu desinendu è — — —

uida. Dignu laude virum, musa vetat mori.

ratij Carmine fit vivax virtus expersq sepultq

Nobilis ere posteritatis habet — — — —

eta. Cui ñ europa non obstitit africa quondam

Respice, res hominu qm brevis urna ligat

eta Hebunt germanicu et cam cynati.

uidam Mors non pluribus studiis. ab aula qm augurio disbat

uidam Amplissimu vitæ spatiu è usq ad virtutè vrxpe

Funera ñ auro et purpura meliamur sodalicius. mul:

uidam. tudine et frequentia — — — — — —

Felices sequen

Felices sequeris mors miseros fugis — — — Ouida.

Optima quoq; rapit mors, pessima quoq; relinquit Poeta.

Rarus phenix idem; Cenedis. Ouid

Numyna Stygias ferit ad umbras inclita virtus — — Ouid

Mors è malorum medicus — Ouid

Vita comedia è cuius epilogus mors — — Plutarch

Ethau vita discedendo è tanqm exhospitio ñ ex domo

Nonsentire mala ñ è hominis

Vivimus et morimur occuli crepidantis in ictu — Petrarha

Hac necessitas omnes urget ut qui capit esse alequando desinat. Boetio

Quem Dij diligunt, adolescens moritur — — — Plautus

Ad mortem omnes maturi sumus ex quo nati — — Ouid

Nemo tam Divos habuit faventes

Crastinu ut sibi posset polliceri — Poeta

Ut colos ita terras lumina occidunt ñ extinguntur Ouid

Etiam cinerina non deserit vere magnus Gigas

Non minuit fato magnitudo, imo emarte evadit morior

dū celos animo terras corpore amplecto Ouid

Optimi Principes exitum semel dolusse satis è Ouid

Inuita hodierna ei animis eternus dolor e Quid
Boni posteri vita majorum elogia
Pia tantu cuperet p mortem id eaquæ inuita gesta sunt.
Quid vivent victura in eternu. duu.
Pradus Simbola Lugubri materia Seruientia
Intunere Nudioti pinxit quispia mortem supra tutoriu in qua
Campana Nudiosi pendebant stante cu Lemmate Finis
Pingat fory extincty cu L Etainj è qui fuit ynis heri e unis è hodie gd ante
Flementi x blatu è horologiu sum. Semp prima ultima nugm
Alphonsy Aragonia Rex pinxit pinxi Lilia cu L. hodie aliquid
Quidam pinxit falcaria inter sceptra et ligones sum Lemmate
Mors sceptra ligonibz equat
Quidam interrogaty cur mortui coronarent R. quia labores superabant
Hē pinxit mortem qua hominem sibi ad genua volutu sagitta
transfigit sum Lem. Imbroza nullo flectit obsequio
Pinxit Phenix inter flammas cu L. Post funera vivo.
Sol eclipsatus p medin cu L. Lolo dat gd demisit orbi
Cithara nuptis videbas sum L. Nuptis pent omnis gratia cordis.
Pssa intumbis pingebant occidente Sole cu L. Brist
Mortuus nutrit infantem

Spes fangm nutris in fantem pascens cũ Lem. Nascentes morimur cui
servit illa sententia epiteti. Uno eodemq ubere vitã sugimq et mortem
Morsum sagitta cum Lemmate. Tros Rumulusve Quat
Famias Strada in funere margaretã Reginã hispaniã pinxit thom
sine Semma cũ L. clarus exuviis honos clara fefellit
Papiloni lucernam circumvolanti et alas igne aduenti dat Lem. Species preda
In momentu cuiusdam elemosinarii scriptum erat hoc epitafium. Quod
dedi habeo quod servavi perdidi.
Pinge serpentem voluta in circulum cũ Lem. Pisinq aborigine pendet.
Solem deficientem seu eclipsatu cũ L. Spectas cum defuit
Lunam decrescentem cũ Lem: Lateo non mouor
Pingis flamma erumpens ad suũ centrũ cũ L. Lucis in sublimi
Pingas tabula munda una tantũ linea notata cũ L. Prima et ultima
ma linea rect ; melior fortuna notabit ; addit et umbra colorem
Pingis aurora ñ lucens sed solem post se relinquens cũ L. Sic defuncte decore
Est avis quã mane nasci, vespere mori, interim omnia avium nidos cir
cuvolat omnia volucrũ voces addiscet cui addi potest L. Non dii sed uti
Tradunt Modi formandã Orationis Lugubris.
Finis Modus

24

Forma dicendi universalem de ineuitabili fator necessitate & de certitudine mortis & de immortalitate hic in terris nonquerenda & de decretis Diuinis in vita nostra brevitatem.

Postea descende ad minorem seu particularem dicendo magnificum NN. eisdem subiectum legibus, natus et moriens. Post hoc dicendum illius similia, merita in Patriam expeditiones bellicas victorias etc Deinde dolorem post humorem auertendo ut non inimiscant sub fata omnibus communia probabis dando huius rationes, & qd immortalitatem post fata meruit, & qd felicitatem in hoc infortunio nactus sit, nempe qd miserias huius vitae superauerit, et vivere ceperit, perveniter, & quod si sit mortuus licet exciderit, ex vita tantum enim translatus est. Latet nō minus ut & Stellae quae licet de die non appareant et tamen adsunt, Tandem & inuita ad cenā funebrem amicos dicturos votatim post homo si adhuc in corde residet aliquis meror & inuitandi Oratori promitte amicos presentiā ad mensā meroris levaturam.

Deus Mortus

Forma allegoriā humanae vitae brevitati servientem & comparando illam cū oceano et navigio ventis tempestatibus obnoxio & flori mar-

crescenti

cescenti & soli rubicibus obito, & arboribus adventor impetum cadentibus & peregrinationibus et cartai erroribus subiacenti &. Descendo ad particulare & positionem dicendo mortuus NN hanc fragilitatem experiu suipse suo casu. Excurre in laudem, idole, solare, cruciata, & finitbe presentia & absolute solam adhibe idolentiam

TERTIUS MODUS

Exagera merorem et dolorem, qui sub defuncti exiguas cogi et elici debet duo rationes tristitia, nempe qd tanty virtutibus in patria meritor, proh etiam utilis Reipublicæ heros occubuerit apostrofen facies ad post-humos et sanguineos dicendo: juste quog eos dolore propter supra nominatas rationes. sed famam exacte illis hunc merorem da rationem solatij petitam ex circumstantia honoris & meritor pie defuncti ominare omnia laudiora predicare.

QUARTUS MODUS.

Ex abrupto squerere stra fata eorum tirannidem, dicendo: & ceca nimis & crudelia & audacia quo tantos heroes & acta tollere ausa sunt. & excusa illa apud te metipsum

reliquiq totum indecoretur et voluntatem dei cui stravenire mortalibus nefas e tandem lachrymas deterre posthumis exaurire in laudem mortui dicendo eu etiam post fata vivere vita immortali nam digna laude viri fama vetant mori aderes et alias rationes totaliq tuo v alterius nomine dandi.

TERTIUS MODUS.

Incipe ab apostrophen alloquendo v mortuu v querendo ex illo quare tam brevi vita sanguineos orphanos reliquit v querendo qd illi displicuerit in hac vita v in sanguine is curtam repente illis valedicerij. Sed dices si illi arzi trio fossita fuisse fata sed in eternis decretis sub quibus omino universi sdute illi quod hostiles impetus evaserit et tandem eo devenit ut mori coieret. Sed qd arduu e transgredi dei decreta ideo dicas te ex sanguineos lacrymare debere lachrimis cui potius applaudendo e brevi lato ad immortalitatem.

QUARTUS MODUS

Potest etiam fieri allocutio v ipsiq sarcofagi seu tumbe seu tumbd v reprehendendo quod tantu heroem capent tam duro carcere incluserit iube mortuu prediares

illq

illus manus attollere has tenebras et ergastulu exuere
a dices ad rigore fatoꝝ debilitatas many vires tam fortis huic
viri iam exhaustas laudq merita illiꝰ qui immortalitatem
sibi parare debuerat sed Divinq ordinationi potius succum
bere dusit temperabis lachrimas

Tertius MODUS.

Crucifi oratio potest a circumstantia ꝯ stemmatis ꝯ ꝓsonq ꝯ ho:
noris ꝯ si nullum habuit ꝓ insigni dices ergone onestus meritꝰ
ergo iam tanꝯis portu ꝯ eodemq gentilicia rosa NN devene:
rit ut maluerit ꝯ Deo gentilitia Deo ꝯ mero fatoꝝ ra:
tionem reperiri non poterat et hꝫ de aliis.

QUARTUS MODUS

Assume aliqm eruditionem ꝯ historie ꝯ simbolꝫ ꝯ fabulꝫ
materie funebri ꝛgruentem amplifica ad mortem defuncti
laudq illiꝰ merita in patrie sodte solare amicꝰ
Nota autem imo qd orator ffang nidebet ee nimiꝰ cir
ca eranda virtutibus defuncti laudando illꝫ ꝯ a humilitate
patientia devotione et similibus hoc enim ffenet ad la
eram exterea sed si laudandus est exagerat illiꝰ amor in
patria militia cura et obsequia sui peregrinatio in

caterꝝ

exteras nationes legationes Orbi vicini desertas
fortitudo &
Nota quo habendi sunt modi incipiendi tristi et vulgari
Nota quo stilo in talibus orationibus sit meatury non
cocosus ne ineptibus lenociniis abundant sed nec nervus
brevis nec nimium etiam amplas sententias nec nullis nec
nimis crebras habeat Adducunt simbola antiquitates
apophtegmata sacra autem scriptura sacris orationibus relinquenda.

Tradunt praxes funebres

In funere Parentis peroral Filius

Wielki żal mało mowi synowska mowi nie umie NN
biedzisz się z słowami ozdobnymi ozdy zetrami, ale Daleko ta
cwi plorare quo perorare. Łzawi zatamowane łzy z
gwałtem wypadające potoki wylewać niżeli słowa tłumiz
cesię (iako to wielu często bywa) funere Zacnie. Ach
nie szczęśliwa oneroczących synow Kondycyo ze wszym dro
gu o mytych rodzycach tylko skąpo mowić możemy, ze się
y sturzne na fatach poskarzyć niegodzi. Odebrał BOG
Dobrey Rodz ossobliwszemu cwem, Odebrał wam Zyczliwego
brata, ochotnego in publicis obsequiis stuz nie uchy

łającego

tacego się, ani ochraniaiącego przed żadnym ciężarem,
przed żadną pracowitą funkcyą atlanta. Ktoś odebrał
Oyca nie rowna strata nie rowny żal dosyć tu innym
niech będzie żałować, dosyć skrzpowanym rzecz co
grationis sercom zapłakać, mnie trzebaby lamparem
żawyć głosem y za Tami duszę wydać rad tą mogiłą
czemuż nie cała trumna zalewam? czemuż cię zdrowiem
moim nie zastąpię? zastrzeżeć to miłości oycowską, abym
ci życie oddał, którem po Bożu wziął od ciebie, gdy ynacy
w Niebie niebyło zapisano i maliśy prawda mowi trzeba
mi nie żyć aniżeli tak żyć orbatu zostawam iak otięta
latorośl iak potrzeby kwiat usychać muszę w sercu rodzaiu
Synowskim doływolnia wdzięczność nigdy nie zwodnieie
y oroszem zrossypanych popiołow, iako penis odradzaiąc się
będzie nie śmiertelny efekt. Więc niemowie bożal
nie pozwala, daremnie na słowach siedzi bo ich syty żabie
na smutek daremno składać ci vita prawie verba które
żal przecina tzy żałowaią maxima dolentis facundia
é nulla Tylko wam którzych ci hane dolonis avenam, i
miłości chrześciańska y uczynnom życiowa sprowadzieta

z mojey strony y Zakonnego domu całego za oświadczenie
życzliwey chęci ku zmarłemu rodzicowi dziękuię: y dożywo:
trwałą wdzięczność obiecuię, oraz za chleb zakonny proszę,
nawet aż do mowie ale wdzięczności przeciwko wam
nigdy nie ustane. Vixi

2da.

Circumstantia Personæ prima vtile perorantis est publico

Dospołny kondolencyi osobliwszym prawem zanowinis
przybywam orator. NN. W tym nader nieszczęśliwy ze wskoie
WMP. na nieweselszy iaki argument pierwszy raz otwieram
usta moie, dałbyto BOG aby nie docwyczony ieżyk mey
na aplauzach y Kongratulacyach powolnego fortuny w przo
sie doznawał spatygował y ieżeli nie odmiennie wyroki
Boskie tak chcieć miały, i prosperare fata DN N żebym
był przyiacielowi maturam et gravem annis [illegible] dozą
tosnych obrocił pantow, ale teraz oczy na feralny widok u
sta na lamenty otwiera muszą Niech chcy nam nie dom
atragedias Seneca proferat cursu vita citato dura peragant pen-
sa sorores nec ita retro filia revolvent bo nam to głosni da
leko martwym intonuie ieżykiem DN nad omyłne nadzieie

przedcesem wzdarty.

przed czasem wydarty z oczu naszych Pospieszyłyś aż nad
to skretne parki śmiedzie śmiertelnego życia nić tak złotey do
wiety nici iakoście się tyrańską przecięły roską. Wybrałiwam
oczy całym finzentes mortem appellesowie odsiąd by powinni bar
dzi głowę rozumu rezigno że bez wszelkiey lat dysdregi tak
confuse z tuchami trakcie awiosne roskwytych lat wśmier
telney zamieniwszy tyme na samym prawie młodego wieku
wychodzie zachod smutny chymie istrzenie dopiero się za
pałacyą arozanym postępuiący krokiem gasząc dzien ciu
mnymego strapionego wiekroku na miotłem zakrzucaią. Ale nie
wielka pociecha pokazać afront smierci, dorego nie wrodli
bo ślepa ostępni się darmo słowy przerazać smierć się znieży
fury bo głucha. Kacey tego tyszko walna dysey szego za
tu zazarnetu tym się z stonego lecz morza na wesołey y
pocie śmieszy bley wyśniony że radowita tachesis nie zasłko
dzita przeswietnego domu N. Jednorozcowi atego nanie
smiertelnych elizyach postawita Mozemy nad nad herbo
wnemi Dss N. gwiazdami y księżycem pisać co astynoła
zaślubionym przypisać gwiazdom nó cernunf et adsunt nicui
dui

dau gwiat w put dnia bitego a przeie nasw cim Zostaie
permanencie. Zastonity spiesne fata smiertelnosci um:
brami te przeswietne planety nocernusq ate przeto nie mniey
szego wciasnosci niedosnienty sewanska et adsunt Zestoie w
sercach waszych przeswietni krewni ktorym wszystkiem za
afekt tu P. M G N tak y zastawienie sie do ostatniey
ustugi dziekuie weselszego do od odwrocenia Zycze sobie
wygladaiac plasu. Ateraz dla dalszego solatiu endomd
luctus W P. zapraszam zebysnie lubo nie smacznym bo
Zami zarobionem pogrzebowym chlebem nie gardzieli.

Stla.

Dicta in funere MD Dobrodzynski insignis Heroys
a Sto Domino Woyna.

Nie stasnie Niebo godne ceny walecznych Kawalerow
pasta smiertelnosciq plani. Nie szluszne Augusta fata
katafalkiem nadgrodzaiq, lecz y wielodzynne dawnych wiel:
kow odwagi odwazne ustarozytnosci dzieta nygdy dotey
nie przyszly pory, aby sie kiedy niesmiertelnosciq nad
grodzac miały. Niebyt iszcze Zadem tak w respekt

szczęścia y faworu z Nieba dostrzeżący Ktoryby upor:
rzywey wieleźrzoc fortuny wytrzymawszy niestatek
nie uchronny fatow miał się złożyć zawziętości. Wymio:
ste monarchow berła y Korony Xiążęce Mitry wale:
czne Potentatow Tyary, wielowładne życiem y śmier:
cią buławy są to fatorum luxus et crepundia. Wa:
lecznym oni tot castrow cesibq et triumphis doświadczę:
ni wodzowie lepiey ich nasze Polonі Matres konie
polscy, Polocey, Czarnecy &. ; tak wiele innych nie
tylko się waleczną, niewybitą potencyą, zchołdu śmiertel—
ności, ale owszem stalisię iednym tupem y korzyścią śmier:
ci, Jasni od maiestatow nayiaśnieysi od reste factis
krotowie pamiętni memorandis actis monarchowie y tych
nie pamiętne fata, iednym sobie obtowem ychynity. Przy:
znało ktokolwiek się vetustatem spyta cała wieku vze:
żona nie stusznie aparendo parca in humanis more. Ale
prożno myst in admiratione bawii ponieważ powiedzia
no że horologium vita humana est cuius ultima hora
mors Padła to ex coniuratione fatorum nieszczęśliwa

Nemeris na przeswiętną ex maiorib ceviś na zna-
mienita ex predecessorum Imayginibg P.M. familię
ktora zawsze fecunda herod iako exequo traiano do
dawata Oyczyźnie kawalerow naten padta dom
zatosna katastropha ktorego powazni y libertate fa
biuszowie z ktorego et toga celebres et sago metu-
endi wychodzili awes z ktorego dygnitarskie zasiada-
no curules y subsellia w poselskich izbach dey in
curiis zicia spodziewaniem swieta odprawowali Staty-
stowie Pasne lub wgrubych zatac y grobu cieniach
indyyed dzy nowy drzt heroicznych P.M. prawdzi-
wie z Przodkow odway exempla kiedy wposrodku
bisurmanskich karkow silny dzielne odprawował hei-
sti ludzia chwalebne ku admiratione samolwie od-
wagi: kiedy z soba kilka kroc zbroi dzidy przy-
nosił y dzirzdy. Czas tylko wszystek polu od po-
la nazwany Polak strawił. Amiedosia maiąc na
starożytnym za wiernosc ku Oyczyźnie od naysiasniey
szych Monarchow Polskich przodkow swoich nada

nym herbem

rym cherbie w własny krwi potoku i oyczyźnie
oddat victimam i potomnym wiekom zdawnego swego
korzenia decorauit stromieniami gentilia stemma
Waterny bo obrońcy y ad casus strzes Boże
oyczyzny gotowy Dſſb topor zawsze o karki nieprzy-
jacielskie za ostrzony tępi się kiedy go okrutnego
zalu nadiadta rubiego. Nieszczęśliwe wieczes ktore entan:
tos spadanie wies. Dysymulowatemu długo parki
len fata poki się samemu nierownał woyowayach ten
marsa krwawego lyn wosiennemu gradowowi wieczo:
wego widząc nie chciały dali cierpieć smiertelne sym:
ptomata i nie odwracnemi ad tumbam atuba z wiodły
go. zplam wyrokami krzywdesnie wszystkich zdanie mu
dzyuity rumina. Kiedysnie tego ktory to ab ipso sumebat
opem animuq ferro, oyczyznie wrogy kawalera krzy-
wde osierocicty familij kiedysnie przyszłe zniszczety
expektatyury i nadzieie krzywde pewnym chororom
i nadgrodzie odwag kiedysnie na nowin prawie pleni

Lucan

lunio mercedis beneficia Zacmity cynthius. Szczesliwie
reonask bo post Federa Oyczyzne ten Zacny Swi
O dobrze na własney krwiey naukler korczaku pu:
szczadz do wiecznosci ladu gdzie nayuzytszy nawe kie:
ruie naukler y zeglniczey nie zgasla swiecy beati
tudinis faros. Dostynie szczesliwie nautico sobie spra:
wuiąc setecznia do portu nie smiertelnosci aterax
na wieczna in humanus odhodzie rezydencyą zegna
nayasnieyszy maiestat otrzyma na nieuchronne
wyrosli ze mu substancio szczesliwego panowania pra:
ące dni trawic, tryumfy i wiktorye pod panski sie ci
nącą maiestat lichyi, slowem Zyc szczescia Zazdrosty
fata. Zegnam cie Oyczyzno, szczesliwych ci win:
nie wiekow tuszy ex omine bono ze nie z spod ko:
pyt bisurmanskich wydarzy oswobodzi Zegna prze
swietną familią to pozostałym Zabiszuią rodakom
owocm nemo me lachrimis decoret nec funera flu:
ctu faxit

Ast.

In Funere pariter Abilitis

Stak że iuż znikły zocza naszych IMCN
Ktorego swiat wszystek za sama tylko znaiąc radbybył
widzieć Stakże nasmiertelnosci placu zatosnie poległ
Ktory każdemu nie przyiacielowi statecznego zawsze do:
stawał drosku. Powiędz że polegaz musiał pospo:
litey ludziom, smiertelnosci ten kawaler, ktory nie
smiertelnemi swemi sciętami nad ludzie się wyniesliwy
zdał się że nato sobie zasłużył, aby nigdy niumarł.
Atoli znikngł poległ i woczach naszych w potziemne
wniscony lochy odpoczywa. Otwarde fata! krusza się
nie tak odrzeski iako od zalu Rycerskie kopie pada:
ią się drzydy arcielazny kirysnik zatosną obalony
ruiną z konia leci, ktorego szwedzkie ogniste woyska nie
obrocity w popyt siedmiogrodzka nie zniesła szabla Duń:
skie nie zatopiły wiery moskiewie niepotężny szyszkiny
krymskie nie związały tyku ukrainne zbuntowanego
chłopstwa samopały niesprzątnęły tego C Boże się pozal
malowanych tylko orbrosona orzeżem zwoiowata libitynа
C zas nato wzedzer przewrotna Familia JchM Cozato

ni brali smutni pokrewni którzyscie wnim owych
Pułkownikow, Reymentarzow, chetmanow, i Dignitarzow
innych utracili. Ale miedzy wszystkiemi iakim ty Polsko
smutny rodzicu nete trunne, naten grob spoyrzałyscie
zamknione. Owcito co trupem gestem pola pokrywat tu
sam trupem pada ktorego stowie swiat Polski i pobliszy byl
bardzo mały i tu się mieścił y kurdyc muzi de tanto
restat Achille parum quid non bene spleat urnam.

Ta?

Miasta zawsze i podziedzien mało do ludzi słuchac gtu-
cha na wszystko libityna ze sie tak bez respektu idy
skreyn nad ludzką pasturi się kondycyą wywierali na
nie ludzie swoie choleric wylewali furye ostrzeli Oratorow
wie pioro i ezyzki ktoremi ia iak by to ciuta ranieli
lub exsanguem tyle dwioch punktuw ile w mowach slow
tyle scomata ille smata wyrzucaiąc ieg na slepe oczy
nazwisko samo ze mu te skrytne Zycia Duchiego przytki
przes inwidyą, niedzynią dosyc tam czynią antyprasim
gdzieby piękni wlasciwa fraszy w uszach swiata brzmia

ta absyta

ta aby parcd parcerunt przepuscił potrafiły. Ale
przeciw temu pospolitemu ruszeniu na smierc niech
mi się godzi przy smierci stanąć y przynęcy się napo-
ciechę smutnych przyiaciół opanować; a nay przod nie-
wiem czemu radzy na smierc niż na życie nasze na-
rzekamy iakobyśmy niewiedzieli że pod iednym pra-
wem warunkiem, y ciężarem tenam smiertelnego ży-
cia puszczona dziedzicwe: pod iednym obowiązkiem na życie
y smierc na swiat y grob dawaiąc intromissyą. Jeszcze
nogą ziemie nie tykamy, a iuż idziemy w ziemie z tego
że, bierzy żywot y smierc napotkamy bierzemy wedle
mądrego Epitheta eius eodem ubere et morte et vita lucimy
go życia to smierci brzydzimy, indali w lata idąc tym się spory
do granic życia ludzkiego i fatalnych kopcow które nam śmier
telność nasza wyrzypała przybliżamy dniem iest smierc lotnego
życia naszego biegu meta speramy ad unam. Anuuż nadzieia
że doyrzy tandem przychodzimy pirwy by było nadkolepką
naszą obyczaiem o Trakow rzewliwie płakać y z zadrego fraso-
wać się życia bo ipso nasci nihil é nisi porta in morte, mori

Lepszy morzem iest Życie ludzkie śmierć portem. Ako:
muż niemieto że postraszonym żeglowaniu po ustawaniu
przez szalone wiatry okrętu potrzebnych strachem sił
las i harybdes szczęśliwie wyszłada y pożądanego się chwyta:
porta, odnaiąc vale szczęscie i nawrócie zpokoy Inveni
portu spes et fortuna valete. Wszak mare quodtamé
hac vita nostra fluctus in assidui sape tempestas.
medyckiem echinęus śmierć nazywa mors omnia molol.
medicy è aczemuż się my mieć zazdle że się nieoddalenie
z tego sporte ostawnie? że nieszczęsna przychodzi? że
przez iedne życia śmiertelnego receptę wszystkiego po
zbawia złego i iako wieczności odźwierna wrota domie
śmiertelności otwiera wieczności nas rodzi Dies iste quem
tanqm extremu formidamus eterni natalis è Jdzień
który z świata z znami pożegnał się Pan przywitał
go z niewymierającą nagrodą wieczności. Niśmiertelne Pana
Boga niemiały być długo pod śmiertelnością. Wita mu, nie
zwiędły wieniec sława, po odprawionych takowych fun:
dyach i pośs domu exspedycyach, który dis nas kroni iego

dobrego Człeka. Niekontentował się Hłop. N wielkiem 49
urodzeniem ani sławą przodków swoich ani do którey
prawo wziął wiedzy co nie nachramuiący na prawdę Chau-
dyan: peritomnis cinuno gentis honorum tota é lauscinon:
gine sola. Jak swoiemi własnymi przedare factis iasniey
świeci, żeby factis i fortunie albo mało był powinien Zostawać
ci ustąp arena godne naśladowania skądy których żaden
czas nie zatrze. 99

Ofa.

Injurere Parentis Filius

Nie wszystko ten Zalu natury przeniknął kiedykolwiek mu nie
może przypisuie Tacaty è dolor si desertus fictus sed arte
compositus. Gwałt szczęście wzdumienie zamilkney Kiedy bolesne
wskroś przybiia? Lecz prędko ucho nastuchanie nieszczęsnych na
win swoich miserias audire suas properant miseri. ale ieżyk
nieudanie swego infortunium nieżyt Zdrowiem, boloquaiesimu
res-è homo (infelix); niesrogliwego człowieka nie przegadasz. Ktoż
wiedzy Nieszczęśliwy iako orbatus Patre filij for ieżyt Zewn
lwo nad wszystkich orphanos, dobrego Zaka dynowskie przycho

dnieky że przetamuiąc naturę niemą od samych kolebek
dynieky ieżyki wymowonemi. Podniosł zdradzieckę ręke zapa
mietały dyzargus na krzeszą Pańskiego krwią i nietylko ią
zamierzył lecz i uderzył srodze, obawiało niedorosły ieszcze
krolewicz i niemym będąc, pierwszy raz natark niesłychane
parricidium widzenia naturze uczyniwszy usta swoie otwie:
ra ku mites quid agis, res è quem peris. Wyzwyczył zal
wzmożenie dzego radosne okazuie, przez wiele lat nauczyć nie
mogły, zamierzałasię przez długą chorobę na Oyca mego
aż dotęż dnia N smiertelnie uderzeta, iakoby mało natym
że taki rozboy w sierocym domu i wodzach nasłych uczy:
nieta ieszcze się Enim en hac funebri pompa pochetpiewszy i
manifest iawny uczyniwszy doczesnych zabędzieta tarasow
i iakoż tu dolorem tantu moderate ferre podobna? iakoż
sobie niezydzy 100 Linguas 100 ora żebym takowemu ieży:
kowi nasrogą zawołał ciszbyne Parens è quem fonis mors
Twarzebym nadten grobowy kamień serce wnetrznościach
nosił gdybym natak cieszkie niesardzył fatu rodzicielski winy
kamien tylko niemie. &c.

IMA

Carmen ad Allusionem ad Stemma Navis et Junos

Planeta iuż uwieńczona portu przeszczętna Schiffb. Nawa
dzięcy się prawdziwey co burzliwym życia ludzkiego morza
ostępy kamień rozbicia libertyney, przyswiecaty cey chorągwy
fortuna iako ad castore pollux annua fidera nauigantium
ale iuż przyswiecaiącym tym swiatełkom zawdzięcza
Schiffb N dzięki marłwem serdecznem, samym tylko mil-
czeniem lucete porro ceteris sunt vela nuptarobis. Ogroz
nie osławowana Schiff N Łodzi ogrom memorem klora-
nad wszystkie floty hyspanskie bogactwa pochłonionym
tylko morzu iey krwawym pływaty oceanie tysiączny-
watna Cesarza iednego ale Regis et Regni universi for-
tuna prowadzieta, Wtobie mieta Ojczyzna skołatane
burzami woiennymi głowe, bezpiecznie skłaniała, Starzey
bym cie niż Jamdtos Zwycięskiem tytułował okrętem, sta-
rzey bym laurowymi iako nowem victorid uwieńczył kro-
nami ktorás wtak wielu okazyach do pokoiu y tryumfu
z swoiemi dopomogała argonautami. Sama tu staro posła
mota same słowa rozmaitey. n. Bóg.

Quia nemo sine Invidia ad coronam Tunebr.

Któżeby sobie Sławy stateczney w szczęściu y w życiu obiecać
progress? Kiedy znaczni swiata Polskiego herbowny potko:
wy potentowie wtych zwycięzcach do dresu zamierzonego
gonitwy ach nie bez żalnego szwanku dopędzieli. zawstes
żawzięta natura ruinę śmierci lecz idzie wzapatrzonym
twoim impecie wywrzanych affektow niechamuiąc lie:
dys tak ostro na JMć N natarszy podstawe ośmiertelnyc ka:
mien uderzyła złomałaż tak wiele chebownych tak wiele
oblendeeu domu tego lecz idzie zachwalonych twoich, do:
gnałaż interesow; kiedy lub dobrze zalecone wtym kteyno:
ść decora natarszywem impetem twoim prawie przyzwoi:
tym samemu brantesowi złomała ystruszyła. Prawda że
się przydała domowi tymu pilawa mocno obiała gmogła
sobie skonstantynem wrotyć cnhor signo vinces ale kiedy
niezwyciężonej waszej ziemi barbarzyńcy przysto zachynąć luk
tamina zwątlana cako work moc wszystka topnieć musiała.
Wzwiaszra kiedy pżed boaterską boat Sobiynu iednym ze

Kwiatem twarde potkowy iako smetkie rudera padać się
muszą. Jednym że ona impetem chartowne kruszy kopie usar:
skie rozdzera proporce złote królom bierta chetmanom bata:
wy sak Zwiekomym dziełom cnota zrzeka wygrana. Apost
bym się słusznie na tak niewczasną srogiey śmiertelności usta:
wy Zawiedłosc. Lecz impreza i querimonia bez skutku,
bo mista Senid et Juvenid demanq funera. Aquateg śmierci
necessitaj insignes sortis et imos. Sak i affektem wyswiadczemy. Q
gnia Jn eadem materia
Oddalismy żal nasz że ostatnia ostuge zacnemu ciału za
cnego z krwi y dzietow niemierelnych kawalera Jhs N
wylalismy wiecy żalow niżeli słow, nie pytaia się czy lismy w
tym iakiego preiudicium Zmarłemu nieczynili. Ponieważ
wątpie potrzeba czegosmy wiecy byli powinni, czyli żebysmy
miłemi i gnusnemi łzami tego żelaznego Boatera zdobi:
li parentelia czyli tryumfalnymi aklamacyami miasto smu:
tnych wesoło że umarł winszowali bo ieżeli pro Patria pu-
dor est non potuisse mori przeciwnym sposobem komu tego
pozwoleno szczęście że insinu martis odważa oraz że krwią

wylał dusze, stawne bye muszą fata i chwalebne. Rekla:
mował dawno planktus iwcras przymiał swoich zles
kwitował Poeta za krzywdę stawey swoiey gorzkie la-
menta pocytaiąc nemo me lachrimis decoret, przyczyna?
bo volito fora docta viru. Nadtakowemi ludźmi każe pla:
kać, ktory pomichy żadney, ani miłey oyczyźnie, ani domo:
wi swemu złego się wynosząc swiata nie zostawili z ktorz:
mi wszystko umiera wszystko się grzebie o ktorych niemo:
żes mowić, urodzył się ci iumarł, słowem kto nie chwale:
bnego w życiu swoim nie uczynił; non ille vixit c mowi
seneca) sed fuit. Nadtakowemi tedy i przez naięte prefius
narzekać takowych sterile fotow łzami obiewać trzeba;
bo iako łotka po wodzie upłynęła, asladu po sobie y pamię:
ci żadney nie zostawiła admirari virtutes hoc demu. Puthen:
mu magnotu virorum funus. Komunikowała tak nie
ie innych, tymże funeralnym narzekaniem, bosobie obiecowa:
ią że ich albo mądre pioro zgrobu wynosi miało albo Bel:
lony dzieci i marnowie kopie pod obłoki zbliżaią. Wier. 9 Aff. N

czynić pochamowanie płaczu mamy?

czy niepochamowanie płakać mamy? nie potrzebuie on vatigates lachrimas który nie tylko piorem Pallady mądrey rady, ale zielazem grabiwa, wieczne sobie wspamiętnych Turkich zapisał imie. Podnosi go z grobu śmiertelnego prochu, nigdy nieumierającego ta wa; stawa na mogiełach nieprzyiacielskich trupow zwycięskie iego trophea. Wsak że iednak medio tutissimus ibo, kiedy żal i wesele pomiarkuie, płakać nam słusznie trzeba iak tak wielką potrzebnego Oyczyźnie męża stratę: cieszy się że my tałem fantum virum w oczach naszych mieli; którego nam postronne zazdrościły kraie. Cierz się przezacna Familia, bo tak tęn kawaler z tym się pożegnał światem że się zwiększaią serca posterytatiy pamięcią y sławą przywitał. Ty przeswietna krwi, tak żalom pozwaley mieysca, żebys pociechy z serca nieruszowała, którąż iako testamentem przez zacne swoie zostawił dzieła iżeliby żal uporny żal z swoich terminow chciał wyiawiać że chcemy wdzięczy, którys my się tałey ostatni stawili usługi, przy iacielskiey kondolencyą tamować iego impety: będziemy pociechy za pierwsze zapraszać mieysce żałobnego chleba się nie wymawiaiąc.

De Orationibus seu votis Consulentium

Varia heu spectant oratione venera poljsimul tamen veneri

demonstrabur

demonstrativi et deliberativi, ad genus demonstrativum spectant Ora
tiones quibus salutat eventus Nobilitatis ab eo qui comitia
va inhoat, deinde Orationes reddentium literas, Item mare
schalci agentis gratias item concludentis comitiva & dolen-
tis de malo successu scilicet sunt enim decurrentes alie
orationes, ut cum promulgaret desiderat collata sibi a Ma
iestate gratias vel quod sit dapifer aut poculator aut aliud
officij Pro genere demonstrativo veniunt orationes sepe
vota, inquibus sua dens aliquid & disbadens Orator sensa suu
explicet, eumq. fulcit rationibus Item pro genere demonstra-
tivo veniunt orationes quibus terrestres nuntij agunt gratias No-
bilitati pro collato munere ubi explicat successu functionis. Item
Orationes inquibus aliquis gratias agit Nobilitatis Nomine
alis pro fideli obsequio palatinatui prestito hic primo tracta-
bimq. genus demonstrandum deinde ad aliud descendemus.

De Oratione Comitiva Inhoante

Non innuo hic modos et artificia quibus scribenda sit eiusmodi
oratio, sed in artificio superius ante tradita remitto Oratorem, cum
idem modi diversis et indiversa materia orationibus seruire po-
sunt impresenti agit materia deque inhoatis comitiva tracta-

re debet est enucleanda. Si dat inhoat Comiciolam exprimenda est illi comiciola letitia de egressu Nobilitatis Studentis bono R.P. v gratulabis bono publico qd habeat celeres ad vidia se rendeuros. Quos nec privata domg, nec alia negotia a egressu impediverunt aguntur idem gratid Nobilitati pro frequentia sui egressu ad vidia tandem spes successus explicat Qui successy p concordiam debet deliberat Possunt et alia punita huic orationi immiscere uti amo Salutatio Nobilij Vlo Explio recapitatis et pretis vicior p q et Regnd et leges fermanz Hic adhortatio ad concordiam exclubij privatij pretensionibus Notasmo siquidem eiusmodi Orationes acveris gravibus fiunt, gravem quog illis debere adhiberi stilu; nihilq levioris sensus aut sententiis Possunt tamen ex autoribus Classicis inseri aliqud sententiis presupue bene accomodate si inserende è historia, tractes brevissime et revoce eum pundere sensus.

Nota ado qd preter materiam eiusmodi orationd explicatam cunctis superioribus, potest ex aliqua circumstantia nova haberi materia ut si comiciola supta cui ante fuerint, eade ab ruptio vicior potent prebere impetu inhoandi comiciola p expressiond doloris ad discordem Nobilitatem et adhortatio impresens ad concordia utilia deindeipsd diversd circumstantiis subministrabunt acta ut si finita feliciter fuerint cui ante comiciola inhoari

potest Oratio Salutaris alaude scordantiu si alibi comitiola benerit
asserunt brevi felicis eventus commemorationi facta adhortan:
di qui sfuseruntt ad sidia et Semilia arenoa &c.

Traduxz n? nullo praxes inhoandi comitiola

PRAXIS PROJECTA

Szczęśliwego Kongressu biere przyczyn zosób WJMWJci Panowy Brac
klores nie cnhane sidiom arenam stawiti prywatni fortuny cura post
habendo publicas mogł każdy znaleźć albo wymyśle sobie remo:
ram klorahy choc cn litlore zatrzymcha naim. abyśmy sterminu tego
nierzucaiąc ab alto, umknąwszy sidiom do nowego pidnocnak progu.
Przemogł iednak wszystkie obices amor boni publici, i owozem bocha-
cie alas addidit. Tu mnie dobro pospolite kontentuie, że nie ospa-
tych nasynoca insupsidui klorzyby woyckyzny okurreneyach gło-
wą się tym czasem nadstawiali, pukiby na wakedzie okazye sława:
serski nie zatowata rzeki Dzikaie tedy za Dzekuie ojczyzna
za wierne iey uniwersalow przestrzeganie aiżeli scordi voluta-
bites WJMWJci P. y Brac pokazuie się dochodzenie że n vana na-
mnie synow tey Matki nosicie, klorey in summam gloriam
i życiem się zgodni wdanuie synowie.

Deo.

2da.

Witam na radnym kongresie WPWPP; Brati zgromadzonych, z ktorych in columitatem iako niemogę tylko serene spectare oculo, tak wesołym każdego compleati sercem. Dalisiwali cznym Ziazdom dokument że cie cives Patriæ ktorzy prohac meluitis żeby iey lubcatosci, lub wolnosci mate onas consulentiw voła niemotakty. Tak alphons Aragonski swoich podwatet poddanych; illos charissimos cives cerseo qui magis pro me meluunt, tak WPWPP, Brati wychwala Oyczyzna, że na iey my prawic unico sibilo wyrażoną convolastis. Prywatne interesa zamknąwszy w domach stak Tidny WPWPP; Brati kompanyyi et cnunum terminum collimantis voluntatis spodziewam se że nó dissociabiż unitas animorum: szczególne ad personas pretensye, alteri zachowawszy foro, animam spirabitis unam wzgodnych obradach. Tegoc po synach swoich, ta wyższa Matka, aby cn sensu iey wychowaniu zawdzięczą nadomali opiekę, rara concordia fratrum, asklonemi sercami, Idem velle et nolle było, braterski miłości i konsydencyi vinculo, oktorą iia WPWPP; Brati zmiejsca mego unizone salutuie

Stia.

Przyszłey WMMPP. i Braci frequencyi niezliczone odbieram sola
tya; czesnią ziemi pozwoleto zażycie braterskie ampleati pectora nullo
valetudinis malo vitiata: czesnią że magnam reipublicæ partem
ani w ochocie ad virtia, ani wspolnym starania odobro pospoli-
te cyfrowam widzę. Dziękuie WMMPanom i Braci za ostatnie
ich cammune curam, z ktorey assurgunt privatorū commoda fori-
tan całość i bespieczność, atak gdy zdamisię w interesach nas
ribij nietykaiących desusare; robis laboramus robis serimus nie-
bie zdaniem temierz gdy drai, ziemie na Pana oraz robi, ale
mu tym dobrze, kiedy nam przodka ale zarabia mocdem
z niego się sama żywi, inam przynosi starania profit, ktorego
tożemy in publico. Tam WMMPP. i Braci przypomniat
aby felicem eventum obrady nasze wzięły: ktorymi gdy chc
my future Patriam fortunam naszym potomy stawiamy do
tey structury, jakiegoby żadyć architekta domyślane się W
MMPanowie i Braciа iedenest iuden tilko ktorego dynow stwo-
rzch zostawił wtestamencie seturus, dotest unio animorū et
sensuū zgodne rady rerum motus, salus concordia mundi et
sacer orbis amor tę stan Państwo Rzeczę Oia WMMPanow i Bra

ci prosze oto dobro pospolite sapientiae

Vta.

Szczesliwe wole R[ei] P[ublicae] desidenia, rzekli kiedys amphiona lutnia, ktorego wszystkich nas smierc zegrn rozbyty, tuboznny przy pilnym dospodarski industryi staraniu, tedyz nie iak kamienie dla usiel nego dozoru kamieniem wdomu kiedzgt niemogli, tak iest chwa- ta W[ielka]. i Brau, iako zgrow Ojczyzne kochaiacych nie stowem ale ipsa realitate pokazac, quanty patrzd dla niey uszczerbku fortuny pogrozonych niewygot subire vices, nie nalezemy do owey censury, ktorq wygotki swoie przestrzegaiacemq rebusliciantowi dano rem publicq turbatam mallet quo comam? Dalismy dowod in oppositu, zesmy prywatny fortuny commoda, swoie niepodeszly subtelno sci wieta tedy Senatorow o calosc swoie Ojczyzny, lecz nie tak iak swego dobrotliwego matka nam hortem nie saludem anfelus? Wiec ze felix lactavit consolatio, nie operas na gryzole azebysmy W[ielk] Panowie i Brau tak pilny onas matki naszy opinij discordan tibus votis nie tomali scerdos ungamus animos et manus.

Vta. Excircumstantia raptoriana Consiliorum

Liczny W[ielk] P. Brau do sielia konkurs spomniawszy sobie.

nanie do złe obrady, przez złe gaudia luctibus pmiscet. Że vultus
WMMPP. Braci coram spato radości materia że cichac arena przeste
rzidła expirarunt, metus futuri casus, rozrzewnia serce chwalebne
stąd cnne woiewodtwa ziemie i powiaty w czym my vapulamy nor:
di vinulo związane zaczęte szczęśliwie ospospolite dobro zgrepy, pa-
ri fortuna za konczone głubosci niektorych impresy natoczawszy aby
obiem ślubem rzuty voto, piękni idącym rodom naklonie dali ra-
tione ponderi, aktwitatem przywrociwszy konkluzyi zepesunt.
Oiak ich gloriam stawy zapisany piorem, nam donoszą baty;
tak wzaiemnie nostram ignominiam cytaią odległe provincye
nie inacy rozumieiąc onas, tylko że impia in medio pagum bella
senectu: gdy tak gdzie pacis zidła powinny viere, nie zgody mamy
seminaria gdzie boni publici integritas powinna asparcere, tam
scisłye in columitatem Oyczyzny domysłami. Pilnera inspiciny.
Cytac akty nasze będą potomne wieki, które samemi nie zgo-
dami zapisżamy. albo nas uspią fata, aby; my censur nie ży-
szli, porzuć woiewodtwa stawa przenikaiącego ziciem Zoila
czyli nas nieznanie, na lepsą historykow materyą z ktorych in
publicu emanet honor, tylko to cherostrates tak nikczemny, że

zbie spalenem Dyany

że sobie spaleniem Dyany, Panum chciał obrazić Inne niemieckie
ne. Ale też sparga, ppetua fordescit gloria luctu, niestabe suo-
ie tak kosztownym zapisał stuscem. Nietracec ia nadzieię WMM
Ms. y Bracia że succedent meliora lapsu bili WMMsPs y Brac
do zgodney obrady przystąpita ochota obiora, przes mylosc ogdy-
ney, przes Narbeckiego Imienia racunek, woznosu konserwa-
cyą, oto supplikuię, abysmy proclamatam onas opinionem
porosnych woiewoctwach unanimi, in bono publico votorum
conspiratonem mogli detere.

Adpura enthec materia excogitanda trado requentiei seruien-
tia materiæ comitiali

Athenienses en vitiis abutebant Ingenio et si qd in vitio deter
minandum foret plerumq in deteriorem partem sensum in
clinabat illudq qd damnosu fuerat consilium requebant hic
Anacharsis dexit sapientes apud Grecos sententiæ dicunt, stul-
ti vero iudicant idem eligunt Pompeius cu Cesare bella
ierens pretiuq aperto marte in re detractans et sto aloco de
certu hostem dessevebat vitio tandem suo adductus ut
prelio decernet qd optabat Cesar simul triumphu simul

castrapdael

simul castra perdidit

Terardus

Carnudy Carnaty Rex Gutthor malo suo filio Regno
pulsy ad ad Regem Polonie fugam parauit naueng a
littore qm cum solueret quida ex prefectis alla Regem
enterrogat an alequid in terra reliquisset qui suspirans
respondit reliqui infecto ante plures annos te et similes
alios in furcam suspendere qd si tunc feci[s]sem nunequi-
etudy mansissem Ioannes Magny Venator meus
erat ut Senatores iturj in curia ad filia omnes priva
tas inimicias ante vestibula deponerent animos habe
rent ad filia liberiorem

Rati Borensi unde presens est hoc inscriptio marmor
ad Tabula inigra

Quisq Senator officij causa cum cum ingrederis ante hoc
ostium priuatas affectus abiicito

Iram, vim, adulationem, odia, amicitiam.

Rei publicae personam et curam suscipito.

Nam ut aliis equus aut iniquus fueris

Ita

Ita quoq; Dei Iudicia expectabis et iustificabis

Democretus nullam rem esse tam inimicam scitis dicebat qm celeritatem precipitata enim scita si in transversum agant nulla revocari possunt penitentia in melig Livij

Augustus Cesar dicebat esse Romanis illo successorem reliquo qui numqm de eadem re bis consuluisset Plutarchus

Bias interrogatus quis esset optimus sciliarig respondit tempo Platonis

Euripides dicebat unum scitum rectum magno militi manu potest vincere erasmy

Marig maximy dicebat meliorem esse rem publicam et tutiorem in qua Princeps malus e qm in qua amici Principis alias scitarij mali existerent. quando quidem ung malig asturibus bonis facile potest corrigi multi autem ab uno regnaqm Euripidis

Musonig dicebat nullu bene scortia egresso uxorem Agesilay aquidam interrogaty qm ob causa spartam meni bus circuiret ostendit Cives armatos et unanimes in quiens hi sunt fortissima civitatis menia significans res publicas nullo munimento tutiores esse qm virtute

civid consentientiu. Plutarchy

Licurgy queretibz civibus quo facto vincerent hostem respondit si retentiones mutuas deposuerint

Cum Xerxes termopilas cepisset crudeliterq tractasset civ: ves tanta tirannide exercitus atheniensiu pterritq dilabij cdomos coegit, ita plenis confidentibz obstitit Themistocles inquiens universo simul hostibz pares fore dispersos vero perituros Ennius probus

Scipio africanus cu Numentinos semp antea Triumphatos vidisset quesiit ex Syrepsio veltas Principe qua de causa ita numentini cteteris fuit respondit recordia victoria discordia exitio fuerit. Brusd

Quidam Rex iusta Salustiu moriturq filios de discordia movens dixit discordia res parvas discordia maxime dilabuntur. Valeriq maximq de romanis inquid eo tempore quo animi virorq viebant in civitate hec imperia scitis obtinebant hec iungebant affinitates, hec consortia, hec in curia hec extra privatos parietes plurimu poterat Patria enim res non suas quisq agere sperabat pau

Bz

pergi credivit qm Dives in paupere inopiæ versari malebat

Supellex Sententiarum

Solet necessitas optimu subuire sibi — — — Salustiq

Pessimi consultores cupiditas et ira. — — — Idem

Sunt quibus eloquentiæ multa sapientiæ par omnisq il= I.
lis vis virtusq in lingua sita è. — — — I.

Prosperi sunt impetus in vana sibi Republica. — Idem

Turbida sunt eor sibi qui sibi suadet — — — Idem

Quos fortuna adversis exercuit sensu dedit bene suadendi. Idem

Periere qui timent ne pereant periculum est. Curtius

Nihil potest esse diuturnu cui non best oratio et silium

Nunqm certior Reip interritus imminet qm cui in eius morbi cognitu,
rara sibi remedia quæ intempestate adhibeng

Non è salubri sibi locus inter affectus pacifiles

Non è silium in vulgo, ni ratio in crimen Curs

Nõ è ita silij ut sanitij certus exspectandus dies

Parva sunt arma foris nisi sint sibi domi. Idem

Sæpe quid magno vires frangere ni possunt sibi infregit

Livius Magister e hodierni vitij hesternus error.

Idem Privata res semp. assiduq publicis vitiis

Iuuen In vitio ne multuose vocato tumultuose vsuitur

Iuuen Fortuna vitium sequit

Liuius. Nulla resp incolumis ee potest orbata publicis vitijs.

Idem Respublica sine vitijs felix paucum est — —

Tacitus Plura vitijs qm telis et manu gerunt.

Aristoteles Nobilitas generis et diuitiæ principia et fontes seditionum

Ut nulla occultior, ita nulla nolitior Reip potestas est qmq sine

latrone boni se vtegit.

Salustius Magni imperij magna cura ei esse debet

Supellex Fragmentorum

Quod ratio requid sæpe sanabit mora male unda ministrant Seneca

Impetus. Regnuq viebat. Consilio ultiq

Quam bene dispositum terris ut dignus inequi

Claudian Fructus vitij primis authoribus instet

Qui funestauouo fabricauerat ora dolori

Ouidius Utilis, ingenio e quod eget moderamine nostro.

Crede mihi vaiseros prudentia primia relinquit.

Multis è robur consiliuq; quuis — Veneas
Sepe duces rapidis peterere oracula rebus. — Tibullo
Aternam famulam liberq; Acheronta videbo — Ovidius
Cuis gaudet roma cruore — Seneca
Alta cadentis melius recumbunt templa columnis — Lucanus
Ira frenas agitata magnus diruit urbes.
Rerum recordia iustos. Iustitie rapidiq; tenor — Juvenalis
Aspicimus populos quodam non sufficit orbi.
Occidisse aliquem sed pectora brachia vultum
Crediderint genus esse cibi — Juvenalis
Cedunt cruentq; nec ungor
Ambitiosa pios collidit gloria fratres. — Statius
Indomitos praceps discordia fratres aspernat — Idem
Mutuaq; armati coeunt in vulnera fratres — Manilius
Salve magnorum parens genitorq; Deorum
Audita gemitu numen — Statius
Gaudia tendant mentem — — — — — — Ovidius
Salve tegmen bona Jupiter auctet opa — — — Idem

Tradunt aliquod simbola huic maiori Reverentia

Quidam finxit turbidam aquam quæ imagines vel representare vi[detur] cum L.
Dispergit turbida formas.

Quidam adadria jussit pingi Thesei in labyrintho errantis fi-
lum porrientem cum Lemmate. Hac duce securus.
Alius oculo finxit alluvie pedi L. Te precante salus.

Quidam scopulis laudaturus luctean vim finxit stellis
distinctam cum L. Juncta cadent.

Quidam torrentes finxit in unum alveum confluentes gra-
dey flumen efficientes cum L. Vis unita fortior.

Antonius Triultinus jussit stemma sibi pingi tres nimi-
rum. vultus sibi junctos addito Lemmate Mens unica

Quidam plures cygnos finxit aquilam audatu impedientes
cum Lemmate Nonni sed concordia

Barganius erinaceum inglobo collectum jussit pingi quem
canes allatrant nec admordent. L. Nil pavet collectus in unum.

De Oratione Mareschalii Comitiorum Palatinatus.

Queres primo de enunciatione

Queres primo qd in hac oratione exprimendū ē 2o primo extenuatio sub ꝓpositū quasi in sufficientis ad munus istud. 2do exprimenda laus conferentis sibi onem 3tio gratiarū actio pro mareschalii munere 4to acceptatio illius 5to postulat ut concordi voto in comitiis felicem faciant eorundem moderatorem. Possunt tamen exprimenda in eodem sensu ordine poni quę sunt dictata Ideo ad ingenium Oratoris permittatur videlicet prius exprimi ꝑ gratiarū actio postea sub ꝓpositū extenuatio.

Ima

Odbieram JWPPanowie y P. z ich taski rycerski regimen odbieram laskę do ktory ani wiedi sytey, ani sbata werthes powagi, ani dzielności niedola moia pozwoleła. zgrom inanes manus, inanesq lacertos do tey funkcyi z nich markuię JWPPanowie y P. quantū gracil rubar, kiedy infirmitate ustey moich taki elevantis, że przy tey funkcyi, spem firmam sicuz nam cadendi wobliczaiu pamiętnami będzie JWPPanow y P. laska stabilis perennis gratia sabi za ktorą teraz oblatuiąc głowę a ich roskazow omnem alacritatem zabisuię, dopomoze mi JWPPanowie y P. do funkcyi ad mentem ich exploden de ycardi voto ktore omni conatu supliciuię.

2da

Veta.

Roskażem mi się JWPanow y P. voła, ktorymi gdy di-
rectricem organ perducie solicitatis nie uodroz. moż in impia
Wieni lenuitatem, meam że nie potrafi correspondere ich deside-
riis nie potrafi naues dirigere vsi umbis apta meanus że ie
dnak granosus JWPanow y P. adspirat favonius, ven-
tis do veta secundis imperabitis emperanti atak szczesliwy bieg
żywyc̨ż życia, wzeti zaś z Kitonii ad postulata głosow tasko się
bie samego do sterno plantis dzięknięci pro subsellio. nuska bi
bet seni vigorem gratia sethi ktorą do ziemnoc Zapisnie w sercu.
Żeby zaś sterdis w oczach JWPanow y P. zostata funkyi
moi virgo zgodne ich zdlis zdania aureos rey apperedant
fructus. ktorychsiak ii vana spe czekam, tak usilnie
JWPanow y P. proszę.

Vica

Nicide za Symbolistą ktory marszałkowski przysis ad
lasce do seruis regno odmienne rey przysisnie zdanie
do regno seruis: bo funkcyą, ktorąsie humeris meis
JWPanow P. imposuistis, do ustay ich tylko obliguię. Oz-
idego sobie ii arrogo. abym eminentiori ad moty gradu

mist

miał emirere. eminent JWMM. suffragia i effekt, ia
wszym szczególnie preeminencyą moią Zakładam, me
fore manuscript tempus ein omne ich roskazom ſmit
sednak stoi corda dolorze niespodznose moię usługom
waszem necrastis; Ktorą do siebie znaiąc, ni erubesco
supplex fateri: abym JW.P. gdy ich desideriis ni cor-
respondeo chcieli zdescendere ustug moich sterilitati. Wy-
ku JWP successus funkcyi, niech mens ein omnibus
una regnet, szczęściem usługi moie coronabitis

Vta.

Zgodne JWP. wola oddatymi dyrectivem virgam
i premia biore ante merita, doswiadczona innych
schmosciow spostrzegaiąc wszym kole aktivitas, kto-
rych mens spirat honorem vita factorum, tyle em
podata suffragia; ile chwalebnych i szczęśliwych ein
diriresed vitis szczęścia akcyi: a prawie ppetuo za-
pisata laudo stabilitatem funkcyi. O Tych ci adoro
merita życzę sobie apto onychże ie vestigio: a ta-
sce JWP. Dios magnas aeterno gratias, Ktorym z
soba oras en stabilem zapisuię pamięć. dopomoże.

9 W. P. Die. correspondere desidenis functuys moi i materiam videor cuncta labio et corde, in quod scripsi rozkazenie.

Ex IA

Pierwszy głos zabieram z łaski 9 W W. M. W. M. P. y P. ten wielkie y nayniższe sonat dzicki, rescie wol: ne głosy zlo zeli ad scipionem w rękach moich y podie: li dyrekcyg podali alta vsilia. Alubo mnie talentow vacuitas, y radne in publicum zasługi removebant ab hoc munere suplevit iednak Jasnie Wielmoznych Wielmoznych moich Wielce Mciwych Panow y Dobrodzie iow affekt niedolg moig y meritis oworzyl campum. Zo zyc na to bede conatum omnem abym nie tylko Provincie partes ad vota wszytkich explean, ale żebym ich taske ni inter flores reponam tam dui grator quam diu recentes. Dodacie Jasnie Wielmozni ete Dobrodzieie do wykonania dalszych rozkazow Swoich ochoty ieżeli exclu so desideriorum turbine w publicznych obradach zgodny uczyniie termin o ktory supplicas Jasnie Wielmoznym Dobrodzieiom podaie preces

6ta

Isc mi pod laske decernente communi Jasnie Wiel
możnych etc Dobrodzieiow voto nie ad directricem
należało. Peccatum é moia do funkcyi inhabilitas
ktora in primum niedoli swoiey ten chareszt zastury-
ta. Znam to do siebie dementum y mea me plecte
sententia. Że zas Jasnie Wielmożnych etc Dobrodzie
iow roskat clementius z sługą swoim aydź tym bar-
dziey appretio favorem że hac culpa reum absolvitis. Za
ska Jasnie Wielmożnych etc Dobrodzieiow cadentem
nie tylko fulcit animum ale erigit tey ia zażywam
abym mogł profundius cadere in cultum ichże dzięku-
iąc za pozwolonq funkcyą erratis deprecando. Mam
nadzieie że integrú scipionem złożę w ręku Jasnie Wiel
możnych etc Dobrodzieiow gdy vinculum nieprzetama
ney in votis ligi accedet o ktorą do wszytkich wez Sup-
pliką.

De Oratione Mareschali Comitia concludentis

Oráó hec duplex est. Alia quo concludit comi-

cia

tia felici Successu et eventu coronata. Alia quod scin
dit comitiola per liberum veto abrupta.

Laudes quod ē mea Orationis scludentis comitia
ad terminum deducta et n̄ abrupta R̄e mo Gratula-
biß Mareschalcus Sub Sorti quod eo moderante Sci
pionem felicem Successum Sortita Sint comitia 2do
Exprimet grāto actionem nobilitti quod eoro vot
unanimi ad hanc Sortem comitia pervenerint 3tio
Deprecabiß Si n̄ ad mentem consulentium Mareschal-
ci gesserit officium quibus Scipionem resignabit
Se nobilittis animis et favoribg insinuando. Ita
do praxes non nullas Oratonum n̄ abrupta comi
tia concludentium

ama

Zgadzam się z Polityką Zdaniem że beneficiū
unum gradus est futuri kiedy taska Jasnie Wiel
możnych etc Dobrodzieiow mnie regimen zlecis
wszy consiliorum przydaie optatam obrad coro
nam. Nie wsparło innych Marszałkow tą la
ską Szczęscie, ktorym lubricus felicitatis grzyz

fortunnego dopędzić terminu nie pozwoliło mnie
zas Dobrodzieie cordygit vestrum Kiedyscie Jasnie
Wielmozni etc Dobrodzieie utrąc manu utrzy
mali fortunam powierzoney funkcyi y zgodne
uformowali laudu. Będą te charaktery posterittj
pamiętne z nich się uczyc będą iako Civiu Patrio
nierozrzucone rady incolumitati Państwa służyc
powinny y iakie prywatne interessa publicis uste po
wac. Ja przy exspiracyi funkcyi prono Jasnie Wiel
mozným etc Dobrodzieiom dziękuię cultu, że take
szczęśliwie służyc mi się dostało im roskazom
suis ex consensu unanimi interessa Oyczyzny
tryumfuię, iuż Przeswietne Woiewodztwo zabiera
apud confines pretium et unione animorum. Kto
dam tedy directricem virgam in manus Jasnie
Wielmoznych etc Dobrodzieiow do ktorey napoty
zawołany tym ochotniey pospieszę że teraz in pa
cis oleam zakwitnęła

2da

Ten inter fastos Dzień zapiszcie ktory że

renum consiliis occasum przyniosł Jasnie Wiel
możni etc Dobrodzieie. Nieodważam albo calculo
ale złotem takei szacunek Dcripsit sobie animo
rum unio y obrad naszych korona. Exultat Ducę
su animus y słow dobrać nie może na wyrażenie
concepto łotitid a oraz na powinne Jasnie Wiel
możnych etc Dobrodzieiow dzięki ktorych Audio
nie tylko moiey funkcyi felix exitus ale y
Rzeczypospolitey interessow chwalebny Stanął ter
min. Wieczna tedy Sława declamet wielne obrad
impensas communi voto darowane. A ia gdy Ja-
snie Wielmożnych etc: Dobrodzieiow żegnam,
Nieba in Oratorem wzywaiąc dignas ferre
grates quoniam non possumus ipsi. Ergo Dii
referant qui pia facta vident.

Vtia

Pospolite dobro intermino felici Stanęwszy
obrad do Jasnie Wielmożnych etc Dobrodzie
iow Sława Oratorem. Dziękuie Synom Patria
Hrolestwo Cuibus Consiliariis Capitolium że animam

Spiritu in unam y zgodnemi głosami, dobrze fortunie Rzpltey obmyślili. Dziękuie przeswietne Woiewotwo, że non dissydenya zdiey Braterskiey spokoy mytoiey, y denuo zawarane to stabiliverunt, że ma odnowa Cenros na Morzych radzie wszelkich okolicznościach polegac może przyiaciel y za dzięk mori JWPP Ktorych faworem dziedzic virga, nie inflorem bytko za świetneta ale fructu Cnoty, mogą vkontentowac aspekt iezeli zas wczym errari iey Affygunta exequabit Gwspwyssp. Taska niedostatek, wszak errorą é semi: naru emendato porrecty honor.

In hac Materia subitco praxes.

Zegnac Rzecze obradny Kongres JWPP nie stowby nadto potrzeba ate z samego serca łaskawiey Kiedy osobiy dissidentibus cor Matiy Koronnyey, Boteci nicto integritas Rpd. uz nadwątla sięgnie. Zdawie nie zKrzyzykiem leszczem wymawia niewdzięczność swoich Synow z ałogiem głosem et tu Brute ztra me tesk tey od Synow zadana ślizna bolesna Zaciskaiąc JWPP ad conjetia feriey dissidia en ad conjilior Coalitiey corpus non anemorum. Rozumieią się dissydantes ciwey niebyskó po woiewodztwach ale co gorzka po Bogach prowincyach Ktorym materian rzucaią dobre gusami: ani przyiacielmy. Due funkcyi moiey to przyiaciele fatum Ktory dnia nie nimat złudzi ani fortuna ad damna inclina

remembe

re mentes Natrace Tedrath nudzier Ze da Boże me:
liora lapsis Ktorzi IWPD et Dono publico służem Zycze seram
Reflexa Jako wesoły Kongres IWPD tak Zatosne iego dys
solucya poździero Zostawze mieniey gaudia luctibus pięknym
y radosnym początkom opłakaną daię konkluzyą. Go:
dna by rzecz passyi gdy by tak luctuosa mali semina fatu
iakie zawisną rucito rzką albo maią inimici seminaf
set życzenia ale gdy same Civiú dissidya ktotnie inse:
runt lachrymas indignacia movet bo z tey seyby zni
wo Oyczyzna bierze dolorum infamiam Woiewodztwo
Caniąz w Athenach Historye z tych rad powrocic athe
nienses gdi damnosú erat seysue bans Siliú niewiem
iakiey pochwały godny y Nasze dyssydie to wiem że
roz zrosnione affekta tylko sam pochwali Pluton
y ten ktory zguby Oyczyzny pretenduie. Gdyby przyna
mniey rubika Rac Vatior sequaf Phabus. Szczesliwa win
nych rzku laska niechay similes vepellat Casus ktora w
rzku Swoich votorú Concordia rospędziła.

Dziękuie IWMCi Ty D. zescie tanta frequentia Sili
orum teatrum godne stawili osoby z ktoremi spes ma:
gnas importatsiy w ielkich obrad, ale że tylko in her:
ba byty doyrzec ich nie pozwolono. Dziękuię za nie
dyskretną dyskrecyą na osobę moią ktora żeby się
spiłowaniem wradzonego laudum nie pachy zowała,

per Liberum veto a nie zgodne votum effectisiq potrafić
bym choć emendicato Sylo znotare rady byle ich była pe-
stowała zgoda y była by chwalebnieysza rudi Charaktere
zapisać scordes animos silentium aniżeli Rudam pagina
discordia wspanowac. Na mnie iednak cedat ta macula.
za razity mnie na to fatal, abym [illegible] sine honore dece
decidam, ex honore. Nieskończone Oyczyzny rady
JWMW PP. y D.w więc zegnacie tylko zgodę, nie
zgodę witać trzeba. nie skończyć obrad gdzie impli
cata silia dłuższey deliberacyi y rostrząśnienia potrzebuią
nihil sanctig bo więcey by detrimenti było ex consilys
pemptoriè in unum animis niżeli ex concilys in diversa:
gdzie zas od tak gwałtownych. Nowickich alienato
stanu silia, te toto zelo prywatnego interesu abrum-
pere, adorare Dew iest dyscordiam excluserunt. Kiedyż od
swoiey Kompanij Bogowie swarliwą te Boginią nam
iq planit revocare illam zdania Jowiszą powinnaign
errata emendamus recte facta. Nieustępniam Zgo idy
ciek Konsequencyi, tak na rzecz pospolitą iak na pry-
watny in simili sprawiony. Wie każdy że nie zgoda
honestos parit nisi [illegible] nadzieia w Bogu y cnotce.
JWW PP. że niżeli się insze otworzy silio theatrum cer-
ruet to Rudam amyta aperiet Zgoda, Kłorey za przy boże:
graniu uprzeymie Życze.

Cum abrupta Iudicum Deputator[um] Consilia.

Gdy inne Woiewodztwa Iudices Deputator zgodnie obranych ad univer
sale forum posyłamy Nierzadz Iudicibus za kandydata podaiemy
iakoby nie było u nas legis peritos y praw koronnych mieysce idola
subrogamus przywila sacrum Tribunall ablegata tego Mieyscego
osoby Nasze ale z kontemptem a nas indigneli ambitus condem
nabit ze na braterskie fortuny vindicandas Lege niemaiąc respectu iu
stitiæ arbitros umknelismy a sententia; porwalaiąc iniquis pośrzed
soribus in aliena Lascivire nide, ktoz Woiewodztwa naszego ka
dencyą spraw utrzyma: kto sicientiby iusticiam przynamniey nadzieią
poda ut rediosos ardores refrigeret chiba trzy same które per abrupta
electionem afflicti wyciskamy myślemy ze pod inne podszywszy się
Woiewodztwa Medebimur fortunio; a tym sobie samym infame
iednamy Nomen zegdzie indziey szukamy kuratelі maiąc ią miec
z domu zaś mi słowa wycisnąć przy tey walecie WWMPP y Dobrow
abysmy in futurum lepszemi obiadami succurramus bono publico y lachy
mas otarli marentiby nadzieią serc zgodniey szych, zyczę tego na
funkcyą moią succesiuro aby mu lepsze cum scipione służyło szczę
scie które tak niechętnie eluvit usługi moie.

Fragmenta post abrupta Consilia. Mareschalco servientia.

zyliy. In quo discordia cives. Perduxit miseros. Et scissa gaudet vadit discordia
gente. Quam cum sanguineo sequitur Bellona flagello.

liy. Discordia demens. Intravit cælos, Supos ad bella coegit. Oudet discordia fratres.
cang. Mille nocendi artes. Luca: Impiaq immedi pugnantur bella senatu. Ira ry
xas agitta magnas. Tasb: Divuit urbes. Lex Nulla dolori Luca: Festi
nantis dolor ipse laceset. Vires q cruentus cepit habere dolor. Lachrymæ dolorz.
Ovid. Impediunt prohibentq log. Cura dolorq animo lachrymæ alimenta
fuere. Stat pectore demens. Stati: Lucta et admoto latrant præcordia luctu.
Dij facerent vtinã talis Natq est in illo. Ovid: Ut n tristitia causa dolendo foret.

Virg: Merentia pectora mulcet. Quid me alta silentia cogis. Ovid: Rumpere et obductis verbis vulgare dolorē. Maerens inconsolabile vulnus. Mente gerit tacita lacrymisq; abscondit omnis. Magnusq; per omnes. Lucanus. Errabat sine voce dolor Ovid: Lucis extendit in auram. Invenies aliquē q; lenivet ademptus carmina nec sicuis q; legat ista genis. Sanitatemq; parentis stat: sanitie spargat lachrymis

De Oratione Legati a Rege ad Comitiola.

Designat a Rege Legatq; ad Comitiola q; Literas Regias deferat studentibus illaq; in publico auditu recitet stimendq; ka literē tū studendi facultate tū materiē utilium Quare.

Laudes q; oratoris in hac oratione exprimendē sunt Ama Laudanda et exprimenda Regis diligentia et cura circa bonū publicū 2do. Laudanda Regij Observantia Legum Patriē in quarū gratiam comitiola libenter audit 3tio invitanda Nobilitas ut respondeat in consilijs tante benignitati Principis pt ēm addi sui muneris commendatis nempe Legationis a Rege etc: Hāc puncta ad placitū oratoris disponenda sunt.

Exaxy Porrigo. Ama.

Salvam in rebus SRMP q D: Nayiasnieyszego Majestatu mentis et cordis interpretuwam rękę iego Nayse ktorą in amplexū civiū extendit. z tąd SRMP q D: Miarkowałt mierzie, iakę usilnosciq tak przeciw osobom ich P: Nayiasnieyszy ferit iak in Deuolione powierzony sobie Rzeczypo: ktoremu unica Cura nie marmoreā Rōna ale Curā zostawic Polonią. Dlaczego przezorny względzeniu Pan wspelkim zabiegaiąc Panstwa obkurzeniu tym oni applicatione pracuie aby mala ingruentia famowo q; a fortunne y spokoyne iednak czady: żeby ich Rege takne drogie kwitnący wieki co rzeby ad mentē Libertatis y wolnych q; toroz mog Timplete SRM SRMP q. implorat auxilia sanctū to u niego będzie q; decernuntis rzeczy iednak aby podane in strukcye zcordi voto wziety in bonū publicū rezolucyą nie wątpię że paterna sollicitudini pari natu respondebitis czym argument dacie szczery y ku pospolitemu dobru y Nayiasnieyszemu Panu skłonności.

2 da.

Litery Nayiasnieyszego Pana ktorą amoris Civiū bonig publici dy ktorant SRMP q D: przynoszą przy ktorey wyczytacie sollicitas Patriē Majestatis curas mamy z łaski Boskiey Pana Cives amentem bono publico ppicientem nietylko Legum Patriē custodē vigilē ale y petriącego Statuta ber Nazany ktoremije Rzeczpospo: Circuscripta

bezsebie

tem sobie punkt honoru majestat aby y na punkt nie odita pil asanctiis ale ze Regis ad exemplum totus componitur Orbis przyrzwoita JW N. WM. Py B abycie za Ideam Nayiasnieyszego Pana wzięszy pari studio zaczynaią cze ig consilia trzeźliwie deducendo ad terminu Laskawemu Panu so latium, Majestati honorem pospolitemu dobru desiderata commoda pri vatis fortunis tranquillitem obmislili.

De Oratione Responsoria Legati ferenti Literas a Majestate. Praxes Responsorie ad Superiore.

Ima

Pilne y skrupulne Nayiasnieyszego Pana Naszego Miłosciwego. impen: sas zdarzone in bonum publicum iakdobrze znam tak prona adora: mus fronte widzimy to ex porrectis Majestatis literis ktorymi ape rit consilia wiakiey u niego Patrid Civiumq Leges obserwie widzimy ze inwiolate utrasq piastuie za co wdzięczność Panu w sercach zapisuiąc życzemy szczerze ut longos dominest in annos W MW 4P. zan MW Panu y Bratu a Majestate oratori wszelką zapi suiemy obligacyą zawsze honori iego respensuri życząc a seve nissime capite honoratam lucem. Przydamy starania Nasze aby Nayiasnieyszego Pana Naszego Miłosciwego wyrazone w Literze wola iemu z obrad naszych na solacya y Rzeczypos: zrosły in commoda.

2da.

I panską Literę qua parem reverentia y iey oratora odbiera my te wsercach zapisuiemy W MW JPP y B. w Respekt Braterski Nayiasnieyszego Pana N. M. sollicita studia in rem publicam adorat Patria mamy y przezornosci takie go Pana mądrego dobroczynnosci Laskawego rostropnego

w radach dzielnego w boiu ubiq Patrem ktorego przeclare facta
niesmiertelne attollat gloria my przy nayniższey adoracyi wdzię
czną nie nasze tylko ale następcow naszych et qui nascentur
ab illis obligujemy Pamięc. Niech ten przy naymniey tryb bę
będzie precium N. P. laborum gdy reddere pares nie umiemy
Damy ochotniey ad mentem P. Vaszey dokument usilnym sta
raniem y przytomney radzie aby desideria Majestatis irrita
nie zostały

Zfia

Wyraziles W M W Mlwy P y B. N. M Pana in Patriam studia
y praw Nobilitatis indefessam observantiam. Znamy N. P. N. M.
nad nami staranie iego dzielnosci przyznaiemy tranquillitę
internam od chciwych bezpieczną Sąsiadow Zastęp
Chanciuskuy A Salby A pax nowey rewizji obpi-
dze bicy. z tąd nam wdzięczną cnotosci Oycowskiey N. P.
N M. rememoracyą. Niewystawionemy dziękami stara
iemy N. P. N. M. dziękuie ze y teraz tranquilla Rzpta
chce tranquilliora uczynic przez pozwolony libertti obrady
Laboravimus aby expectatij Pana respondeant.

Prooemium.

Dona ac facultates Eloquentiæ comparari Natura, Arte, Exercitatione, et imitatione docent, lib: 2mo, et 2do Quinctiliano lib: 3tio, Cap: 5to. Cicero Nimirum ad facultates oratorias, inveniendas atq obtinendas unicuiq inserviunt hæ 4. Natura quidem cæteris suntq ǽmi quidam impetus Naturales ad Eloquentiã et aptitudinem juxta cujus mensuras veliq de facultatibq Eloquentiæ largiri ac provideri solent. Ars describit certa præcepta Eloquentiæ dirigit ǽmos impetq naãles ac certis ꝓficit principiis corrigitq. Imitatio facit nos similes bonis oratoribq quo ad stylũ ꝛcepta et verba. Exercitaõ assiduo occupat unũ dicendi Eloquenter. Ut igit admiriculo horũ quis Cuspis saventibq. Orator evadat juxta mensur ǽmas naãs ejusq designaõne de facultate Eloquentiæ Fontibq his accipiat hauriatq ab Arte habebit præcepta. Ad imitationẽ partim exempla hic illustrata palim veritem librorũ legendorũ partim explicatorũ. Exercitationem ab usu quotidiano artis Nostræ pro stylo Scholastico. Quod si ars Nostra non quemlibet forte Tullium

formaverit in eo similis Statuariis fiet quæ Sicut non
ex quolibet ligno format Mercurius ita nec ex quolibet
Cerebro artis adminiculo, Speras Pallas Nascitura Ut
Suavi q Artis Nostræ fontes in memoria animiq Studi
um influant et ad Aurea Eloquentiæ flumina fa:
cultates verq quam Pactolus Gangesq Oratorius
Serenus imo altum æquor, Studiosas mentes
felicis provehant comite Compendiosa bre
vitte claritteq permovere ars Nostra
Studebit Antequm Am ad ipsos fontes ars
Nostra venerit per præambula qæ:
dam Tyrones præsertim Elo:
quentiæ ad eosdem
manudu
cit.

Sub Reverendo Manczynski

PRÆNOTO 1mo

Rhetorica quo ad nomen ex Greco dicit oratoria

Quo ad rem definit sic est ars benedicendi per ly bene non intelligitur hic juxta constructionem Grammaticam sed juxta Specialia quædam præcepta Culte ample et rotunde loquendi. Idem non tantum bene bonitate Grammatice debita sed bene bonitate arti Rhetoricæ debita hoc est verbis non tantum vitiis Grammatice carentibus sed ornatis amplis atq; rotundis, Scilicet quod uno verbo vel paucioribus Grammaticus eloquitur Rhetor debet pluribus verbis, Commatis, membris periodis, ac Circuitu loquendi liberaliori eloquii. In primo lumine Palestræ Oratoriæ nullus manus ac Calamus ad Orationem Scribendam movere debet quam verba formare didicerit quomodo enim Orationem il

le Scriberet tantum Rhetoricæ artis molem, qui ne verbum unum qui dem Oratorie valet Scribere proinde quomodo verba formari possunt docebunt præambula sit proinde.

PRÆAMBULUM. Imum.

De Ornatu Substantivi et Amplificatione.

Substantivum Ornatum formatur Ornatu arti Oratoriæ debito po nitur pro rudi Substantivo

Primo per investigationem generis et Speciei

Sic quære quod sit genus rudis Substantivi? pro quo Ornatius substantivum vis ponere ubi hoc inveneris percurre illius Species quas pone pro tuo rudi Substantivo vg vis pro hoc Substantivo Schola Ornatius ponere quære quod est genus hujus Substantivi et Occurret tibi domus quia multis Convenit, quære iterum

quæ Sunt Species

Ex quo fonte formata illa epitheta in illis versibus.

Ille Coruscantem Sævis fulgoribꝰ Ensem evibrat.
Arma repercussa fulgent rutilantia Phœbo.
Aureus undantem Clipei vomat umbo favillã.

Derivatione Adjectivi a Substantivis quibus illud adjectivũ competit vg. vis pro hoc adjectivo ruber aliud ornatius invenire quære cui Substantivo competit et occurret tibi Rosa purpura deriva ab his Substantivis adjectiva et dic roseus purpureus Similiter pro hoc Substantivo mollis Cereus, Laneus, plumbeus, pro durus pone ferreus saxeus marmoreus, halibeus, adamantinus pro albus niveus Churneus, Ligneus, Lacteus. 6ta

Nota Adjectiva Comparativa posse exornari et amplificari per adjunctum Quis scilicet inquirendo Cui competit Substantivo ab eoq derivando adjectivũ ubi etiam locus est Stylo Hyperbolico vg: vis pro hoc adjectivo Comparativo ponere ornatius imo Hyperbolicum ac Metaphoricũ adverte diligenter quis sit major et occuret Rex, Imperator

rator Celi mons Olimpus &c: et sic pro hac phrasi opto tibi majorem felicitatem imperatricem fortunam, Olimpi os honores sidereos rerum eventus tibi peroptos.

PRAAMBULUM 3tium.

De Ornatu et Amplificatione Verbi.

Vis pro rudi verbo cultius ponere polisimum si est activum. actionem significans quere et considera cui persone Substantivum competit v competebat aliquando per particulam quis hoc facit v fecit aliqdo et incides percurrendo appellativa varia in eruditionem quod appellativum imo etiam plura Synonimia tu pone pro tuo rudi verbo addito illi aliquo verbo opposito vg. vis pro hoc verbo perorat ponere cultius vide quis etiam peroravit aliquando v perorare solet et occuret Cicero Demosthenes Socrates declamat Pericles fulminat. Item pro hoc verbo gratias Ago vis ponere cultius vide ergo quis sit quis gratias agit et quomodo ut sugeret eruditionem De romanis fontes coronantibus dic ergo similiter addendo adjectiva apta et Substantiva in gnvo casu vg: Tam profusis in me beneficentia seu benevolentia fontem virentissima super

memoriæ

memoriæ gratitudine Corono.

PRÆAMBULUM 2tum.

De Cultu et Gravitate Sensu.

Non in hoc sensu Rhetorici sensus est ut vocibus peregrinis et obscuri
tatibus quibusdã rem totam te gentibus involvatam semper
enim clara ac perspecta Auditori debet esse oratio ut commode
intellecta moveat ad illa quæ proponit orator Sunt potius sen
sus Rhetorici Cultus Consistit in quadam elegantiam sensus
et accommodatione verborum sive propriorum sive translator
quæ majorem vim et energiam habent in exponendo con
ceptu et ponderatius in Auditoris aures influunt. Hanc do:
ctrinam ut facilius expediam Suppono quod Nomine sensus
simplicis intelligo sensum qui ordinarie et familiariter
etiam a rudibus profert Noster itaq; labor erit expone
re artificia et modos quibus talis sensus in cultiorem immutan
dus sit ita ut suum ornamentum habeat et pondus.

Artificium Imum.

De Immutatione Sensus Simplicis in Cultiorem.

Primus modus Sunt Tropi et pariter ac dictum in præambulo

Ime

amo de substantivo per istuch modum exornass sensus simplex si advertas ad voces quæ inclusæ in sensu simplici proprie deserviunt et loco illarum ponans translatæ voces 2dum Leges troporum ita ut verbis troporum in sensu quidam verborũ venustas appareat Ex tropis sententiarũ pondus qddam et gravitas ac energi Oratoria proportionate dicendum de ordinatione sensus scilicet per Figuras Sententiarum.

Exempla ad 1mũ Artificiũ.

Pulchrius diceres per metaphoram ardere auro parietes Digitum accendit gemma quàm ornari marcescere statem quàm senescere, irasci mare quàm turbari sic pulchrius efferes per Synecdochen gallum invasisse Romam quam gallos armari gratiam quam Græcos aquilone turbari, æra quàm vento ferro vastari Trojam quàm gladio.

Per Metonimiam.

Te vidisse romanum Apellem qm. pictorem Romanũ violari Aras qm templa bibisse Tiberim, qm aquam ex Tiberi. Heroem sub laurea redigisse quàm triumpho te hederam non novisse quàm domum Cauponariam —>.

Per Antonomasiam

Venustius diceres vidisse te Cresum Sarmaticum qm Divitē Polonū Principem facundi sermonis qm Tullium Cretense audivisse oratorem qm mendacem Spartanū habere Filiū quàm sortem

Per Allegoriā ornare sensus.

Si Tiro n horruit contemnet fidēram grandior Hercules id est tenerior miles invictus fuit nunqm vincet veteranus. Et illud est contra hujusmodi nōdos Rome gladius Alexandri id est est Rome Papa Alexander qui votum sua potestate dissolvet.

Per Periphasim diceres.

Ille campi poloni victoriæ quibus tot tibi manipuli sucrevere quot hostiles manipulos mersisti id est vicisti in campo hostem.

Per Hyperbole effervres Cultius.

Mercurio facundiorem esse oratorem id est disertum.

Artificium 2dum

Immutandi Sensus in Cultiorem

Siquidem Allegoria venustate sua an gravitate antecellit tro: pos et exornationem sensus simplicis mire excolit. Suppono ipsam esse duplicem simplicem scilicet et eruditam Imprimis allegoria est quædam inversio seu exornatio aliud qd verbis et aliud sensu ostendit Simplex Allegoria consistit in collectione appellativorum ab uno eodemq simili sepiq Metaphoram constituentium. Erudita simplex dyplex.

in combina

in combinatione nominum propriorum ab una v pluribus Comparationibus sensum aliquem adornante. Unde patet quod Allegoria Simplex oriaß ex quadam similitudine seu convenientia rei alicujus ad rem aliam diverse Naturæ. Allegoria vero erudita oriß ex combinatione seu convenientia rei alicujus cum re aliqua ejusdem Naturæ et quod Allegoria Simplex infundaß Metaphoræ. Allegoria vero erudita infundaß tropo Antonomasiæ si itaq vis perficere sensum simplicem aud adornare per allegoriam simplicem assumes similitudinem rei alicujus adjuncta similitudinis et ista adjuncta predicare quam per similitudinem intelligis. Si vero per Allegoriam eruditam assume Comparationem aliquam ad adjuncta comparationis et illa Rhetoricè prædica de illa re quam exprimere intendis facilius videbis in exemplis.

Exempla ad 2dum Artificium

Haberes istum sensum simplicem Doctus homo est et excoleres illum allegoria simplici desumpta similitudine a flore floræ Scientiæ pulchritudine et quoties sive cogitat sive loquitur rosas aut lilia expectes Necesse est v. g. Allegoria Eruditam desumptam Comparatione a Pallade Palladem hominis sedisse in capite in congruæ ibiq aram ingenii habere in qua tripodem Scientiis doctis Oracula recludit. Si sensum liberalis est efferes allegoria Simplici munificentiæ transgredis littora exundat semper et nullas procellas

volvit

volvit nisi aureos. Vel Allegoria Crudita nostri Seculi Midas extendit manus ad miserias alienas et inaurat pauperiatem ditat inopiam.

Artificium 3tium

De modo imitandi Sensus Simplicis in Cultiorem.

Est paradoxus et antithesis Porro Paradoxus est quedam concors discordia duorum pcordantium admirabilem sensus faciens id est duorum contrariorum talis combinatio et unius ctrarij proprietas de altero predicet vg de Xpto Nato dictus: ffic ignis friget hic amor riget sic immortalis Narcis mortalis.

Antitheses sunt quedam talis in sensu duorum contrariorum combinatio et unus contrarius alteri conspiras citra Predicationem unius contrarij de altero contrario v proprietate illius vg domi, pace in Campo victoriis clarus et inde patet quomodo Paradoxus differt ab Antithesi. Quia antithesis ita componit contraria ut plibet illorum sua proprietate retineat. Paradoxus vero unius contrarij proprietem, alteri contrario opponat.

Unde si vis excolere Simplicem p Paradoxa invenias

in sensu

in sensu tuo duo strari illarumq3 discordia Concilia ad mirabiliter ut propter opinionem vulgarem proprietas unius contrarij tollit dicas de alio Contrario. Si vero per Antistherim inveneas quoq in sensu duo Contraria sive repugnantia et per combinaotioné illarú ita sensus Rhetorica adorna ut unu quoq Contrariu Suá proprietté retineat ut in exemplis adverter.

Exempla ad 3tiu Artificiu.

Per Paradoxa et Antystheses formare Sensum

Nungm illustrior fuisti qm inter modestia tua umbras o vita nungm fuit obscurior quá Solem publicu clarior futurus. Si fuisset obscurior Item desertissimus etiá dum taceret nungm avidus audiri optabas qm du Auditus fuerat diutius. Huc spectat ille sensus de Sancto Paulino Nolano incarcerato infelicissimus Sibi visus Si ullo felicior extitisset nungm liberalior qm inter cum non haberet quod ultra daret Nungm liberallior quam inter Carceris Nexus. Tum primus Sibi invictor visus cum non esset quod vinceret. Item

illi sensus

illi sensus in Laudem Herois integritatem Nominis &c:
Sed a vulnere erigebas. in sublime gloriæ ubi sic cadit
ruina hac surrexit in altum vivere incepit ubi sic
mortuus ipsa denique rediit immortalis. Sic et illud de
Caligula dictum in Castris id est in mortis vestibulo
vitam hausit. rundum puer jam miles prius gladium
vidit quam solum sed præposteram vixit ætatem nam
ut major vixit ut Bacchus natus fortior infans quam
adultus et illud de Sancta Maria Magdalena a
flagitio Sanctissima lucifuga quam vita Magdalena feli
cior. et illud de Stirpe Gagelonica dictum in hac re
gnatrice domo natos isto indicio agnoscit. Orbis quod
non prius Sceptrum in manibus admittere soleam quam
ensem, neq; coronæ prius quam Galleæ submittat Caput

Artificium 24tum

De immutatione sensus simplicis in Cultiorem.
Modus 24tus excolendi sensus est per comparationes similis
sive simplicius sive eruditorie. Porro simplex é idem
simile, est idem quod res veniens in alicujus prædi
cato

cato alteri veniens desumpta. Ab eruditionibus v fa
bulis ex quo patet quod hic Nomine comparationis simi
lium sive simplicium sive eruditorum intelligant res simi
les sive ejusdē sive diversæ Nam, adeoq quod in isto Artifi
cio similitudo non distinguas a comparatione 2do
ita vis excolere sensū simplicem persedum, deinde rei
clusæ in sensu simplici invenire simile. v ex 4 mundi
elementis. v ex eruditionibq ac fabulis. Tandem sciran
Rhetorica esse addendo v istas particulas quasi, ac
ii, si, veluti, non aliter, qm, tanqm in imp & v alio
modo ut videbimus in Artificio de tractandis eruditi
onibus in exemplis et similitudinibus. &c.

Exempla ad 1ſtum Artificium

Sic per comparationem similium sive simplicium sive
eruditorum exculti sunt sensus. ubi tuas extorquet sa
gittas videris in hostē fulmina vibrare et veluti
Alexandri manum et gladium haberes grandes
intentas ictum. Item illud dictum tantum antece
lis omnes titulis ut Jupiter inter semi Deos v sol

inter

inter Sidera videare. Rem vibrata in hostem fulmina tantum in eum potuere quantum Aut mucro Stellati origines contra Solem aut ictra Persei Scutum atroci Aspectu. et illud dictum de Discipulo ingenti sub quodam Professore. Sub Phirone Altero, Xtiano Achilles nescias an plura didicerit an doucerit.

Artificium 5tum.

De modo immutandi Sensus Simplicis in Cultiorem

Modus 5tus elevandi Sensus simplicis est p Causam Sea rationem ingeniosam comendo Sensui adjectam facilis est modus iste excolendi Sensus presertim illis qui Norunt fontes conceptuum habentq in Sensu n tantum metaphoricas et translatas vocis verum etiá Cáas ingeniosas itaq Sicuŝ per adjectionem Causæ vestire tuú Sensú debes illud ingeniis translatis verbis ornare v etiam aliqndo illi addere rationem ingeniosam immediate eruditam ex Sensu Antecedente ita tamen ut sit extra rem quam alterius prosequi debemus. vg: Sensum hunc exornaturus quare res ex fontibus rationem in laudem hospitij a tenebris venientis, habensq ista vg quia Nolunt videri

alieno radio

alieno radio illustris qui multum habuit de sua luce & ne forte
serenitate sua obnubilaret diem et quoddam prodigium esset
ad unam diem binum fulsisse solem & quia ab umbris
decet illius venire solem Iliam ingentem caussam adjun
geres tui sensui et sic vg excolceres. Illuxisti orbi illustrissi
me Domine qua vesper erat ne ab alieno radio tuam mu-
tare lucem videreris qui tantum de tuis splendoribus intulisti
Ubi unus occubuit 2dus sol assumsisti a tenebris Nempe una
ñ poterat dies binum capere & hospitalitati adjecisti Noctes
scilicet nosti nisi ab umbris venire Phœbos.

Exempla ad artificium stum.

Per adjectionem causæ exultos sensus in exemplum accipe.
Submisisti caput vulneri q'd rebelli Provinciæ in caput hostis
fueras inflixi tibi vulnus permiseras ut tibi ex sanguine prosu
to plus gloriæ promanaret Sic Masculus de Josepho in Cister
nam siccam projecto exsicca Cisterna tibi promanavit fons
gloriæ. Sic et illud dictum de Sancto Joanne eremum inco
lente. Non genu formidabas in cujus pectore melior arsit
flamma durius tibi cervicar saxa præbuerant & sacris
mis quas noctu fuderas molliora efficiisti. Sic et illud

de S. Martii

de Sanctis Martiribus occisis ab Herode. Vix e martini sinûs portus solverant suo in cruore Naufragium fecerunt Nimirum hic etiam mare rubrum suo more naufragium est. Et illud castigatos Aulæ tuæ mores qui inspexit nomen pinxerit. Regia inqua probitas fixit Domicilium ne sub virtute Dominam dispar Domicilium pro floribus moraress. hæc de ex colenda insinuata sufficiant.

Duplex esse acumen suppono, aliud scilicet Rhetorum, aliud Poëticum, Rhetoricum debet provenire ex graviori quadam Combinatione rerum. Poëticum ex combinatione leviori et ideo acumen Poëticum levitati cuidam militat Rhetoricum acumen gravitas quædam decet hinc conceptus Poëtici ob suas levitates tales et joci dicunt. talis est et illud acumen Poeticum Asureti de Nazato homine:

Sit tuus ad solem Statua nasus hiante.
Ore bene ostende dentibus hora quota est.

Et illud Et illud attale salsus homo est cum cur? qa multa bibit.

Artificium 6tum.

De Sensibus Rhetoricis Cumple in Rhetoricas periodos astringendis
Circa definitionem periodi discurriss, mihi latius sumptam
periodum

periodus. Placuit ita describere Periodus est sensus completus et perfectus etc: dicit sensq perfectq qa dt hre Nominativus verbum pronale finiti modi dicit completus qa dt compleri certo Numero Syllabarum. Periodus 2plex alia Artificialis alia vulgaris quamvis sit utraq oratoria artificialis periodus est sensus perfectus constans ac Antecedenti sensu uno v pluribus et Consequenti sensu uno v pluribus certoq Numero Syllabarum et talis periodus vocat a Cicerone ambitus, comprehensio, complexio, continuatio, idq ideo q'd duos sensus ambiat, comprehendat, complectat, continuet, atq ita periodum talem definivit Aristoteles Lib: 3. Rhet: est oratio habens principium et finem et magnitudinem quæ uno quasi intuitu spectari pt.

Addo ego quod non requirit ut sensus v Consequens constituat omnino membris nam potest incipere pfici vg homo qui virtuti similior eo dignior.

Partes periodi sunt duæ Colon seu membrum et incisum seu Comma hæc quid sint ex dictis patet.

Oratio periodi est 3druplex unimembris &. Adhuc numerat ista periodus quæ dicit Pneumatica seu tam Rixa

ut Ilno

ut uno Spiritu efferri nequeat vg Bellum illud aliquando confe cimus ad quod unum toto Sæculo Communia omniu vota privata Singulorū Studia publica Comitiorum Consulta Sa crorum Augusta Solemnia, Regum expeditiones in Numero multorum terra mariq contentio prōliorum belli, pacisq quo tidiana, Consilij Reipublicæ totius rationes sensusq omnium se rebant nequis possit ambire quin hoc uno cardine Fortuna civium sors gallicæ Majestas imperij verteret.

Ex dictis itaq Collige Periodi Artificialis conditiones esse istas Imo ut sensus antecedens et consequens ita a se dependeat ut unus sine altero perfectum sensum non faciat 2do ut sen sus non sit perfectus nisi in omnium membrorum 3tio ut pleniore verborū Ambitu seu Numero impleat 4to ut ora torio Numero rotunde ac periodice confundat.

Quia vero diximus ad periodum Artificialem requiri ut habeat sensum antecedentem et consequentem a se dependen tes id facile fieri posse doceo v per particulas Causales qua les sunt Nam, quia, enim, etenim, etc, v per paticulas redditivas vg Tantus, quantus. talis, qualis. tot, quot; &c. v per Copulativas vg ac, atq, et, vel, etsi. tametsi, ta- men, quamvis verum tamen v per illativas vg: Ergo, igitur, quare quamobrem id-circo quocirca itaq &c. v per Subjunctivas vg. Ne quidem, quoque, vero, Autem. &c

De Numero Oratorio.

Nomine Numeri ordinarij non intelligiß ille Numerus Arithmeticus per 1, 2, 3, 4. explicatus sed ex mente Aristotelis et Cauvini intelligiß apta quadam orationis modulatio ex dictionum brevium et longarum permutatione conurgens istius Numeri oratorij Contvetudo facile haberi potest si aliqua in principio aliqua in Medio aliqua in fine caveanß.

Caveri itaq possunt quæ Numerum oratorium impediunt. Imo Ne in periodo ponanß plures dictiones eundem Numerum Syllabarum et eandem quantitatem habentes vg Dactili soli v Spondei v horei sic vitiose diceres. Perfidus Annibal Lacium perdidit 2do Ne in periodo plura monosyllaba penes se collocenß et maxime ne periodum finiant excepta ista voce sola est et aliis provenientibus a Verbo Sum sic vitiose diceres debuit dici v Achilles v hic Vir 3tio Ne elisiones vocalium interveniant quod fit si voces penes se posita abiisdem vocalibus inhoenß in quibus Antecedentes finiunß sic in Contione diceres Utroq est sua Auro orbe æstimatio 4to Ne circa principiú et finem ut dictionú Collectio vg Ut si sæpius abiisdem consonantibus inhoenß dictiones sequentes qbq antecedentes claudunß sic Oratorie diceres Rex Xerxes 5to Ne ipsis verbis v pedibus finianß periodi sic non pulchre finires Periodum sæpius hac voce: Videanß videnß sumus visi Conservanda Autem sunt ad Numerú oratorium Imo. ut in principio periodi ponanß Magis frugifera verba vg. Vel Deum primus ut aspicite v Spondeus vg Dii v Dactilg. vg Maxime

maxime ꝛ Creticus ◡ ◡ tantus est ◡ Anapestus ◡ ◡ Vereor 2do ut in medio periodi breviores voces longioribus ita permisceamꝰ ut tamen non procul adjectivũ a substantivo transponaꝰ. 3tio ut majestuosa voce claudaꝰ periodus ubi fieri pt ◡ ◡ pro Patria fortissime dimicarunt 4to Adpendum est res graves et tristiores tardiori numero Syllabarum. Tarde ad invictam Divina procedit iro Tale supplicij tarditatem gravitate compensat Res vero leviores et latiores celeriori Numero Syllabarum abrotui debent. Plura de Numero oratorio attenta librorum lectio edocebit.

PRÆAMBULUM 5tũ.

De Stylo ejusq Varietate.

Stylus seu character dicendi definitꝰ sic est forma et figura dictionis proveniens causa propositã. Debet congruere rebus quas tractat, aleas ineptus et monstrosus erit. Dividitꝰ in 3plicem. Imo ut Sublimem estq ad hoc genꝰ ampla magnificaq in rebus verborum et sententiarum forma. Ad hoc genus Styli spectãt figurã et tropi illustres exempla ejus apud Ciceronem pro Rabillo oratio Catilinaria Philipica. 2da etc: 2do in mediocrem medium inter Summũ et infimum seu floridum. estq aqualis et florida in rebꝰ mediocribus verborum et sententiarum forma. Quinctilianus ait translationibus crebrior hic stylus esse debet. Tropis et figuris jucundior digressionibus amenior quã ad delectationẽ

delectationē operant. Compositione apta Sententijs dulcis et ut omnis lucida &c exemplū ejs apud Ciceronem, pro Marcello pro Lege manilia Stilo in Infimum seu humilē é qđ Sententijs et humilijs Verborum et Sententiaꝝ in rebꝰ humilibꝰ forma et fulgari Sermone parum distincta in eo debent esse Verba vulgo usita Metaphorꝫ comunes, & figurꝫ obvie et paucꝫ quales sunt Epistolꝫ Ciceronij.

Stilꝰ pōēticꝰ ab Oratorio in hoc potissimū differt qa pōēte nō explicant res ipsas ut Oratores sed eas loco Deoꝝ præsides, signa causas, effectus parte proloto totō & parte inventorem & re inventa & frequentissime etiam dant Animā Rebꝰ, et qualibet ablata occasione in fabulos digrediunt. Orator vero explicat res ipsas et sic vꝫ Si Orator describitur Sol aurora dicet inter lucere prig tempus quodam sublustre lucem adeo dubiam ut eam vix atenebrij interpretas. Poeta vero dicet Rosea curru vectam auroram flagello lucis fugare sidera &c.

Stilꝰ apud Oratores Varijs é alij, allegoricꝰ, alius Eruditus, alijs Acutꝰ, alijs Hypbolicꝰ, alijs Sententiosꝰ quilibet periodꝰ una, et omnis potest alio atꝫ alio stilo variari. Exemplū accipe vꝫ hanc propositio tenax propositi recta Virgil varias et effert periodo stilo multiplicē representante et sic efficit Stilo.

Allegoricis sic ades felicem probitatis Jasonem Laure-

aba

reata infortunad recti Naufakia emulog passu agit ut et
adverso victij Cataclismo absorberi et blandentium Savonio
scelet emolescere et obstinato improbor svasionu aquiloni cede-
re vigm possit aut nocet Edo

Eruditto sic funesta irretitum Claude, Minoij labirintho.
Theseu sponte prehensum. Termopilij, Leonidam, Persem
Immani Gorgonij ostatu peculum Vasto liorum in Condio Se-
ptum, Eneam Ludij recti proposito adversa occasis mortalem
tunc Semp vidit Stio

Acuto sic solium et gdeois fasas tuto Mortalij his bre-
henelerit Qui solog cum animo suo, recti virtutijg Semp tena
ci vigm ni heroice depugnavit qui omnem vitij facem sine
labe exspexpet omnis Scelerum astui Ulixes omni flam&
Neptung omni telto Achilles omni furori nonplog ultra Stip
bolicis sic periodis Non eum si fractog Horatio teste) Mata-
tur Orbij totag molesup incubat de semel prehensd virtu-
tij Heroico statu posit deturbare quippe cum illo omni
cautago duriet eque sine casu atg cum ingenti laudij adora
Semp promptg excipere Simili modo potest ed variari Stilo
Sententioso, &c et alij.

Pars Ama:

De

Fontibog Eloquentid

Seu De

PARTIBUS Rhetoricis

Partes Rhetorice sunt 5 Inventio, Dispositio, Elocutio, Memoria, Pronunciatio, ams enim ad Oratorem ptinet invenire propositionem, seu causam, seu questionem, et argumenta ad ppositionem, seu causam probandam 2do disponere eadem argumenta ordine apto 3tio Eloqui ea Verba et Sententij accomodatij 4to Memoriæ mandare dicenda 5to pronunciare voce et gesta igitur.

DIFFICULTAS. Ama

DE Inventione

Inventio est excogitatio propositionis et argumentorum seu rationum probandæ propositioni inservientium.

CAPUT Amum

DE Inventione Propositionis

PUNCTUM Amum

Quid sit propositio et Quod duplex.

Primus labor Oratoris est tam profani qm Sacri Invenire propositionem materiæ sibi accommodatam. Propositio definit Sic est Sensus perfectus Cujus veritatem vel falsitatem vult Orator probare seu ostendere rationibus Sive Argumentis ad predicatum vere subjecto conveniat vel disconveniat Seu id quod sibi probandus proponit Orator Sive pertinet ad materiam generis Demonstrativi Sive deliberativi Sive Judicialis

Variis nominibz appellaf a Rhetoribz propositio emo enim dicitur Quaestio eo quo fit una ex duobus propositionibz contrariis enquestionem adductus quod si sit de Subiecto Generico et universali sive Communi pluribz Dicf Thesis si de particulari dicf Hypothesis 2do Dicf causa 3tio Status is quod directuralis v definitivus 4to Crinomenon. Dividf en dialecticam propositionem hoc est quod stat Subiecto et praedicato Carentibz ornatu etam plisacione. Et Oratoriam hoc é habentem eludonem amplificationem, et Ornatum Oratorium, Oratoria subdividf emo in simplicem et postitam Simplex é quod stat Subiecto et praedicato. Composita quod pluribz v praedicatif tantu v et praedicatif et Subiectis 2do en absolutam et operativam 3tio Incertam et Probabilem. 4to Insimpliam et Allegoriam 5to Inproblemmaticam 6to In parodoxicam.

Conditionis propositionis si prima ut sit proportionata loco Tempori, Personae Oratoris et Auditoi 2da Ut sit una, at qm veluti ad metam unam omnia argumenta colligant 3tia Ut sit clara 4to Habeat Crinomenon sibi acommodatum. Quod aliqdo est distinctum a propositione aliquando non pota Inqualibet Oratione debet poni propositio extrepe en minoribus vero cg Salutatoriis Gratulatoriis occulte et nunc hic vero et

Punctum 2dum.

Quomodo propositionibus Danda sit Novidas

Orator ut conciliet Attenciorem Oratorii sui et toti eg decursui debet Gratus additoribz propositiones ad ulteriorem Sermonem et Ar-

gumenta

gumenta Rapientes proponere. Ad Novitatem ppositionis affert li aliquid speciale dere dequa ppositionem formet Dicat et proponet. Quare seruandum est Oratori tam pro sacro qm sacro ut speciadem formet ppositionem sud materiâ vg Festo Divi alicuius Evãelio Dñicâ de quibus velit perora re et non cummunem pluribus attendet virtutis aliqs speciales et n cummunes aliis alias exuncta exquisitum occasione formavit pro: positionem De Dominica vero attendet ad tema evangeliis excuj viscerib⁹ eruet propositionem Item de Oratore Civili ut vera novitate exornet Simplices propositiones hos habebit fontes

FONS PRIMUS

Sunt Tropi quib⁹ propositis simplex exornatio precipui ñ. Me: thaphora, Allegoria, Metonimia, Antonomasia, p et Sñmo derivat propositio exhor fonte. Allegorica de Beato Aloijsio eg honorum et virtutum Principatum tenuit inter Alios De. S: Borgia Festis occidentis p allusionem ad Cineres Isabellæ. De. Xa: Novus Orientis et occidentis Origens Exhor fonte Allegoriâ Pontificius Orator in suscepto Romano die 000. Celo finita ter: rel Sidera Item de Natiuitate Christi Ver Nazarenum 2do p metonimiam vg Omnis vult umbra videre haret virtutum, claritas loco Simplicis huius ebenitas virtutes corumpit. 3tio p Antonomasiam quod sit duplicitèr uno sum pro appellatiuo ponun⁹ altera appe: latiua 2do sum pro appellatiuo ponun⁹ propria et ista primo divi:

Sicut

sionis et illa propositio. Polonia et antemurale Christianitatis. Item illa hac aula é Rume Regia item illa. Pericles Orator é fulmen Cireuide Edo Divisionis é illa propositio Lublinid v Petricovia est. areopagus Schicz. Et etiam hic modo Cum pro uno proprio ponit alius proprium Talis illa propositio ode Polonia assista. Polonia est Talia Troia item de Ladislao Rege Ladislaus est Alexander magnus

FONS 2dus

Ex Figura

Ex figuris potissimu é ad propositiones formandas et inveniendas Antitheses seu seu oppositio ex sordescenta est illa propositio de S. Alexio se se parentibus non prodente illustris umbra seu qd magis eo in clarus latuerit Sic de S. Andrea 40 mensibus p quadragesimam vicitante fames virtutis Cibus est

Notandum opposita ut habeant aliquam admirabilitatem debent esse preter spem ac opinionem ad vg De S. Chrisostomo se curitatem qm daret alius rapuit sibi vir in omnibz auro et si ferreis probarint Scuta

Tolerantia veram invenit patriam Cum in exilium properaret

FONS 3tius

Loci Retorici.

Principius est adjuncta et circumstantia Nominis Fortund

Stemmatis, Honoris, Loci, Temporis, & Tituli, Officij Rei ipsius
& circumstantia nominis forma illa propositio de S. Modesto vg
Maximus Capacissimi nominis mensuram adimpleuit & in minimis
membrorum & magnitudinis eius capiendæ statuæ ingenitas parerat.
& circumstantia & fortuna vg Avorum claritatem armis fulgoribq illa
travit
& circumstantia Stemmatis vg Mauis hdie Arzo totius Polonie fortu-
nam obtit & Gentilitius armis patriæ potq hosti naufragium
& circumstantia Temporis forma illa propositio de Ludovico 6to
Rege mortuo die ascensionis Domini. Quo una pompa Rex exultat
& Deo Coli Capitolium ascendente Triumphi Comes assumit.
& circumstantia Loci propositio de Eremicola inter feras exuit quid
quid inter homines ferinum induerat.
& circumstantia Virtutis ac morum Angelos etiam interris
commorari ex hodierno discimus Divo.
& circumstantia Honoris vg Ducis Tua clara Herculem tempo-
bat monstris et hosti fatalis & Tua clara en Lauros tibi esso-
ruit.
& circumstantia Officij vg Diuy Joannes Christi mereshalicq huc
ptinent adjuncta Artis scientiæ vitæ actæ mortis insigniter
dicta elogiorum & Plausuum & Triumphorum Causa & prodifica

CAPUT 2dum

De Inventione Argumentorum

Argumentum é probabile Inventum ad faciendam fidem seu est Ratio confirmans aliquam propositionem dubiam et probans.

Fontes Argumentorum sunt loci Rhetorici Intrinseci et extrinseci dicuntur intrinseci Eo quod Argumenta et Rationes queri debeant in subiecto et predicato propositionis intra quod latent hoc est subiectum vel predicatum vel simul utrumq; debet examinari per locos Rhetoricos aliquos vel omnes definiendo utriusq; subiectum siue predicatum distribuendo in partes Notationem eius assignando eius Similitudinem, Materia causas effecta Paria antecedentia sequentia repugnantia. Loci extrinseci dicuntur eo quod ratio seu Argumentum non invenit in subiecto vel predicato sed aliunde

Loci Intrinseci sunt 10 Extrinseci 6 de quibus consule suarium

PUNCTUM SAUM
De Definitione

PRIMUS FONS

Inveniendi Argumenta probande propositioni est Definitio

Definitio est explicatio seu descriptio naturae rei vel subiecti et predicati propositionis.

Potest fieri per alios Rhetorices et sic vg Vide propositio Avaritia est mala procedit Argumento subiectum describente ac definiente eius per causas. Quia est flagitiorum Mater. Rixarum parens, Turbo sapientis, tempestas Linguae, procella corporis submersio Sani Nihilij Infamia voluntaria vitae decus.

Pro

Zelo Per Effectus et enumerationem partiu Zelu ebrij colore variant furore ardescunt Sensa exciduntur Incessum rectum amittunt visu obiecta duplicant. Varias Imagines somniant, incerti vigy instabiles gressy. Ore anhelant freunt maribz umbras sicut foveas transiliunt.

Olio Per Similitudinem Quia dulce venenum blandy demon Venenum sapientie, fermentum libidinis. Naufragium virtutis &c. Simili modo mare definiy quod sit hospitium fluviorum Sol quod sit Oculus Mundi. Cor mundi.

Usus Definitionis Solet eos definiri res Ironice quid sit Zelo negando quod non sit ponendo quid sit.

Solet Item Res Definiri Per Sinonima Definiy sic Silicium quid est Silicium aliud qm terra Ornamentum Plantarum Gloria, Oculy Florum, Fratorum gemma, Agrorum Stellus. Quot sic terram exornat ut Cælum Stellis Sta floribus addit lumen Ut lapis Auro, Sic occultos exhilarat ut Sol universum Illustrat doctrina Phrasi propositionis hujy In funere alicuiy Juvenis ex majori familia mortui. Mortuus Juvenis est multis causa doloris Dabis rationem aliis, definitionis definiendo nimirum subiectum tantum pluribz definitionibus ex obiectis factis p locum alium Rhetoricum Similitudinis sic ex Exaruit Semen quod olim in arborem universam patriam umbra sua protecturam exercere debuerat obruta est post humis cineribus scintilla olim in flammam splendore avibo auropam illuminaturam surrectura. &c.

SECUNDus TONS

Inveniendi Argumentu est

Partium enumeratio est tobiy ensuus partes distributio. Porro totum

Cumpanctum

Compar̃atum ad suas partes é multiplex aliud essentiale ut̃, Metafisicũ & fisicum
ut̃ Homo essentialiter metaphisice diuiz et animat et rationale essentialiter fisice
corpus et Animem et unionem aut integra se ut homo integraliter diuidiz in Caput, Vultũ
Humeros manu, pedes &. Aliud morale totum seu alibera hominum voluntate & placitum
ut̃ Regnũ moraliter diuidiz in Reges, Duces, Senatores, Palatinos, Castellanos Capitaneos &
Aliud é totum sociale ut̃ diuidibile in speties ut̃ Animal in homine bouem equum &c.
Tunc argumentum inueniri potest propositioni probandæ a partium enumeratione cum
propositio stat subiecto et prædicato verbo et adverbio tali qd est totum quoddam di:
uisibile in suas partes doctrina illustr. ut̃ Probanda hæc propositio hortyi ea
menis siue a partium enumeratione diuers Paradisi emulum stant sotiorũ renidentes
arbores quas cum hilari adore dulces diffundunt umbras clementi brachiorum motu
blandiantes has inter loquaces riuulz et omni christallo nitidior errantibz ludit aquis. &c.

TERTIUS MODUS

Inueniendi Argumenta est.

Notatio Nominis seu Etimologia é inter prædicta dictionis quæ inquirit originem verbo
et significationem explicatz ut̃ Homo est ex humo creatz. Rex est qui Regit vulgariter dicit

Desumiz est hic loco probandæ propositioni argumentũ seu ratio quando pronatione p:
bandæ propositioni assignat. Imo Subiecti v prædicati vera origo ut̃ huius propositionis
in aprili vernat humus desumiz ab origine vera subiecti qa aprilis aperit terram
Item huiz Senatores debent esse maturi qa Senatus institutio originẽ suam habet.
Velo Assumiz inter prædicta subiecti v prædicati in propria lingua cum parat̃ cũ propri:
etatibus
relationibus et significationis aliorum Nominum ut̃ De Imperatore dicto Iustus nomen
iuris

justi cumparas cum Nomine Magni pulchri Telecis

Tertio Aptum Interpretatio Nominis en alijqua lingua vg Joannes dicit en alia lingua gratia Josephus accrescens Stephany corona

Alio Quando aptum Significatio Anagrámatica vg Albertus ter alba Locica Calige.

Serviat hic locus non tantum ad Sepones sed interdum secundo Orationi Conioni pertit p poone vg

Unde suum ducat quodvis cerevisia Nín

Quod cerebrum visitat Sepe Sabellicum

Doctrina Magistra exemplo. Velles vg Ignatio gratulari Natalem facens propositionem hanc gratuler tibi Nín Ignatij rationem clares a Notatione Nominis Ignatij qa ignem innos proicis hanc propositionem dilatatis his adjuncta Ignis Allegorica Sentz. vg

Non meu tantum sed omniu Natalis tuus invocta et quidia animos ex citavit N:N: Ignee Nomen tuum ita late prosiit incendium ut aliorum oculos pulchritudine aliorum mentem admiratione virtutis, multorum Cor, amore corripuerit. Lux tua quam ardens Nín et par Nni probitas in omnes Judit, ita illustravit Patriam ut Gloria et fama clariq ex virtutis tuæ radio quam ex solis lumine p provincias et regna resplendent

ATQUE FORS.

Inveniendorum Argumentorum cum Conjugata.

Conjugata sunt cumuna v plures dictiones ab eadem dictione flectuntur fg hic locus v in Rebus v in Verbis vg Aura Aurata Aurea Aurifaber.

Differt a Notatione Nnis qa hæc inquirit Originem dictionis conjugata vero flectunt v Nomen p casus et adverbia v Verbum per Tempora

v fiunt v invocæ

Fiunt ꝫ invoce sola ut Studiū Audiotus ꝫ Significatione sola ut virtꝰ honestas ꝫ cū utraq; ut pie, pius, pietas.

Usus conjugatorum optimꝰ è Si sciant non una tantū voce ꝺ ꝑ conjugationem plurium conjugatorum seu cū pluribus vocibus.

Notandum ut sint ꝟjugata vera ita debent flecti et interse combinari ut id quod venit uni ꝟjugato ꝑ se non veniāt alteri. Unde non sunt illa ꝟjugata Scitum et Scitia. Illustra doctrina exemplo vis aliquem vg hospitem salutare forma hanc propositionem Aureus es: Ratio a conjugato qa auro pretio par Has propositiones amplificia Oratorie sic vg honoris alij luce te illustrem prosapia nobilitate clarum Majorum Virtutibꝰ insignem hospitem excipiam, Ego te Aureū nostris illustre oculis proclamo NN. Emularis auro pretio, Auro Philippus munitas arces tuplus quam Gallicanæ eloquentia Muris omnibus duriora vulgi et rudium corda expugnares vide avaritia, dicit se beatam tua virtute universa te æstimare felicissimum.

STUS TONS.

Inveniendi Argumentum Est Genus.

Genus est Nomen aliquod commune quod sub se plura species distincta vg hoc Nōn virtꝰ convenit prudentiā, justitiā, temperantiā &c Diij Argumentum a genere cum ꝓpositio ejꝰ est hipotesis ꝟ particularis ꝺ ꝑ ratione. Thesis hoc est generica ratio ꝫ e contra. vg temperantia æstimanda qa virtus est amanda.

Nihil illustrius est quam si fiat ꝑ hipotesin Thesis assensus hoc est: a genere ad speciem seu formam. Fit autem hoc modo ꝫ cum Oratꝛa laude ꝫ commendatione generis ꝫ avituperatione progredi ad ea laudanda ꝫ detruperanda quæ sub genere stirpe fecit Cicero pro Achilla numerꝰ cum ab hipothesi ad assensu[m].

ad Thesim Sic Cicero Cel. N 28

Tractat hic locus p affirmationem v p negationem et p inductionem temporis vg locorum psonarum vg Categoriarum sunt p sidi rão agenere qz omnes heredii sunt p sidi

OPUS. TUM.

Inveniendo Argumenta Forma seu Species.

Species est quod sub se continent plura sibi similia scio numero differentia vg homo sti: net sub se Petrum, Paulum, Joannem, cum ejus in propositione probanda est subiectum v prdi: dicatum generium dicit ejus Argumentum a specie cum p rãone poni species illi non tantũ plura sed plures subiecto v prædicato correspondentes quod argumentum non unde tractari debet sed figuratè et magno versorum ambitu eoz validius probaz propositio quo plures assumo.

Tractatur hic locus amo p affirmationem v negationem vg hujus propositionis hui est selectus Argumentum dicitur Sanctegii est obrotij.

Argumentum figurate p affirmationem sic tractabis Erit ille immanis sceleste quem ebrietas sanctissima Labe ab hominum conjectitudine separavit. Erit innocens quem occulta non modo furta verum publicæ rapinæ Sæpe indicium potestati tradederunt p indictionem plurium specierum subiecti pbus illa propositio omnes meminus. Asseri: mus etiam omnes nobiles vn principes vn Reges Leones Catulos Elephantes formicis aquil. sibi caliby agregantur.

TUM TUM.

Argumenti Inveniendi Est Similitudo et Dissimilitudo.

Similitudo e verum distinctarum qñ tamen en aliquo veniunt ut avarus hi: drops sunt distincta veniunt tamen in eo qa tam avarus sitit opes, qm sidropicus potum

Cicero docuit sic: lib: 4to. ad Herennium numero 6to Est orão traducens ad rem

quamprium aliquid ex dispari simili differt a comparatione qq ꝑparãs veritꝫ inæqualitatem Similitudo inequalitatem. Adrionem Similitudinis suffert ad punctum rerum saltim rerum comparatio Nam licet Similitudo stylet inequalitate ceterꝝ tamẽ cuteginiat. Sidum actiones passiones et Similia complectitur

Similitudo dividꝫ in parabolam exemplum et inductionem. Parabola est rerum alibi quin divertarum in una ○ pluribꝫ partibus convenientia

Est quadruplex 1mo habitudinis ut agricum animus. 2do effectꝫ ut avaricum sciente 3tio Nãs ut formicum fœdo 4to Actionis ut irati Leonis cum furioso.

Exemplum Parabolæ elegantꝫ illustrat illa Sententia mendacium cauda migravit.

Elegans similitudinis tractatio est 1mo cum duo res rerum ꝓferuntꝫ qq Quod oculus videt in corpore hoc vides in mente ○ cum una res cum multis ꝓferꝫ ○ cum duo ꝓferuntꝫ sed in affectionibus hæc enim tractatio similitudinis Animum transfert Auditoris et hæc non tantum assumitꝫ ad probandum sed etiam ad exornandum.

Elegans est Similitudo cum non ponunꝫ illa particula, ut, veluti, quemadmodum Doctrina loci hujꝰ prati ostendiꝫ sic vꝫ Orator nobilis gratias acturus Serenissimo Regi pro collata sibi Senatoria dignitate formet vꝫ talem ꝓpositionem Magnum mihi præstitisti beneficium Hãc erit et ꝓpãs hujꝰ propositionis a Similitudine sic vꝫ Cum in me novum Majestatis opꝰ videro magnus Regis virtutis agnosco ꝓdigia R. ut quidam montes vertice nubibus illati nunqm cocta mole tument sed et revirescunt ingramine et incherbas humano generi salutares medios sinꝰ eviscerant et amœnitate omnem reficiant vicinam Eadem est M.V. Culmine summi Regis sublimitate virtutis tangens Sidera en cumulatã utilitatem beneficentiæ n̄ suffecit illi Regiæ M. Serenitate omnium curas et mestos aspectus revocare in publicæ salutis alimenta oricem et sanguinem expendere regis ictis et stimuli in ore mentis communem fortunam secundare. &c.

Sexus. 10mus.

A Dissimilitudine

Dissimilitudo est rerum diversarum dissimilis affectio ꝛ ẽ pluriũ disconvenientia vg
Hus rerum colores manifestant. tenebrꝫ occultant ubi lux et tenebrꝫ dissimilia sibi sit in agendo.
. Differt a Similitudine qꝫ Similitudo p̃ affirmationem dissimilitudo p̃ negationẽ p̃cedit.

Gratia fit magna in oratione cum Similitudo eque ac dissimilitudo iungunt̃ vg
Si dixerim cum Lucano offerres illum in diuitiis et Sanitate, gaudiis miserꝫ, nunc ineciesta
te et vulnere Beatum.

Quus. 10mus.

Ab oppositis ꝛ straniis et Repugnantibus.

Opposita sunt ea quꝫ simul stare non possunt vg Calor et frigus virtus vitium
alia sunt quꝫ suscipiunt medios ut albus niger? Alia quꝫ non ut virtus vitium vg
oppositorũ ẽ ꝫ cum versorũ verso ꝫ cum singulis membris singula studium opponunt
ꝫ periodus periodo.

Repugnantia sunt ea quꝫ simul stare non possunt. nec medium admit:
tunt qualia sunt amare et odisse. Vivere et mori hic locus valet ad refutationes
ducendo anegatione unius repugnantis ad affirmationem alterius Argumentum Dif:
fert a straniis qꝫ hic latius patet qm ille sufficit enim ut in natura ꝫ alia aliqua re inter
se dissideant.

Illustratur doctrina assumis propositio hꝫ Mali sunt Cives Regni ꝛ nobilitas Polona.
ratio a straniis qꝫ rex eius est bonus vitam oppositionis qm rationis praedicata eorum p̃ probitates.
et juncta sibi oppones talis vg assumpta ratio.

Quis non stupeat Polonam nobilitatem magnorꝫ Regnum amulam, majorꝫ felix
antꝫ gloriꝫ heroes, ab avorum suorum virtute defecisse ꝫ ex principis Virtutibus

Collimus

Colligimus vitia & ex Dei bonitate discimus. malitiam amat, odijs ardemy, tolerat furiemy, corrigit non audimy, dissimulat temnimy, vult regere, non obedimy, punire rebellamus, parcere negligimy. Servare, in pericula ruimy, reverentiae demere, amorem clementiae reverentiam. dum ille pacem nos bellum, ille rem publicam nos domum, ille Cives nos familiam curamus.

Nomus. Tons.
Ab adjunctis.

Informis ac bene mortua erit ratio nisi ab adjunctis formam et animum sumat

Adjuncta sunt ea quae cum re de qua agit non necessario & probabiliter juncta sunt. Hinen hoc versu.

Quis, quid, ubi, quibz auxilijs cur quomodo quando

Primi adjuncti potissimum videnty attributa Rei, Personae. Nati, Animi, Corporis, Fortunae, Vires, Virtus, Vitium, Valetudo, Pulchritudo, Dignitas, Affinitas, aliaq; similia bona &c.

Attributa Nati sunt bona corporis et affectionis. Otus, forma, Vires, Valetudo huc revocanty Patria, Natio, Mores.

Ab adjuncto pulchritudo ab adjuncto Affectionis Naturalis describitur Natio parca

Gallus levis atq; alacer Gallo Gravis atq; superbus

Et pius Hispanus fortis Germanus et asper

Candidus Ingenio sed tardior Italus Audax

Et faber et lautus iras deponere Regnis

Humana bellax est sed mollis laudis amator.

Sic Polonia describitur

Clarum Regnum Polonorum
Est Celum Nobilium
Paradisus Judeorum
Purgatorium Plebejorum
Infernus Rusticorum.

XXmus. TOPS

Ab Antecedentibus et Consequentibus.

Definitur a Cicerone sic: quod cum re necessario coherent ut illa antecedat reliqua sequantur vg Vulnus aut morbus antecedit mortem, mors hos sequitur Culpa penam anna Bellum

Dividi hic locus in antecedentia temporis et illationis vg Narci tempore antecedit mortem Illatione ut rediit ergo abierat.

Ita in sequentia necessario et probabiliter ut ignitus est ergo morietur probabiliter ut hic arbor edidit flores ergo habebit fructus. (Puta probabiliter).

Differt hic locus ab adjunctis qui adjuncta non certa rei signa nec illam necessario inferunt. In Argumento potest é usus huius loci et Oratori familiaris ubi promovendi si animi in genere deliberativo cum dissuades aliquid v dissuades hoc loco Nihil est potentius si recenseas commoda v incommoda ex locata sequentia rem v Antecedentia vg Si bellum dissuades dices: Si bellum geretur (a sequentibus dices:) ex hoc fluxum in milites crudum, fructum diuturnis laboribus Juventutem ferro, fame, frigore, pestilentia, exercitu delectos populatas Scietes ab acta pectora incensos profanum vicos et urbes direpta Templa, Parentes liberis orbatos multa funera, multos luctus, multas lachrimas, extinctas artes, oppressas leges obliteratam religionem &c. Ab Antecedentibus Si hic omnia prius sub eunda dixeris

ex fructum

qm fructum victorie qui sequi posset Inseruit preterea ad mitigandum dolorem ex hoc loco Cicero. numero 13: de Orat. pop Rom. Ingentem odij crassi vultus & statua & Plani numero ep. Odium scilicet & milone numero 26. fuit hoc luctuosa civis acerbum patrie grave bonis omnibus &c. Item hic loc, indescriptionibz rem oculis ad motam subiecit. Sic ab Antecedentibz cum morte prima luctantem describens.

Conticuit & stetit oculos in theorem funebrem unde precipuos nasci luctz videbitis solz spectari digne & qui spectare nomine amplio potest Inlato depositz id tale nihil capiunt fallunt acrem bene donarit est pedes marmore. Felicibus enim certe nivem tale: re sic frigore reseruant. oculi frequenter in orbem versi turpiciores apparent ut extinctz, et ille pupillaris rigor ut genus rubor abiit. Hic loc, ad mittit lepores repeticiones prosopeq Usq quoz, huic loci ent preclare et elegans si exemplis antecedentibz elicias una cludio vz Sed hoc probandi verrem omnia jura violaturum si consul eligaz Sic pfidy fuit Questor si injustz Prator avaricie, Sicilie prefectz urbes omnes expilavit, Ornamentis Templa frumentis agros, fortunis existimatione vitaq oculos spoliavit.

12mus Locus.

A Causis.

Causa est id, ex quo, p quid, a quo, a propter quid aliquid fit Est ipsa Materialis, Formalis, Efficiens, Finalis, vz Schola causa Materialis ut ligna lateres, lapides Cementum &c. Formalis e certa dispositio Efficiens Architectz, Finalis Inhabitatio.

Usq causa Materialis e indescriptionibz a materie

Nota formam esse duplicem Essentialem p qm res e. vz Anima hominis

Accidentalem Causis è Absedo parietis. Artificialem ut è exteriori rei dispositio et partium ordinatio vg Forma Domy, Navis.

Ab efficiente Causa laus illa è literarum quid hominis admiratione digny qm. p. viriis prefectos ac presides, Tribunalibz Judices scholis Doctores Civitatibus magistratz. Quilibet domui Patres familias eruditos tradere, ac si Sacram dignitatem veneramur. Quis non stupeat idque etiam prelatis Summis Sedibz pontifices donent Quisille bono agri tam fertilem ac fecundam messe rapped etat &c.

13tius Fons

Ab Effectis

Effecta juxta Ciceronem si quid orta de Causis vg Hide ppositis tractat. Gula generatrix libidinis et morbi Mater Bella Gentium legimy superasse qm plurimos etiam diximy eos dedisse pectora delictis qui dorsa hostibz non dederunt. Prodi dolor victrices gentium victor vicisse captivos stetisse inter enervata tenerinia Corruisse Regnis fuisse terrori adversy, acies strivisse, Jejunos, Crapulatos. Suarum Castra Virtutis Jacuisse effuso vino qui cavere effuso Sangvine nescivernt.

Hoc non ratio sed lumber non orta sed febris non natura Requietis cibor. eruditus ortam immittat. Inficit Stomachos, Corumpit Sangvinem, orteat humores Succendit bolet. et tremo febris didicit incendia vitæ pdit. amittit Sta. Salutaria venit queri nostra. q.

14tus Fons.

A Compatione majorum minorum Parium

Comparatio è cum duo v plura inter se aliquo referuny qd commune sit eis

Comparatio est triplex a maiori ex discursu seu progressu a maiori ad minus vg Christi dignantem ergo et Petrum superabis

2do Comparatio minorum e ut si quid minus probabile e nihil omnino verum est ergo et quod magis erit probabile verum erit vg Maiores vestri saepe mercatoribus iniuriose tractatis bella iecerunt Vos tot civium Romanorum millibus uno nuntio adeo uno tempore necatis, quodtandem animo esse debetis.

3tio Comparatio a pari vbi sententia vg Lex qui occidenti Patrem deinde occidentem ergo et qui Matrem.

CAPUT TERTIUM.

De Inventione Argumenti a locis Rhetoricis extrinsecis

Locus extrinsecus est qui est extra subiectum et predicatum propositionis nam petitur ab illis tanqm exteriusibus causis seu finis erit.

Loci extrinseci quoris dunduaut numerentur inve tamen sunt duodecim. Fabulae, Historia, Apologi. Parabolae, Adagium, seu Paremia Simbola, Enigmata, Hierogrificae, Emblemmata. Testimonia, veterum Sententiae et argute dicta. Leges Sacrae Scitae. Ritus antiquae vis Ingenij Naturalis. Ut ex his locis Argumenta propositioni inveniat habendus est apparatus magnus literarius necessarius est lectio multorum librorum vg Polianthea, Teatrum vitae humanae adagia, Elenchus

Omnes hi loci Rhetorici in duos tantum dividi possunt ad quos ceteri revocentur in Testimonium et exemplum. Ad Testimonia revocantur Sententiae, Adagia, Paradoxa, Problemmata, Hierogrifica, Simbola, Enigmata

gmata apho[illegible]egmata, Stemmata, ad Exemplum Historia, apologs Tabula, Parabola

1mo Sententia est ppositio quedam docens aliquid ad meres seu ad mala fugienda bona exp[illegible]enda.

2do Paradoxum est ppositio opinioni vulgo contraria aut saltem expectata et omni opinione major vg Nemo est magis divs q[illegible] verus pauper.

3tio Apotegma est pronunciatum alicuius v Traditione v Dignitate v populi opinione aut aliqua authoritate eximij viri. vg Scipius beneficiis custodiq[illegible] armis

4to Problemma est ppositio aliqua dubia, difficilis ppposita auditori ad frangendum vg Potior ne Pax Bello an Bellum Pace.

5to Adagium est ppositio v dictum apud vulgum, Cummune et usitatum vg Asheus Asinus penetrat omnia. Kazdy dudek ma swoy Sukek.

Nec in puerum intenem Sis benefcius q[illegible] alter n? meminit alter n? refert.

6to Simbolum Est imago aliqua Realis v ficta Significans aliquid ad mores bonos ptinens cum breui Stemmate seu epigraphe inventum simbola inventa prius similitudine materia apta definires Simbolum sic et rei apte vere v ficte exposicio sub involuero picturd et Semmatis vg Qui colit IMMACULATAM CONCEPTIONEM B. V. Simbolo exprimere depingeret Solis radium interram vibratam cum Semmate Nescit tarda Solis

7mo Emblemma est apta rei vere v ficte exposicio sub involuero picturd Semmatis et metri Hinc patet 1mo emblemma tribus constaret picturâ

Semmate

Lemmate, et metris picturam explicantibus, 2do quod inferat a simbolo q Mors Studiosi tale emblemmate exprimi posset Pingit Nota in scho: Parum Turricula, Studiosos solita 3 vocare qm mors ipsa pulsat Lemma fingit metrum

Palladis finem quod dat campana labori
Hac vita finem mors dedit atra tuis.

Emblemma idem fere est cum Simbolo nisi quod exana parte ppori posit, aut sine Lemmate aut cum. longiori. Imaginis explicatione. Exalia vero parte qd posit ipsa Imago tinere non tantum Similitudinem eorum quæ p picturam volumy intelligi verum etiam et ipsas p sonas et res cu variis situationibus etiam sine Similitudine

Hirogrifica sunt. Imagines figurata exquacunq; recepta desumpte p libitu Differunt a Simbolis qa non requirunt Similitudinem et non habent connexionem cum re ad cuius Significationem assumunt sic Ægipcij ad Significandu ventu ponitebant accipitrem ad Significandam terram Peniebant suem q hominem medium Seu Fraxitu hominis ad Significandum amorem Scarabeum Scarabeum in fimo degui.

DIFFICULTAS 2da

De Dispositione 2da parte Rhetorica

Rhetor habita Inventione scilicet inventa hypone et Argumentis proponis, debet ea disponere ita ime Quod est fortis Argumentum

mentum illud ponet in principio quod est mediocre inla ponet in medio, quod est fortissimum et ad affectus ciendos aptissimum in fine 2do Quodlibet Argumentum disponet modis infra sequentibus

Argumentum modos Disponi potest.

1mo P Silogismum est Argumentatio stans tribus ppositionibus quarum una dependet ab alia fit ex ppone et ratione Sumor a Rhetoribus vocat enuntiatio Minor assumptio Conclusio demum complexio ratio ponit subiecto majoris predicatum ppone ppo eiusdem majoris. In minori subiectum propositionis ponit subiecto v predicato majoris predicatum In conclusione infert. ergo ex hac propositione clodij est cure occisus ex hac eadem ratione qui fuit insidiator forma talis Silogismi.

Cui fuit insidiator ille est occisus cure
Sed clodio fuit insidiator
Ergo clodio est cure occisus.

Scindum singulis propositionibus rationes vocabis hic Silogismus ratiocinatio seu Silogismus quinq partitus sive Epicherema ut videre est in suario si uni ppositioni quadripartitus si prig ponat conclusio qm minor v major erit Silogismus inversus si una tantum propositio ponat et Conclusio erit Entimema

2do P Expositionem Orationem exposito nihil aliunde est qm Oratio ppone aliqm dilatans p rationes confirmationes exornationes, Sententias earum rationes, Contraria, Similia, exempla Ite modus est assiniq Chria preser

tim longior

sertim longior

1tio Per Prothasim e Apothosim est ꝙ orão cuque ponit pro principio seu una parte ꝙ eruditio ꝙ simbolum ꝙ testimonium ꝙ exemplum pro secunda parte eorundem ad propriam materiam applicatio

2do Per Inductionem. Inductio est Argumentatio ꝑ qm ꝙ universalis 13
aliquem ꝓpõ ꝑ eorum singulorum quib⁹ sub illa ꝛtinerent, enumeratione probat ꝙ ꝑ multa similia ꝙ ꝑ enumerationem partium multorum?

3tio Per Dilemma. Dilemma est in duas rationes diversa argumentatio quarum utraq; oppugnat et premit vg Hoc ꝓpositio quivis dolor est ferendꝰ ꝑ: lemma disponit sic omnis dolor ꝙ vehemens ꝙ levis est Si levis ergo facile ferꝛ si vehemens ergo brevis est Omne enim extremum ꝛ diuturnum

4to Per Sorites Sorites definit alicubi sic argumentatio quæ multa gradatim et acervatim inducit ac tandem quibus dam gradibus ad reductionem accedit vg Si pretor dedit aquestor meruit questor amensa publica omnia autem ex vectigali aut extributo cui qm est custos Simile criminis nisi mihi totam rationem omni et ꝓnoiam et literam exprimeris.

DE FACULTAS 3tia

De Elocutione 3tia parte Rhetorice.

Elocutio est rerum inventarum et dispositarum culta Elegans enuntiatio unde eloqui est eorum quæ ruditer et inculte inventa disposuisti brevibus, propriis, ꝓpositionibus omni ornatu carentibus inducisti amplioribus verborum apparatu arcuatis, dicendi. Hinc nota elocutionem omnem pendere

ab amplificatione

ab amplificatione ita ut qualis ent amplificatio talis sit et elocutio
preterea a subiecto et eij qualitate.

Amplificatio est duplex Verborum et rerum.

Amplificatio verborum quomodo fieri debeat dictum in preambulis Am:
plificatio rerum fit usu figurarum locorum si nimirum eadem. res
in proposicione tenta ponat. et explices aliis adz aliis verbis et rebus,
rebus inem similibus v straniis ꝑ ratione maiorū minorum &c ꝑ
Universaliter vltimo amplificationem omnem eamq ornatum fieri ꝑ tropos
figuras.

Usum denicq particularem variarum
Elocutionis exemplo ꝑ modos disponendi argumentum supra positos hui subiicio

Elocutio ꝑ Primum. Modum.

Suasum Orator in Senatu q Dandum ese vectigal assumsit hanc ꝑpoone
dandum ese vectigal Invenit rōnem a causa finali qa sine vectigali non po:
test colligi milles disponit insilogismum proposicione et ratione sic.

Sine quo non potest colligi milles illud est dandum
Sed sine vectigali non potest colligi milles
Ergo vectigal est dandum

Singulas propositiones elocutione ampliores amplificatas q ester sic
Liberalem opus est pro patria civili dextram N.N. Hac sine nec
miles bello Doneq viribq animoq pugna et tela hostium prom:
ptq colligi potest nec potius quod inde sequi R.P. hac teq in omnia tempora

conspecta integritas, In columitas adq; salvo intacto stineri.

trinoj Et quasi porro milles cogi potest altq; illa fidissima atq; equissima vectigalis stributione pedisterne.? qui prima in acie pericula primos hostium insultus excipiat qui vulsum ascendat in menia portasq; hostium effussq. ruat qui ignei telis adversantes impetus retundat? Hic ne ad quibus ille subsidiis ortam extra Domum positus conservabit et vires.? quibus arma? quibus pirij pulvis glandes plumbed ceteraq; belli instrumenta comparabunq; unde illi sohida cassis sufficula lorica foretra arcus. et sagittæ? unde vitæ ipsius fomenta adfortasse catafractus. miles nulla spe mercedis fervens fiet? ille ne pontius lorice portandæ? ille sub galea fatiscere ille subdito recreare valet si ad Eo vectigal a civibus pacem conservationemq; bonorum exoptantibus denegez ut vel se exhaustos. v p Bella atrocia protestentur v laudabilissimum illud a patribus nostris vectigal tum pace viente tu p strepente Bello neq; parsimonia exclament.

Si ejus integritatem Patriæ diligitis, quæ nihil vobis gratij, nihil jucundius amabilius debet ee, si hostes a finibus pulsare desideratis, quibus subee nihil est miserius, si felicitatem in Regno nostro nunqm marescere sed semp florere ambitis, qm atq; in omnibus negotiis vestris studiose pquirere soletis, si Domos vestras, Familiam, Liberos intacto servare desideratis eorum omnium pfecto causam vectigalis subsidium esse non recusantes in illius contributionem unanimis voto sentire velitis

EXORTO p Eum Modum

Sit propositio is auro bibat, cui dulce ferrum est quod exponit Sic
Armas virtutem militum o Princeps etiam hanc corona, et stre:
num ferri usum auro repente sitit nempe effusus sanguinis parsimid
et refundi auro postulat secure sua virtute refutat Patria aureum
furans seculum equidem, ducem munificentia virtuti hoc aureum
addat calcar cursum gloria interrumpit.

Quis enim p Patria arma capessat cino quis circa probrij ullius
metum arma non deserat, si falcatis curribus nullam colligat messem
hebescit martia forticudo hebescit ferri acies, si illud aurum non acuit,
nec alto militum bene suum venit nomen nisi candorem duxerit ab
arento inspiciares animas, effuso quod tanto segnius agunt in hostem fer:
reis, quanto partius aureis dominorificentia telis oppugnat.

Par nempe in hostem animosius redeunte virtutis premio movet Ho:
stiles Copia manu expavescunt qm premiorum urgent Cornu Copia.
Langvet agricola ubi sterile solum experiq pigeq illud excolere. quo
ante prope modum herbe ne dicam labor curaq spinas sucrescunt. Ne:
que tuus circulo tam alacer irruipet hostis miles Juli Cesar nisi auris
grandioribq non impar decerneres hostimentum tuus vero o Traiane qm
fortiter vulnera excepit exercitus dum concisam Regalem purpuram obli
gandis fovendisq militum vulneribq adhiberet. Altiq fortasse progressa
est Bolesloj liberalitas qm eis non ultra equitatis terminos cum reduxi
moralis victori Zelislao cum aurea mana recurreret et nomen plane in

illo duct

illo Duce seculum errare nesciunt.

Elocutio p gtium. Modum.

Gratulaturus festa Pasthalis Orator adducit ens hanc prothasin.

Eo demum arrogans evasit veterum ambitio alium aurea sibi arrogavit saecula cemmeos somniaret imbres gemmeasq; celig Sementem aureq; in infecundam Seculi productura sempe quoste veterum extenderant coryg fabulis sunt progressi ac evenisse crediderant.

Apothosis Christi

Eventus certe rerg ipsa tibi ac rei publicæ servabat ingens hodie Celum aureum pene Gaudiorum effudit procellam, fluant tibi meliora auro Secula et beatiorem reddent qm priorg ille in fabulis inter veteres effulsse.

Elocutio disposita p gtes Modum.

Aperuit inquisse og alicuig fato maturo defuncti hodie dispositio nihil in mundo est aternum et phaturp inductionem sui Quid quid immortalem terrem asurgit, ex nihilo surgit et cadet, nascit ut moriat nihil est ita amoris et fatorum lege sub ductum quod nobis perennitatem polliceng emergantq; oceano Sidera et nox sub merganp cadit veteresati dytus autumno, sub movet autumnum hiems hiemem fregat veret dispolcit nunqm eundem gustamus fluvium nunqm ijdem floribus supbiunt horti, fugiunt violæ dum Rosa advenit, fallent rosæ, Palatia Darij, Dracones incolunt nil de Julio, nil de Cæsare, nil de Platone remansit. Ipsa

Sclei

felix qmvis mille armis provocet victam tandem ipsa sua se in cineres consumit nos ipsi qui semp idem putamur pridem mortui sumus nec quid dum ex nobis fueri aut futuris amplius manet hinc minime minari oportet NN maturo fato extinct. &c g.

Eloquentia estis omnibus quæ sub oculos cadunt tanqm exemplaria fieri potest eloquentiæ sic et existimatibus ex quibus Orator laudes non minus arte exercitationibus et actionibus heroicis facile eruet. vg

Ex fluvio dicto Strenua laudem panegiricam illi cuius est stemma, erueres Bona felicitas nunqm extremis laborauit qu ad ardua nunqm animum exeuit victam sanguinis tui ad strenuam ebulese potest cernere Gloriam hostilem caudicam mergi fluct. Thessalia undis candidam formantibq naturam, tua candore fluenti insignia, quid actuis impetum traxere virtutibq, aurum etiam totius est undis quod iis justitiæ auream inscribis rotam non finitibq sed immensitate virtus tua circumscribq

Ex Rota sic. ibi humana cresit felicitas, ubi acta incipit vitam deng splendor felicitatis occubuet. Licet nunqm felici pede stet fortuna, tibi justitia in tuo stemmate Beator iret felicitas cuca suam tibi substraxit Rotam fortunæ ut imperiis illiq et vices tenens ad alios quoq tuam deberes felicitatem tu solus ruinas fortunæ efficere nosti.

Ex fascia legata sic. Metiri felicitatem suam ille potest qui avaritiæ sumpsit velum ad felicitatem exordia felici navigat portu fortuna velo spoliato duo tuis illud explicavit intelis non errabis in spheris for-

tuna, ventis virtus tua imperat strictam fasciam, nulli volvet auster
unica tantum macedo erit ora qua cum fortuna duxit ab altera desse:
set virtutis non sit vere magnitudo tua.

Ex Rosis. Optimus cum Rosis purpura connubium eo gratiores sine spinis
inter rosas ea qui vernare aiunt rosa fiat aut flagrare desiderat.

Ex Brugalias acerbo. Hoc domus Cereris tua sunt fidicilitatis insignia
liberaliter in Patria et tuorum vita erecta beneficentia tua grano
quo multi Patria Bellona gloria concludentur.

Ex Hastis Martia Tuba. Hastas tuas in aream evocavit Superi
prospicij te donarunt Hasta hac tua stabat virtus ad Gloria Domum
tuam tuam accepsum cetant omnia animi sunt pendeli ab hastatem

Ex Luna. presertim Argentali coronatus sub augusto Solem Roma
Lunam Polonia sub Boleslao pudico videnat Digna es coronato qui
tot meritis et Triumphis Patriam seronasti. magnis Aquila Polo-
nia Luna hac quo sole oblectas expavit cornis armatam Luna di-
gne amore quod orta tuo Patria noctes in dies cummeruit dies.

Stilo alios modos ad Elocutionem et amplificationem videre est cinquoti-
diana praxi et usu stringe. Nunc sic.

DEFICULTAS Actus.

De Quarta parte Rhetorice Scilicet de Memoria.

Memoria definitive est firma rerum et verborum dispositionis preceptio.

est duplex

est duplex naturalis et artificialis naturalis est ab optimo Deo et
adiuuante constitutionem capitis presertim occipitio, in quo est sedes et
officina potentiæ memoratiuæ artificialis quæ arte et modis nouem
centibus cistarum quos multi multos assurgunt & omnibus hæc
pauca accipe memoriæ aliquid orator mandaturus ex iis quæ inuenit
disposuit elocutione donauit hæc ex aliis quæ ad alienum Ingenij
partem pertinent hæc observet.

1mo Omnem aliam cogitationem deponat 2do & partes discat 3tio
Partes quas cum didicit a principio repetat cum aliis quas nouiter et
consequenter discit, melius enim adhuc memoriæ imprimentur 4to Quæ
in silentio didicit repetat clara voce cursim 5to Quæ didicit silen-
tio et cursim repetat declamando. 6to Quæ didicit declamauit
& curiosa mente quieta sedens reuocet, ibi enim memoriam aura
aliqua post exercitium memoriæ intercedente et non violente
tandem post quam & effectissime possidebit omnia etiam inter occasio-
nes distrahentes memoriam & set declamet sæpe his & similibus
occasionibus ac suam memoriam imperturbabilem reddat 7mo
Quæ didicit peroranti sit diu memoriæ retineat ea coram aliis
postea narret de iis discurrat et disceptet et quo id frequentius
faciet eo firmius memoria retinebit.

Ante omnia hæc adminicularunt ad memoriam Oratoris 1mo Integritas
vitæ et mundities cordis ex malevolam

enim animam

enim animam non intrabit spiritus Sapientie 2do Capitis Sanitas et claritas cureq; ut cibo somno sit sufficiens cibi et potus usus temperatus. Cavendq occasio ad infrigidationem capitis demum ne memorie subrescat Quotidie aliquid memorie discat presertim cubitum iturus aliquid utile relegat et postea e memorie repetat.

DIGNITAS VOCIS.

De Pronunciatione ultima parte Rhetorice

Pronunciatio etiã complecit actionem. Gestum Situm Actio est informatio quedam ipsius totius corporis cum Argumento Orationis non debet ope affectata. rudis frigida et in animis

Gestus est attemperatio motuum corporis circa exercitium materie pronunciatio, declamatorie non sit uno tono nec cantu nec ululando nec suspiriis interrumpendq. non per nares declamendq non precipitanter, non nimis tarde et exulte et non clamorose syllabe utendum maxime integre proferunq non interrupte sed retinere equaliter et fluide demum pronunciatio sit per diversitatem materie varia in blanditiis senis in iracundie motu inequalitatemq

Sicq Oratori servandq sunt Caput sit erectum ut est. naturaliter

naturaliter Scitum, cultus ꝑaraꝯ ꝑ rõne argumenti ita ut mo-
do sit simplex modo blandus, modo Tristis, modo laetus, sine
affectatione Hinc orator quod dicit hoc sentiat ut bene hora-
tius de arte poetica Si vis me flere dolendum est. primum ipsi
tibi Oculi ꝺformes sint ad affectus certe non sit legenda c lapi-
na brachia decenter nunc attollanꝯ, nunc deprimanꝯ, leva sola
non fiat gestus nisi forte ad affectum abominationis ꝯ fugę ꝯ aversio-
nis Manꝯ locum cindidet deorsum, Celum, sursum, et affectum ex
primant uti omnes supplicationes Porro actionis pronunciationis
adꝯ gestus adtemperatio Talis eę debet nesit immoderata tamꝯ
excessum qm ꝯ defectum ne nimis ociosa nec nimis languida.

PARS 2da

De Oratione inparticulari.

Positis in prima parte principiis et ceu fontibꝯ Eloquentiæ aper-
tis cum ex his omnibus generis flumina Orationum tam brevioꝝ ꝙm
rore ꝓpiant qm et longiorum immensum deque si nimirum Orator in
una quaꝯ materia sive salutatoria, sive valedictoria ꝯ Gratulatoria, Se-
meticea, nuptiali, funebriꝺ ꝯ sive demum in alia quavis Generis
demonstrativi, Deliberativi, et Judicialis, si ingꝫ Orator tangꝫ

rem

rem dequa et adqm est dictturus inveniat 1mo 2do Ratione seu Argumentum illius p extrinseca 3tio Utrumq; inventum disponat amplificet, dilatet, et Elocutione Oratoria exornet quod longe perfectius est et laudabilius qm si non sine labore qm res inventas ab alijs et evagi: natione donatus sibi mancipare.

Instruiq hac parte altera oratorum Artificio Orationem officiosam in casu frequenti ejus solitum uniformiter ad altem primo partis

Punctum 1mum De Oratione Salutatoria

Oratio salutatoria preter dicta in suppetijs debet 1mo declaratione letitie ex adventu hospitis 2do Expositione rationis letitie, quod solent optime summi a laude personæ eiusq; p actionibus Heroicis, virtute fama. Dignitate, Stemmate ddq; aliis adjunctis. etiam extrinsecis personæ talia sunt Temporis, Loci, &c 3tio apprecatione longioris presentie in sospitate felicitatis

PHRASIS 1ma.

Salutat quidam Redux ex ijsdem Barbaris rationes letitie sumunq; ex loco Rhetorico qui dicit effecta in laude Personæ. Nempe quia ignem incendit et nuncium exidio solum Barbarorum gloriose populatus est qa sua Gloria patriæ solum et socios letificaverit Reditus ejus post pendecostem

costem.

Nuper singulis sidereis prodelus Ignibusq empireis orbi enclaravit Divinus Hospes Olimpici solij Gloria NN Tui vero adventus non unius nuntij lingua progroma fuit adq mercurij penna. Regale nomen et martis lethici Gloria Regia, virtus tua Patrios supgrepa limites p pstrata Cadavera p pfligatam barbariem circumferebat. Regiam vero virtutem tuam ore lingvaq omnis adq ejectientes animi ad sidera sanctibus effe: rebant. Haud latere potuit Nominis tui fama cum tuus se in umbras Stygium demitteret nuncio qq eam patriâ cino orbi universo prodebant. hostilibus manibus accendi funales, diis vero et patriâ soluti Stabi Ignem honoribus tuis Triumphalem tuicem o maxime inde expertus frigidq gelo Lethicum semp fervet gradibum cum pleno erga patriam ardens amore pectoris etrui hostilibus Ignes injuret Campis, eorumq Cere: rem suis in Cineribus inhumaret. Fortuna te Orbi Lethico e cunabu: lis illustrem dedit Bellona Heroicibus virisq illustris senis illustriorem martiis suis Ignibus pposuit pbavitq. Spento plurimorum mentes adq vota quem virtus pmovebat sublimioribus te Rei Publicæ munen: bus decorebant merito te strenue vulente Patriâ de tuis quoq hono: ribus vulebant quibus ut te superi in columen servent tot lingvis quod

effectibus

quod effectibus tot votis quod animis apprecamur.

PHAXIS 2da.

Idem alia elocutione exponit.

Tui pridem tui desiderio Nominis honorisq ardebant animi illis hodie tuâ presentiâ lucem addidisti. NN. Inflammatorios ad tuos honores non profectus sup Athera, Faeton, at amor in Patriam astuans tua virtus. Iniiciebat pectoribus incendia martius tuus favor, qui barbaricum populatus Solam nominis tui famæ p hostiles campos, adq Olimpia gloriose decurrentis illustribus vestigijs signavit iter, Othomanica pallescebat luna ardentiores aspicientes flammas inspiciendo. Intulisti Titan letitiæ hostibus metum animis letitiam Patris splendoribus incrementa. Illustrissimis ergo meritorum honorumq luminibus tuis quoq beneficijs orbi deinde universo, plenis semp felicitatis augurijs auspicijsq illucesce.

PHRAXIS 3tia.

Idemdemq alia elocutione exponi allegorice ducta allegoria a stemmate p se ad locu vero Rhetorico in trinseco adjunctorum sumpto impetu a circumstantia Temporis nempe corporis Christi.

Non pridem diuinioribus fulgenti radijs agro Empirei solij Gloriâ plaudens publicis in urbis et orbis Theatro eundem honoribus prosequi NN Hodiè e Cam: po Bellonâ reduci Agro ing in occursum. Discimy ex Gentilitio tuo stemmate non solà in Campo Lethico pacis Lilia agro crescere sed marti: alibus assetum campis victoriâ rubescentes lauros querere & pacuis effio: rentibus in Triumphum nectiri palmis, ac ad immortalem Gloriam vaginari. Non in bellem seille in Campo Bellonâ prebuit quidi prelicaribus delectaz frageribus. Sic ad arma et ifluctus pdit animo: cior sic marti Lethico bellicis validiorem aricetibus ricdit ad prelia pbat ad victorias. Sic denig expugneto hostili Solo tincto, purpuratoz rediens vellere gloriosior prăludit ad Coronam

Immortalem quis non crederet ex inflammatis gradiri ardoribus ex ac: cersis martis Ignibz illesum se Patriâ reddit victimam. Nempe marti: um spirantes Ignem flammas animat non exanimat, ad ostg belli exu: trit, non extinguit citamy sub Joce frigido aptam, fervoribus fovet non suf: focat in arena. Magna olim Regum Gloriâ hostem debellasse Leonibus Ter: ruisse elephantis, monstrosis fugasse spectaculis, major tibi Patrono debetur alus. Quod Agni clementia barbaricas Tirannides pstraxisti. Ultimum Solum Patronum pares tibi Jasones ferat Laureata & Aureis vellera, refe: rentes, utinam palma telly referta castris sit arietum quorum auspiciis

Suam Libertatem

Quam libertatem, fortunam, limites et Gloriam tuecar? ad scribendam Orationem ex aliquo loco Rhetorico extrinseco solatoriam, hanc brevi dictury v. non dictury sequenti anno premitto Supellectilem

SENTENTIE

Habet ea magnorum presentia hospitium ut sine animoso serenitate transire non posset. ---------- Nesterius

Non tam solis exortu hilarantur animi, quam si eis magnorum hospitum adventu frugi liceat. ---------- Idem

Quod celitus demisyy imber sitientibus agris est, hoc urbibus magnorum presentia virorum ---------- Chrisologus

Amicos in sublimes extueri sole frugi est ---------- Seneca.

Hospites ab Jove esse dixit. ---------- Humerus

Letitia loquax est et ostentatrix sui ---------- .

Difficilimum est Gaudia dissimulare. ---------- Seneca

Bona valetudo Divinum Idimentum est ---------- Plutarchus

Omnis longa mora est nobis quod Gaudia differt. ---------- Ovidius

GAUDIO.

Cum Plato ad Olimpia spectator semel descendisset cuncti ad eum velut ad Nomen Boium relicto spectaculo salutare concurrerunt.

Platoni item Syracusas venienti Dionisius tirannus Navim

Laureatam Boream nigit in ruinam autem ascendentem quadriis ex capit et ipremet eius auriga ejit. Summam Catonis Sapientiam hoc cultu estimans.

Agadibus usq Romam aliqui venerunt ut levium romanæ historiæ scriptorem viderent et salutarent. Putabant ex Livij aspectu melius se Romanorum frugalitatem Fidem Sinceritatemq comprehensuros qm ex edificiorum magnitudine.

Amnon in Ægipto Statuam fabricavit sup culmina montis quæ intus instrumenta musica habuit eo artificio composita ut quotidie Sol origens cumq eius statum os radios immitteret instrumenta q adtingeret statim elegans melodia audiretq exire de statua qa et Sol origens salutabat semp et prope habitantes de presentia solis exhilarabant.

Romani laureati Boream hospitis Regibus ex urbe prodibant eumq ipsis floribus sparsisse ornaverant ad ara Capitolina deducebant.

S. P. S. P. B. O. L. V. S. P.

Romæ Franciscum Barberinum cardinalem Alexander donatus salutaturus profuribus Rhodiæ horum floribus ornatissimum pingi jussit cum lemmate illudendo eum utq ad Romam Barbarini spectant apes.

Alius

Alius pro stemmate habendi Lunam lemma fecit. visitavit 178
nos origens ex alto.

Nicolaus marcellus venetorum Dux iussit fingi Colum-
bam cum oliva ramo addita inscriptione bonae spei

PRAXIS

Assumis ultima erudito extraditis pro Oratione formanda
ex loco extrinseco Salutatoria nempe ac ipsetudine Roma-
norum ꝑ Protasim et Apodosim

Coronata olim regum capita, laureata exhibebat Roma Protasis.
N.N. Purpuratis hospitibus Laureati obviam emanibus pro-
debant quirites. Gratos floribus itinere ad Regias deducebant.
et ad literatius natium nostrum ad urbem minervae sedem Apodosis.
te hospitem suum non alia qm floribus vernas deducitasse.

Omnem qm ad nos ipecturus eras viam vertibi exer- Hâc Ape
nabit terram vestiet purpura ad Oratos sparsit ubiq per- ab adjunctis
pos flores viventibus instructa foliis. Ramorum plantata
brahea desiuit ad venerationem, late propagatas frondes ex
plicavit ad gaudia teneres colurum lingoas. et oculo.

ad Triumphos

ad Triumphos decantare hospitis Nomen presidis dignitatem, pen: nis vocibus extollere ipsit ad Olimpu verbo dicam dignissimo Nomini tuo omnis precurrit honor:

Ætas vero florida plantare minerva tuos se dimittit ad pedes illa circumferens vota animi ut quo quo calcaveris rosa quid quid tetigeris auram flat.

PUNCTUM 2dum.

DE Oratione Gratulatoria

Oratio Gratulatoria preter dicta in suppetiis alia é nata: lis seu senectus alia lustrica seu impositionis Nominis et baptismi alia Nominis seu tutelaris quod sanis aliquando ex ipso Nomine vg Maximiliano Capacinini Nominis mensu: ram, factis adequans maximum te ducem in minimis prebes &. exempla et alia orationum genera vide in sup: petiis prostilo scholastico quotidie ad manum traditis cum puretate otium DE Oratione Funebrali.

Duplex genus é Orationis funebris alia sunt Orationes hospitum civitatorum ad funus de mortui apropingois alia.

M.

sunt propinquas respondentias hospitibus imo p se o p alios funebri pompa presentibus.

Artificium orationis funebris ami generis imo exponiz 1e- statio doloris de obitu defuncti. 2do (eius) eiusdem exageratur 3tio Consolatio propinquorum instituiz.

Ad primum hoc e ostentationem doloris assumiz aliquando lo: cus Cummonij seu discursus alicuius de attigimo sive mentis in omne genus hominu quo iure ergo e indefunctum speciales causa tamen dolendi hoc erit quia dilectus cum Patria pro: pinquis ecclesia ut pote a suo necessario vivere non pmisit potest etiam ostentatio hoc dici ab exclamatione et indignatio: ne brevitatis vita &c deniq potest fieri ama hoc pars. p allusionem ad tempus mortis et exequiarum.

Ad 2dum hoc e laus defuncto debet attingere precipua illig insignia vg Geny. facta, virtutes, honores &c pmisendo affe: ctus Commiserationis. Gratulationis comparando illud cum qui: busq magnis tum ex veteri tum ex recenti historia alludendo ad vita genus eta et Principis funere splendidum infuere

nitety.

melitis Asiaticano.

Ad 3tium scilicet propinquorum consolatio recurret tum ad Dei bene placitum et cumorem omnibus morigerti necessitatem tum ad spem Christianam tum ad commoda certa mortalitatis tum ad gloriosam defuncti mortem ut obtinet cibello &c. tum ex immortali nomine defuncti tum familia &c.

In 2do generis Orationibus quibus gratiâ agant nomine propinquorum imo meror ac luctus affinitatis indicabit eiusdem sentimentum ex hospitum complorationes et luctu insuper dicto 2do rationes justi doloris asserant a laudibus defuncti et propinquorum ab ereptis ob id eius tot solatiis &c ductâ. Ofic. agant gratiâ hospitibus pro exhibito supremo officio 4to. hospites ad epulas funebres invitant.

PRAXIS SMA.

Dicta insunere Medicosi immaturo fato defuncti ex loco extrinseco seu a sententia.

O Wszystkim srodna zlubiony cowina wszystkich srodno wowie ie y zwycza to zatosna ze nie tylko wszystych Gigantow

sonien srożeie nie tylko codziennych Herkulesowo cwiczi, ale y na nie dorzeie sie porywa Sily y tych ktorych Lugina dopiero prawie Zrzesk swoich Spuscila ad singulare certamen wzywa a zatym to byc musi to pocta mowi omnia Senum ac iuvenum denarz funera aze sie nie dostepnych tronuw nieboy z ktorych sobie Korony y sceptra za Spolcat bierze nulla seva Caput proserpina fuit nie dziwo ze y my patrzye za mlodego bellato ra naszego na mandzole iego pisac musiem nec marte nec arte Tey bellatorki ani orzem ani Koncestem nikt zwyciezye nie moze ani martowe miecze. ani Pallady Kopie przemoc mozg.

Samym tylko zalem tebatwe Konczemy
Alepsky fortuny zwodzonosci Lzoreymy.

PRAXIS Zda.

Ex loco extrinseco sciliet Nemmate Rote.

Nigdy by Zyuo tuckie nie dosiegte bylo gdy sie y Zloty ubiegaiacy to drzewiato co za Oraculum Poetyczne nam podaie piero nihil annis velocius. Lotney Setne lata nasze.

fatalnych

fatalnych strzał skrzydła wyprzedać by powinny y sciga-
iącym się państwom dopędzać nigdy nie dopuszczać.
Lecz patrząc na incidentes exitus rzeczy to przyznamy co
teraz namienił Labitz occulte volubilis status.
Wiek nasz prędko się porywa y tocy ale też prędko
się potyka upada y ustawa, a złym sciągaiącym fatalnym
impresom incpredam się musi. Dała była fortuna nowemu
Zacnego domu inditatorowi Jmci Panu Pawłowi Sczanieckiemu
mu cherbowne koło aby in hoc circulo virtutis et Gloriæ bro-
tnym biegiem swoim wodaleke zabierał lata y długie życia
granice aliscy jednak co bieg swoy zaczął o grobowy się fortu-
na et vitæ curriculum rozbiia Kamien y będącym za
sobą incpredam federatis państwom stanem in curru emilia-
num incpredam podaie darmo się Zalii mamy na incidd Glo-
riæ et fitæ fata darmo na ich teraznicdem zale że Rzymi
czykowie bo ciemny że non satietatem nostram fata se-
quntr Jed duam legem y Zale y mowę tym Konce, vitæ opa-
tuo

tium ratio et fortuna delutat mors Domieñat.

Puty sie nam obraca w Zycia drodze złoto
Pucki smierse nie zabiezy y nie zazdrosy wdroto.

Hue pertinet cinscriptiones Sepulchrales quod duplices sunt aliud quod fiunt p Epitaphia elogiastica aliud quod fiunt p Emblemmata v Simbola lucido exprimetia.

In Epitaphio exprimi debet Nomen Cognomen defuncti familia, dignitas, res jeste, etas, vitæ annus, mensis, mortis, figura hic non debent usurpari sed debet fieri stilo claro et acuto scribunz cinoexillo v labaro lapide Sepulchrali Tabulis Parietinis v tumbæ cinipiuntz ab illo Titulo.

D O M.

Epithapium
Duci Glorioso.

Tegit hic Lapis Victor.
Quem non una tibi historia reteget.

M. M.

Cuius veneraberis cineres
Si mores Ignoveris
Majores cortibus quos tales decerent heseri.
Fulgore natalium claritate facinorum germinavit.
Nullij ætam rectius militiam desingens
Auro homini fuit omnis ætas ex ferro.
Arma tractavit etiam cui ferro vix hoset.
Cencies hostium sangoine multotiesq suo ingentiu cruenta fama.
Principibus suis non semel occasio victoriæ.
Sepe causa securitatis.
Sui admirationem demisit quam hostem exceperat.
Aulicam urbanitatem exbellica severitate retinuit.
Timoris illicium et amoris.
Tandem auream animam.
Plumbea admixa blande corumpit.
Vir vere Magnus.

In quo sola pusi

Ineo sola punit magnanimitas.

Anno pereuntis in terris DEi &c Messis.

Aetatis &c

De Inscriptione sepulchrali scribentibus Jam finem Arti nostrae imponit Tempus.

Sint ejus ea quae scripsimus omnia jam non Rhetorica proportione sed Geometrica.

Millies et millies sine fine majo:

rem ad Gloriam finis al:

timi nostri DEi ter. O.

ptimi Maximi Vel.

Sp: B Honorem.

SS Tutelaribus.

Presenti a Ju:

ventute mihi

Discipulo nunc

Professori

S Xaverio.

Cultam

Immor

Ad. M. D. G. BVM. H. OOSSS.T.

MERCURIUS

Aliis Rhetoricis

Seu Doctrina De Epistolis Instructus

Supposita aliunde fundamentali Doctrina de Epistolis, Aliqua hic tantum Commemorang Scilicet Euoq, Partes intrinsece. Epistolæ sunt ad maximum 6 Exordium, Narratio Propositio, Confirmatio, Confutatio et Conclusio. Dixi ad maximum qa epistola potest ascribi ita ut non pri: si exordium, Propositionem et Conclusionem. Imo solam Pro: positionem et Conclusionem.

DOCTRINA Prima

De Epistolis In genere Demonstrativo

Ad hoc genus Referun Epistolæ officiosæ Narratorie, Gratulatorie, Funebres Epithalamice Gratiarum actorie.

Duplicis sunt generis Epistolæ officiosæ aliæ quæ ex occasione temporis, Heroum loci, postscribuntur Aliæ quæ extrinsecæ occasione scribuntur et solam contestationem affectus Continent

In his plerumq

In his plenum hic Sensu exprimi accionem tibi meam obligo
constanciam affectus et officia mea promitto. Mutuum Ani:
morum foedus invito huius generis Epistolo Tempestus accipe
Servientes brevissimos

1my Jako zawsze Kanskuruię o przyiaźn WMMCi Pana nic nie
wątpie że mam Manifestum ponieważ wszystkie chęci nato to że
abym tasze y afekt WMCi Pana ku sobie czuł którego Animum
tanti pendo Iż sobie składe Inter Summa decora bycz iednym
Przyiacielem tak Osoby Jego Jako cały Krwi Familij

2dly Jem nie Nowy tylko WMCi P. Przyiaźń tyle mam za
Sobą Argumentuw ile okazyi mieten czas Stratom Singulari
Studio Wielkie Jego Imie Piastować y pro honore Magni San:
guinis obstawać Jako ten który maiori libra Braterstwa WM.
CiP Stawy niżeli cokolwiek zazdrości Interesz Sobie powazam
gotuw będąc Priwati boni Olipeum Natstawić Malewolis, y
odbić nieprzyiazne Impety za Glorcam WMCi Pana &c

3tiy Dawnom sobie Życył być wpisanym. Innumerum Ży:
czliwych WMCi Pana, mniemam że y dla mnie znayduie mieysce
gdzieby mi Zuprzymością moią mogł Zapisać Maiąc sobie
pro Gloria choć Zamknąć reiestr sługi Przyiaźni WMCi Pana

4tus Odebrawszy Oppignoratum sobie Animum WMCi
czekam okazyi abym mogł cozaigrzna wielkie affekty Emulari
chęciq. Która iak tylko mi zdarzy fortuna szczerze pokazać
moią Do usług WMCi Pana. &c.

5ty Wiedzuie sobie zemnie dosyć być iednym z życzliwych W.
MCi P. tego tylko żądam abym mogł dobre przyiaźni WMCi pokazać
dowodzy chęci moiey y przy sługi. Która aviternie Zapisuię &c

In responsoriis Ad tales Epistolas exprimi mo Gratiad ac-
cio qd Amicus memer sit eius. 2do Ille quibet spondet debet agno-
scere se non meruisse talem affectum 3tio approximatere debet
si Correspondere affectui. 4to Petat ut amicy opera illius velit ad of-
ficia Amicitid Impetum Responsorid Epistold officies dum debitas subito.
mg Ofiarowany Sobie od WMMP taski Tanti Pendeo Jako Me-
re Sowuga Jego Mile docwodami utundowana przyjaini Ktorey
bi Ultra merita mea ofiarowat. Day BOZE Abym mogł respondere
rowne powolnosci Vobis WMMPana y nie mniey nieobesliwych
ofarzyi Ille szczerych chci benemerendi De Magno Nomine pokazata:
kym In sole Cojara Amicitid Oraz Properyja moia Taże.

dq Jużem słyszał z boku iaskos mi WMMP Swiatowy Zycz-
wosc nasym placu Kiedy de honesto Romu y Imienia mego
aiebas Ktory Tasce iasko obligo Gratitudinem tak Zycze Sobie
abym mogł en sortem szczesliwy dostac li usługi urnad byż WMM:
JPP Jem Spartany Animo Sotowy własnymi pieciami rotunda
malevolentid nay bardziej en clara Nomina rzucaiąc JPP &c p.

De Epistola Narratoria seu Significatoria

Primo exprimi occasio, consistid Narrationis qud potest
esse o Studium gratificandi Amico eumq recreandi o rei gestid
dignitas Et hoc esset Exordium sine quo Epistola tuja modi
minnari n' potest facto initio statim ab ipsa Narratione qud
debet esse brevis addendum etiam quo, circumstantiad intergnit
qud scitiat personu agens, qud res gesta quo tempore in quo loco

quali modo et eventa Tandem scludis Epistola in qua Pol-
licemur nos Similia deinde scribemus Brissim ad Amico
pedimy Parii. Et hic est Communis modus Epistolæ Narrato-
rii Ted ga varias rerum tum Publicarum tum Privatar
solet esse Significatio quid alid si sede alid tristes si dum
nuntium expedias hdc exprime 1mo Gratiarum actio
superis fiet qui constanter fortunas promittunt 2do Describe
publicum bonum 3tio Ulteriores Successy sient omina Sicero
tristia Significabis 1mo Exprimes in Carmini infortunia et
Calamitates rerem Pub: 2do describes infelicem Successum
cum doloris enunciatione 3tio Votum addes breved fortend Pu-
blicæ melioris exempla accipe

EPISTOLA NUNTIATORIA SERIO

Successus Causæ agitatæ in Tribunali

Do tego czasu w Lublinie siedząc w cale iesche wiedzieć
nie mogę Jako WMMP. sprawa stoi ad austrum stoi ad Aquilo-
nem Bodnie o Tomnie wprawdzie ponieważ trwogy Cesarskie
Cicerona ammonia aperte peconia nos oppugnat. Atlec przecie ad jam
areopagu nasego equitati że mamony na wadze Krasic nie może,
wdrym Publicz ore sentencyę dant, oice Reges teraznieysi iż maią
statem sędziow utrzymuią nie fortunne biią cisko ci Krolu ani
potrzeby turpis suos nie maią, ani też avaro Seculo skpiamisowo:
ćmi służą. &c.

2dus.

Agitowała się w Trybunale sprawa WMMP. Popiera:

ney mordicy pernicissa W.X.M. Pana. a I.M.ciow. Deputatow Iurystiiya czynic co Ladysla Rzymski napisał: Consiles ney concedebant ney balde trepydabant Diem vsum volebat: byste Dzien przeszedł inter litygia po dlugiey siednaki obu stron concertacyi. Bona causa triumphabit. Tym pięknieysza co Stolica Senni akti favor nie przykładaiąc ij ad palmam wygrana przypisuie.

Apponi hic Epistolam Nunciatoriam mortis Regis ad illustrissimo Mareschalco Regni Datam ad Eminentissimum Kadzieyski primatem Regni.

Przyszedł ten czas na koniec ktory wszystkich iest mortalio finis ze J. Krolewska mos. po dwudziestym piątym Roku Panowania swego. Ktory iuż sama orbem implevit Annos. Virtutibus nas też coroczay to iest ro: z Iunij O godzinie 9 po południu nie uchronnym napetnyć zatym Ingua Obitu Regis Pro munere mes et Veneratione Osoby Woley Krolewski mości. Tak zatym dlono: Sie wiadomość. Iako Przyniesiono Custody Turgum Krolestwo Regio et Liberatum Rzeczy Pospolitey aby iuż prerogativa dignitis Sua, quod Sunt Sant extimore radzyć ochrzciwszy przytym acide inhoc Sementubili passu Rzeczy tu Nasz. W.X.M. abys my wszystky co kolwiek nastąpi przytomych mogli sie vtrzyc Solatio Wielo radney ex vilii Respublica wiecie potrzebney powagi y manuductiey tego Ktorego y iuż Anheto Segui rozkazania Iako zostaiąc ruyste. spotwierdzym y uniżonym Respektym W.X.M. Brat y Sługa. &c.

Responsorio ad Epistolas Nunciatorias. expressum me venisse in manus suas nunciat tristę y Potem zdo Gratiad acionem

pro illo et Gratificationem

pro illo et Gratitudinem. Mutuum correspondi Animi et Calami officium Accepe Epistolam, qua prius Regni respondit et nuntiam Superiore

Odbieram od WMPana Tristem nuntium Publice Obrzydliwości apost ten czas cieszce Kiedy świat bella exitus timens desiderowniejszy dlugiego panowania w Terrach Livium za pałacie y dlugiej Wiosny Ze to staranie Kiedy Rzeczo co rone zapadło Phoebum suscitat Publice providende Securitati. Slachtom w prowincie dris Celerions inimicus fati wydrzec. abym mogł w tam tych partowac wodach Ciasko by umocnic Zdrowie anbo już teraz ciekle ten czas Zabrać chętnie rzeczy Pospolitey coreo w nadziei Laski y pomocy WMPana Iniedawny nad kilka dni domowemu rozrządzenie do wastrawy pospiesz y Stosu WMPana słuchac będę Quid me oporteat facere ostendat pleno affectu et veneratione. pisze &c. NN.

Responderes ad tertium nostrum Impetum Epistolam Nuncatoriam datum superiy in hunc y similem Modum.

Doszedł mnie optimo cursu z Lublina expedyowany poset Ktorey nie tak hac parte co drugiemy, że wiktorias sprawy moi w Trybunale przynioł. Jako że czytam czasnie quo vis in apice Braterskiey od WMPana Życzliwości mnie zawsze nad wszystkie Fortuny stacowniey Za tamto nie mam słow na podziękowanie mam redneść animum obsequiamplis: Simum byle misi Dostoyna okazya pene merendi de amico pectore in cujus amplexu Konczę y pisze WMPana Brata y Sługa. NN.

De Epistolis Gratulatoriis.

In exordio exponi occasio scribendi Gratulationis y Significamus Letitiam ex speciei amici rebus peractam y existimus seram Gratulationem in propositione exponi ipse plausus ita ut Sensus sit Simplex Gratulor tibi honorem hoc est Festum y patroni titulum y honorem y Victoriam

In confirmatione

In confirmatione dantur rationes gratulationis quas Summus circumstantiis festi honoris prosequ. &c.

In conclusione optamus ut in posterum Christi cursu eveniant omnia

Epistola Gratulatoria o Festi Natalis Christi.

Wielkich mateyo BOGA Rodowin nie mogę pretenie tak bezabsu
du WMMP. Panu iako Sine voto pomyślnych Sukcesow osobliwi ze dnie
cznie ciego fascia przypominaią mi obligacyę przyiaźni Ktorą inviolabiliter
culo obowiązuią dawne WMMP. Dla czego winszuiąc festu diuersytego życzę
abym lustra fortun cedat demum y wesołe dni sprowadzit w dom zaczny
naco życzliwość moią in cuiuscum WMMP. skłanicam złym zabiega remedijs.

2dus.

Nie zaraz się słowy Kiedy Verbum abbreviatum Solenna apreka-
cya Winszuię WMMP. ale racyi in modum zbiram vota moie zakulacione:
mus y cały Familij faustissimo omine to wszystko co Kolwiek desidera WMMP.
Sobie precari mogą áże Swiętle słonca tak na życzliwość moią Iako na cześć
Kie iego merita nie wystarcza centeni Soles y Ustrony moi y Consensu dris
Narodzonego BOGA dris allucant WMMP. Ktorego in forma amplissima pisze &c.

3tius

Wiem dobrze że iako do Kolepki Boski Trzy słonca zbiegły.
tak do domu WMMP. concursus Siderum amicorum cisnąc się będzie
cum plausu rodowin Boskich, albo nie Kiedy Sibi inter illustria
amicitiæ Nomina smiem iednak przyiaźni moią Ku WMMP. pertendere
cum Summis luminibus. y ieh że vota przychylnie accumulare votis tego
Swięta aby cedat insortem WMMP. Ten czcześć Ktorą dris Zacny w Cieśnie
BOG. Deg Suis addat Tibi Iupiter Annis Coroprzyiaźny pisze &c. WMMP. N.

4tus

Mamże Ambicyą gdzie certat affectu nikomu nieustąpic w
przyiaźni Kich chcieniu Dla czego Abstemam voto innych a preklinuią moią
y pisze WMMP. augurią Zdrowsky formuł uroczystości z wierzchnym duchem

pomyślnych

pomyślnych ejmu sukcesuw życzę tudzież aby intencionibus WMMP.
Narodzony apisał Christus ac omni sterna curabula sorti co iego Domu
mnie czas dalszem swoiemu winszuie całko nie płonna iest życzliwość dawna.
obligowana WMMP. Ktorego iestem. życzliwy Brat y uniżony sługa. NN.

Similes impetus formabis dum Plausum Pasterale
lem adornare Libuerit.

Impetq Gratulatorij Nominis.

Do imum exemplum Illustrissimi Palatini Cui eminentij
Simum Stphali Cardinali Radziejowski Na applauduit.

Jutrzeyszego Patrona Solennitate Simulatq nie cnilam
Apm ale pleno affectu Kilka słow napapier lecz życzę u brzymie żeby
WX Mość Prima et Primas Optyczny nasley et civilantis ecclesiæ Princeps
Primum militiæ Celestis, Principem mieyąc co dzień drakonemprzeciwi
zwycięzcę y z ostrożnych domowego zamieszania collitys wyprowadzi
wrocznym nie po pokoiu y u Pana BOGA Zastępy uszczęścia starey wrinko-
wane lice Zotucie nie tylko WXMci ale y cały KRz: upewniony że niktrzący
nie potrafi iey wyprowadzić z ostatniego nieszczęścia przes co WXMość zarobi
Sobie co Polsce na semma. honoris quis ut my co cum applauzu ex
voto wyrażam bijąc się WMMci Brat y uniżony sługa. NN.

Ingreso expressij Gratulatiæ Nominis Joanni Cancellario Regni.

Zelus

Ktoremu Optyczna prawie cała temu y cia WMMP. y mojemu
plausum cedorno maiąc sobie za punkt honoru, bądź cnotliwi Caltorum
osoby iego y wielkiego ministerij Status stużę nie mogę czas Insertem
WMMPana wielkiego votum opere nadto aby całko grandibus meritis dat Pan
BOG hos meritissime Regni talk den że annualit stużo neym słuchać votum
nominis WP. y wielki całe Sprzedrit ne maiąc turzat wbaty Joanne nieco
życzliwość moię składam tasce się rekomenduię.

Status ingressidem

Inquo adornat plausus Nominis Stanislao.

Niemcziomi nasz czasu cnjunam Klora fortuna
nicz od biera przebiec in cultum W.M.P. imienia ie-
dnak qua parte mogę dać argument pamiętnych
pamięci moich y honorem Nominis Koło Kilku
tych liter anie szerzgo się cum voto tego Krol Ko
Zyczę aby W.M.P. wielkie lata audaceem fatalitatem
nie znał ale continues geminare magnu Senatu
fama pułki nie napełnij przyiacielskich affektuw
Zyczących cząko może być nay głupsza inhominis pe-
rennitatem to votum moie y transkrypt Serca
sfirment Superi a cia Braterski się tasce oddaige Zostaie &c.

Responsorea ad Gratulationem continet in se
Xordio brevem repetitionem gratulationis ab amico re
ceptę o significationem magna letitię percepte ex
applausu in propositione dehinc Gratię ac ostendit
Affectatio Gratulationis in confirmatione afferens rationes
quare gratę acciderit plausy presertim ob materia
Gratulationis n? exigit eandem causas. in conclusione pe-
tit ppetuum amicii Studium

Impetus responsoriæ epistolæ ad gratulatorias Natalis Zyti.

amę Zyć W.M.P. przyiaciół mi mille auspitia Zdro

Gdnesi

liczności Boskich rodowin uformowane gdzie same Izy dziecinę
Boga w perły przelewaią a ex fascijs Sukcesy wszelkie mnie
y domowi memu wolvis co ia grato pectore przymuię aż em
W MM P: życzę widzieć zawsze in eadem sorte z sobą że
bom w żadney z onemi kolligacyi ktory fortunę soci
os pati niemogę dalszego ieżeli ex voto W M P: zechce
faveri Superi niech pozwolą abyzmy recursum Swięt po
dobnych fausto Jove z sobą odprawili w długie lata w czym
kiedy z Boi Strony konspirant przyiacielskie chęci zosta
ie tylko in desiderio z Nieba aprecatio affektow na
szych ktory in pleno ex alto W M P: 2 do tych triarios
2dy Soles ktore w kolepce Boskiey zapalesz Niebo W M P:
voto sub dodam cum ego onez sprowadzisz gdy bym był
ieszcze ostoby swoiey presencyą przydał miałbym kompleat
amicorú syderum teraz zas ze vultum W M P: nie dosta
wato w wrotach moich tak rad widzę iak orientem
Solem dla tego nie miałem in plenitudine gaudium magnú
ogłoszonego ad tubam Celestem iednak ze votem przy
iacielskiemi syderij instat ktoremu lepiey gratificari nie
mogę iako tych ze sorenos Soles życzę W M Pani
y godnych zawsze fortun w Domu iego ktorego piszę się
Impetus Responsorij ad gratulacionem Nouij.

Smię moię ze W M W P: dygnatus iestes plau
su I voto pokazałeś quos ego pias animos ku osobie swoiey
Za czym dygnacyą meritum quero nec invenio y przyiąłeś wolę

cy sobie nie mogę tylko że mieć tym zawsze wielkie In:
Klinacye do affektu iegoż nie miałem fortunam obsequi
Ktory iakim mi podaść roskazem swoiem wszelką applika:
cyę ad nitar abym dał experiment vdzięczności y rzecze
oświadczył co teraz sine verborum fuco wyrażam Kon:
Kurencyą odalsze respekta przyiaźni mnie zawsze ma:
gnu Vibra Szacowney so candide pisąc zostaie. &c.

De Epistolis Funebribus.

Assumi imo aliqua thesis quę potest esse de
vsu tudine rerum humanarum ac de morte querela
de mortis certitudine incertitudine aut de gravitate dolo:
ris. 2do Applicat Thesis huic qui mortuus est dolor ex:
ponit 3tio causa doloris subjungit 4to solus defuncti 5to
Imitatur amicus ad finem ultimo fit approximatio grav:
titudinis et obsequior in aliis latior. &c.

Epistola Unica Filius ad Patris suum inviat.

Amy Dopiero poznał co to iest na Synowskie serce
utracić Kochaia a iedyne takiego Ktory by mogł pustim
exemplum amoris Ojca swoi Syna y gdy by nie po:
wszechna necessitas folgą była doloru wiednym by przy:
amnie polec proszę usłuchaią Zatym roskazem Boskim.

a Deo

a WMC P. na dzien pierwszy Marca do Kalisza upraszam abys przybyć in Consortium luctus y ziemię ziemi oddać raczył mnie zas nowych obligacyi maiętyg podać Lotiori sole roskarom iego obsequij etc:

2dly Mogł bym się przeciw zazdrosney protestować fortunie ktora fatalny, sol w Domu moim rzucita, kiedy Oyca y dobrodzieia mego na zatosny widok Synowskiemu złożyła oku ale mnie Spolna fatorum necessitas z bila z terminu y pod jurisdyckeyg arbitrij vitæ et necis Boga schylac głowę kaze. Więc tak czynię a na komplement zalu WMP. y Brata upraszam na dzien N: do Miasta N. gdzie posthumos Cineris Ochrodzieia mego w kosciele Oycow N. ad Cummune erarium złożyć zechce, ract ad levamen lachrymarum przybyć które Cor nadgrodz Chrześciańskiey uczynności podzielnwszy na Siebie w wesołszych okazyach dłuey biorę odsługiwać. etc:

3tly Przychylny innym mnie nieprzyiaznym Mars się stawił. na teraźnieyszey kampanij kiedy fati difficilem lecrat[illegible] aleam na Syna ktorego mu wyprawił kawalera w dom odesłał Trupem y znim oraz longas spes w trunnę wrzucił. Więc abym się y po Smierci pokarał Oycem ostatnia pod kamien grobowy wyprawę na dzien Szosty Marca złożyłem w Przemyślu ktorey expedycyi abys życzliwey pomogł kompanijey prosze zachowuiąc sobie odsługi sordem na wesel szą chwilę w WMP: zostaię etc:

Invitat Maritus pro Funere Uxoris.

Przyiaciela sotium vitæ dimidium Animæ ze przez inwidyę fatalną utraciłem iuzem wiekszą u Smierci potowę a pozostałego

żyia

Życia Ozgistkę immolo luctui y ostatniey usłudze. Co żebym cum honore uczynił upraszam W MP: iako Nexu sanguinis colligata bliskiego abym na ostatni dzień lutego do Kalisza przybył gdzie prosequar umbram żony moiey y Śmiertelne exuwias pod Kamień z Tego ktoro dygnacyą y ia odsługiwać obliguię się y żeby rzetelna Fama Nieprzestała uczynność Chrześciańskiey będę wygladać Orbi datis dulcarem cuiuś osoby W MP: z tą deklaracyą z nim W MP:

Invitat Kospes pro funere J: Prałati.

Znać albo rozumie albo rozumieć nie chce Śmierć owego wytoku polite sangere Ktos mogł kiedy y na Urzędu Śni Stwarpliwą podniosłszy ręką kościołowi iego bez wyciągnięta. choć by ig irregularem osądził, na żaden nie dba interdict y owszem na nas wkłada obligi abyśmy kontynuowali za ciała od ni dzieło y pod Kamień grobowy Sacerdotem magnum złożyli do pomorza z W MP: J: ostatniey zacnemu ciału usługi dnia dwudziestego Marca w Przemyślu y sufragio J: manes iego wzniesie iego ktore officiu winien będę odsługować W MP Panu. etc:

Invitat Frater pro funere Fratrij.

Wiey zawsze z Rodzonym moim zostawałem konjunkcyi ze nas dawna owa kryeys rara est Concordia fratrum pasc nie mogła dopiero miedzy braci kosc swoię rzuciwszy tak nas poroznita iż tots iuż orbe dividimur abym iednak pokazał iako complector Fratrij d umbram przyiaciół swoich zapraszam do pompam funerij miedzy ktoremi ze Mnąs prosy defero W MP Panu mnie Supplikuię żebyś osobą swoią chciał dignari pozostałe prochy ktore Warszawie dnia 9go Sierpnia unyssłem złożyć w grobie naszym przy mnięc na się Łabijerij

officij

officij Spartam cokiedy Swiatecz pisze ete: ete: ete: ete: ete:

Responderi ad epistolam funebrem solet dupliciter enim invitatus promittit se ad futurum v. in nutrag dt exprimi Imo Compassio v. laus aliqua brevij defuncti ede promissio adventus v. excusatio cum ratione stio in Latiori occasione obsequiu se substituendum, dices. si exuas sive vero promittis exprimes animum tuu quo melius obsequi sortem voveres tibi.

Responsoria ad invitatoriam pro Patrij funere.

Doznałesz iuż W MC P: necessitem Communis legij Straciwszy y injuriam fatorum Oyca y Dobrodzicia mego godnego że ieśli nie wiekowac przynaymniey dłuższemi słowami extendere hostrij być powinien, ale ze mors magnis infestavirij samą nam tylko materyą żalu zostawiła tym cijzy ubolewam in stratie ze mi nadwątlone znacznie zdrowie nie pozwala przybiedz in sortem ostatniey zasługi non decum iednak solac W MC P: ktorego cumulatissime ex alto życzę ofiarnig w pogodniejszy chwili służyc. etc:

Impetg Excusatorig ad invitatoriam pro filij funere. in Aiecu.

Kampania fatk nieszczestliwa. atro Notanda Calculo, kto ya nadzieię W MC P. funestavit. Wielkiego syna orbitate y kawalerskiey iego stawie przeszkodziła do dalszych akcyi Rycerskich To iednak W MC P. mi W MC P Solacyum Aronem Studio Clarg avum Nepos hero isq Patrij na ustudze Oyczyzny poszcz mnie niechay wymowi interes Sprawy moiey w Lublinie do kogd magnij itineribus hieyg z mawiaiąc sobie imperia W MC Pana na pocieszenie ostatnie okazuje oraz siebie dawney przyiaźni zostaige. etc:

Responsoria

Responsoria promittens adventum pro funere Patris. Laudetis.

Nieuważa widzy śmierć statum oto sacra sint v profana aequa legelitat kapłana nowe Boskich y świeckie Numina, czego dokumentem czytanie z listu W.M.P. w którym mi fatalitem wielkiego Prałata Wypisuiesz y Dyecezij naszey zasłużonego nie mniey exemplo vitae sanctioris iako cnoty in munere suo pracy, któremu abym zawdzięczył Pasterskie fatygi nieuchybię termino y ostatnie mogę zasługi proszę Boga o rowney o Atlanti herculem Kościoła Naszego C wyraźniey mię się etc etc:

De Epistolis Nuptialibus.

In Epistola invitatoria ad Nuptias expriment Amor sensy aliqui z modu Thesis quid sit v de Amicitia et actio vitae quanta sublimet felicitas sit illis habere v de felicitate hinc optatum finem votorum suorum tenentij zdo expendi manifestando Patrizia de odtento felici termino intentionum zto invitati Amicus v Consanguineos ad Nuptias zto sit appromissio obsequiorum et gratitudinis.

Epistola in qua Pater invitat ad Nuptias Filiae Suae.

Nieżyczy sobie w przygach moich żadnego o Witac Fele- Ar
scia sine feste et Numine W.M.C. Pana iako wielkie-
go ad exemplum affektow wszystkich przyiaciela, dla
tego kiedy in fortunam Connubij Corg moiey W.M.
Panu N. oddaige umyślnem dextram Conjungere
dextris o przyiacielski sponsus upraszam W.M. Pana

aby aktu tego sortem na dzien N. złożonego osobą swoią insignire raczył inaczey wesołe solennia expedytuią solatiorum zaraził W.M. Pan Czekam zawsze w dzięcznego Domawiemu gościa a siebie chyciom Braterskim oddaię.

Zdus Kładę sobie in æquali pondere Libra tak na incrementum szczęsy patrzyć iako y nie naustanną posteritatem czego oboyga ze dochodzę terminu w dożywotnią ligę W.M. Pana N. daią krew moię zostaiemi ad Complementum fortuny łaska W.M. mnie Omniacie decantata abys in pectem tey przybył pociechy na dzien N. którego om prezencyi iako pewien tak gotuię się witać gościa miłego z tym zapisem zem iest W.M. Pana.

Sponsus Invitat.

Dosyć długo iako mnie rożnie nosity affekta obracałem się lub velo dubio chęci moie ale tandem termin fortuny tenet iakta Ankora pertuny y na zacny brzeg wysadzam nie fortuna w domu W.M. Pana N. z kogd in socium vitæ biorę aby przezsie moie dignari chciał osobą swoią na dzien N. przez co honoru przydymisz aktowi temu tak mnie grandem materiam Obligacyi podasz y odsługi które voskarem zapisuię W.M. Pana.

Zdy Oboiętnota mo

2dy Oboie te wota moie Tandem ab altis rectibus ter-
mini biorą za ktorymi Idąc wolne dotych czas ręce mezzi-
ra infedera podać w Domu JMci Pana N. corke iego a że
WMCMPP Tayka w tym mi Omitem est deus grzecznosciey
osoby swoiey vdzięcznie może uniżenie prosze o Consens o
prezencyą prodię N. iakas doznaney łasce non Verborum
opus ale realną vsługę quam ancè WMPP By L. &c

Responsio ad Tales epistolas scribunt eodem modo

Na pamięć to umieim że Amoris Solennia wielkim się
affektem pestem dla czego abym Sancta Federa Canite
stam, naprzod sam się cieszę, takę dlibati sanzionij y do-
mow Zacnych Konjunkcyi WMCMPanu także winszuię
godnego rownie Zoyskanych tytułow iako swoich cnot Ka-
walera ktore magnis petralibus expert, takiewsztym
rozkazem ochotę moię deklaruię y stawię się in nume-
rum plaudentium na dzień wyrazony. teraz Das omni
veneratione pyzę się WMPPC. N.N.

Respondet Sponso et promittit adventus.

Niżeli się stawię wzywany ad Tubam himenei wy-
razam pocieche moię że magno dies Salomea para di-
vitior forma. Postarać się w Dożywotnie lice WMPPC.
Z Domu tego ktory y staro żytny oddawnosci y stawnym
y wzelkich zawsze hudzi dzięku przytym WMPPC.

Ze Kazer

Że Kazesz mi służyć sobie wtey okazyi Kędy Glorią
nubit chorosy ciego. przybędę iednak indemino, oteraz
in Caltu zostaie W[illegible]ana uniżony sługa N.N.

Respondet ad Invitatoria excusando adventum

Zaszedł mnie roskaz W[illegible]Pana co Instanti rem
aprawić wojennie zabiera że się ani wybić ani odto:
żyć na inszy czas nie może trudnych negotia dlacze:
go lubo mi Sama Legalitas patrocinuie przeciwne
Sine labore przychodzimi. depreceri magnos nutus W
[illegible]Pana y tylko zdaleka życzyć fortun wesołych
tak pięknemu Zuzańsku ut pax Scordia vestros non mo:
ritura labet omitt. Uprasiam Zas W[illegible]Pana aby to
zwykły kumnie Respensyi nie było offensya Jakowemu
którey punkt affektu iego wielce sobie poważam aza
wsze chcę bye W[illegible]Pana Brat y uniżony sługa N.

De Epistolis Gratiae Actoris

Ling. Voiecy in Animo et in manu W[illegible]W[illegible]Pana
[illegible]yke y affektow swiatczących się nie doli moiey, niżeli
wegebie y pioze umnie znaleść się słow może Insigni:
ficationem Gratę mentis lepey Jednak lubo mniey
Rymo daleko stylem pokazać wdzięczność y że zetasta
ma imparitas pudzie za Gloriam W[illegible]Pana niżeli

cale

cale opuscie ręce ani pokaże dowcipnosc żadne literę tey
estimacyi, ktorą winien iestem wielkim iego na osobę moię
propensyę. Dlatego insinuo W.W.M.P.anie gratias et Gratitudinem upraszaiąc abys mi postarał oraz mandatorum Swoiom do odbioru apewnie doznasz ieym chonorowi iego devindissimey. Jako zdawno W.M.P. Brat y SN

2dy iednak ad 80 et libra taxk W.W.M.P. że dotrzymuie
się na osobę moię nie wydaiam a dopiero one od dowcipu
oraz opuscet taborem nie po moich sytach taxo y ten fawor że in aptaquam gdzie straszną burzą wzruszone
Imci moy akkamacye prawie świata całego, W.W.M.P.
oponuiąc się ia ochoner moy ad Sides procellam seorientem należy mi tedy obligacya, aby grata recordacyę
Clientem affekt y aniemuż a sercu moim pewnie
oram wydawać. O kiedy z niskiem powszechowanym Kyrke upraszam W.W.M.P. Pana o podanie
okazyi ktory ewinecam fidem meam y wdzięczność
exteriorę obowiązany. N.N.

Sty Wysoko dobrodzynna W.M.P. affekty wzię
ty nad moimi zasługami gore, aniż tlatia, ktora ex adol
mis osmuci, bo swiadczyć mi zawsze magnalia
taski swoiey, gdzie tylko podaie się Plac faworom iego B
mierdz beneficencyą iednak druię się, ieżeli nie nasy

Tuck

Tach przypaymni na ochocie roskuszy wielkie magnis
humenit przyiąć byles ich powcierzył usługom moim kuto
odeskiwaiącym absym pokazał co może ingrato corpore
estimacya tak WM? umnie hac sorte dignifikowac o ktorą seon
kunię WMM Pana etc.

zta

Dał mi Bog urodzic się y wychowac w Orlim gniazdzie zatym
non cecutio in sole aby nie miał wiekiec clara documenta laski
WM. ku osobie widzę wielkie przyiazni ale merito moich
upatrzyć nie mogę bo od affektow WM Pana te iedne cierpię
injurią że mi pola niedaią roskazem swoim bene merenti Więc
iezeli zwykły woła suos habuisse Deos daruię tę fortunę ocho-
cie moiey ne ingratę vivam lecz chęci moie evincam szcze
rą usługą ktora cum omni veneratione WMPanu zapisuię.

Doctrina ztia in Epistolis in Genere demonstrativo.
Ad hoc geng referuns epistola Consolatoria
Suasoria exhortatoria & Comendatoria.

De Epistolis Petitoriis

In Epistola petitoria potest tractari petitio duplex v enim bo:
num proprium v bonum alterius postulas si bonum propri
um ab amico petas hoc exprimendum est Amo Fecimus no-
bis benevolum qm rogamus modeste eum laudando
et significando rem seu spem ac fiduciam et ejus be
nevolentiá Conceptam v proponis fiduciales recurrus 2do bre

vster

viter exponimus id quod petimus Stio offendimq; ꝙm sit necessari
um nobis quod postulas. Illi vero aquo petitur qm facile & glo:
riosu sit conferre gratiam ꝙto poniꝰ appromissio grati animi si
vero bonum alterius vegas idem exprimendum est sed simus ad
das laus et cõmendas prona virtutum illius in cujus favo:
rem beneficium postulas Et si petitoriam epistolam ipsam
melius necessitas ingeniosa concinnare potest tamen ne
huic etiam desim officio porrigo ad praxim Ame Epistolã
Serenissimorum Polonie Principum Sobieskiorum
post funus Regis Patris datam ad eminentissimum Radzie
iowski in qua petunt ut serenissima Mater Suis injuriby
inserves.

Do ktoregoż in tanto Naufragio po smierci Nayiaśnieyszey
Oyca Naszego bespieczniey uciekać się portu, iżeli nie ad limu
zwykłey ku nam ZMCMć miłosci iak nayblizszego Paterni san:
guinis nexum co podufałey na ten czas czynimy ze ultra
sanguinis jura ciężka orbitas sasza sponte wszystkie
zgotuie nam życzliwości Xęzęcy MCi offitia wola zas
rodopolne nasze brevis sunt mensura. bo tylko hoc in:
tendimus unum abym Nayiaśnieyszą Matkę naszą
y Dobrodzika w prawach Naszych tych sobie wstawa
la bespieczną ktorey my ex precepto divino rozkazania
Oycowskiego z Obligu więcey niż Macierzyńskiey o
Dobrodzieystwa pietate assistorem ufamy ze kiedyś
ukoronowany honor pod władzą Swoią rozyszi illibate

utrzymać y nam przy niey zwyklego swego affektu nie zymieszą my w zaiemnie conjurata unizenie przyobiecuiemy WX MMi wdzięczność zostaie.

Sit Impetg Nostra Artis in quo petis ab Amico mutuum pecunia.

Stoiąc w Oczach periculum fortuny moiey niechcie DEOS alienos querere Kiedy faventiores Patros uznaie WMWMPP w Osobie Ktorego przychylnie chcę wlak ochotę WMWMPP Supplikuiąc aby na chętnym chcieniu pobat quream manum y tysiącem czerwonych arygotat potrzebie moiey prymo ochotnie assekuracyi formam opisaney od WMWM Pana acisko iey fidem inviolabiliter dochowam tak nie puszczaiąc in longum repeti Zecha co prędzey exsolvere złoty dług oraz com grato officio oczoby sterum sterumy inyto iestem WMWM Pana &c. VV.

Petat Vir quidam speciosus magna fama et Estimatorii pulcritudine ab Omnipotentissimo Naiwyższym patrocinium in negotio suae Religionis.

Kapetnitet WX MG nie swiat tylko Polski ale cała Europę nieporownanemi do per wszych wiekow akcyami swoimi złat niemaz rownego Ktory by Znalezyty godzien

Jak

nie odezwał MXMci Zatak Skodliwe y Hero-
iczne Inwektiwy cum extremo fato Sua fortuny Polski
manifestuiąc Vieden za Nowiziny Vironas y za-
Konney Zakony umbrach Satisfas nieymałem Se
p tot argua negotiorum y Znaymnieyszą dotychczas
Litery Listy ad scriptas WMci Duco przy tym
Job relacyą aspecturowany rem Se po Kilka Dni
Smieszkał inter principij mensa hilaria wpetna do
mowi reminiscencyą WMci Elogi cujus tylko ex
Catedra veritaty we wszystkich vnio samo dictura
tym Zawsze swiadczył Co WMci dobrodzieiow tenże
Se cum Patronat iledecure Se nieprzyiacioł owych ure-
Kiew Chrześciańskiey Zakonny obracaią per Sedycyą
Smiem p domo mea zapewnić hoc bello eleminatissimi
pulsare atria Principij upadam Sedy cum pro-
fundissimo cultu ad Sacra purpura vimbram WX
MMci Vprzeymuiąc o Supplicacyą cui negocio ktorego
meritum p spedicie ofiarowie Sedor przezney: Nie-
wadzyt bym Se tot curar Capitolium Sadzie ani
nie niegodne moie Litery WXMci inter hellereneyo
dia ale widząc Se tez homo homini DEUS esto Supli-
kuie go nie exceduie Spharam primatialis potestatey
Wiem o Boze quid valeant humeri quid ferre recusent

Observabit WXMci tą Prodigenezy protestacyą nie tylko nie dotknąć, Kiedy to Solatium go certo kapis tak kuwym okiem zdoim dignabij ale też cały Zakon do immortalem grati animi memoriam obleżą bit acta post humilimum Sacra purpura osculum pedum est Dominę eminencyi WXMci Brat y Sługa NN.

Responsio ad Tales Epistolas duplices Sunt.

Trzeba by bydź Serca zakamieniałego nie opłakuiąc publicam orbitatem Sine sensu nie zataiąc tak ciężkiego Obierzenia Generis Status WXMci Bez rozumu nie zabiegaiąc tym dyspensyum które się unieraią in familia w Polskie te pobyte ewennie scentant aże Kmie Sors naranda Ingratu Sanguinis Wola boża y łaska S. Pamięci Króla MMci Ingratu authoritatis posadzka czuy się Zbliżu et gratitudinis przeciw WXMci et Conjunctia przeciw z gorzeniu Ktorebym upatrzo in publicum gdy by w Domu harmonia przeciwnego affektu opłata miedzy Braćią praeceptum filialij obiegali przeciw natke, staranie tegy moc Domowe nie Nowy ale pracy ustugą y applikacyą moią Ojczyzne Nayczęściey Ke. et prostrata pieczora ostatnie aniżeli cum ingressore Statis do WXMci nowy przybyde affekt y Kompassyą tak coiel ki strony prędko pisałbę in omni Cultu et reverentia WXMci Cte NN.

Responsio ad petitorię pecunię mutuę excusans obsequium

Kazoz

Każdą okazyą przysługi mnie mi od WMM
WMPana. iako przyiacielskich affektuw aciem zwyklem ample:
cti y respektami iego cesarowe uczynności teraz, ze pocałal
woła zaytaty mnie non opiea abym mogł fortuną moią
wspierać interesa WMM WMP. muszę vsprzdi. de obsequio
ich Catili y tym się wymowie et laurum non est micki wte:
raznieyszych okazyach teraz prosze niech konfidencyi
WMM WPana nie naraża iż vacuum manum powracam
Który omni sorte skarbić sobie dawny affekt staram się y in
testimonium tego pisze się WMMPana Brat y sługa nkmyy

De Epistolis Consolatoriis.

Epistola Consolatoria ima exprimit doloris causam
Relo Compatię Stio Solatium ad fest Exemplu Labe

Ima Snadno widzę mate zadrasnienie ale głębokiey
ranie iako WMM. telo fatorum poniesłeś lubo szu
kać cię moią znaleść nie mogą rowne remeda gdyż zerwane
słowa życzeń imitamenta doloris et inductum importuna
Przeciwko cię cum cesarowa Para Kiedy wstrzą zalu odrzec nie
podobno z biegam do WMM WPana y Bratersko. Czynnej
Kompassyą, oto upraszam przy adversej fortuno istum
który cię tangere tentet Apollo chciał sobie zdrowa
gore uwagą dysgrecyi Boskich y nie odbitego iuż szyscha
nie tak opłakiwać abyś skonsam Lachrymarum od Za:
cat. Apewnie ten co Perle Granat medeby y 309 Lan:

dzisiemy

ctissimis Solatiis meiez Ktorey dulci nomine amicicia Zasdy-
czamy Się WMCWPana non decerno porcicke iaka tylko so-
bie Służyć rozkazek O czym Zięden WMP. Bratz Bog. N.N.

Rdum Przyiczone ad arcua WMCWPana Serce wiem
Że y te fatalna nieprzyiazna fortuna impreze roznie
ponosi, ani potrzeba iest Attanti Herculc nie odrzuci iednak
mnie mam y tego kondicentum z ktorym zydiuie moia
pieczy do WMCWPana in Tub Sdum brzydzisni lan-
guori to przyznawam że trudno Się uwolnyć wiele pre dispo-
nacyi Bozkiey y powszechney Tuczom Calamitatem nie
uczuć Domu Kolwiek dostatosy cieszić exortem homi-
num przeciesz domu nas nie maią mała ale dosyć
od praciuiscy excedunt O iako omnes WMP. tak
ad mensuram doloris Zycie wszelkich solatia Etymologisemb N.N.

Sdum Gdy by mozna iako propalare intima zalu mego Ito-
ry mnie zawsze prawie pory z WMCWPanem przerazyt
Sensu czytalbyś natey Karcie dlatem dolorum gdys taka
Domu Jego iest nieszczęsna Calamitas Sienda z hostis
dopiero z tym Co Się n'oano Stulo przyiazni Zaszycaią Że
iednak vmnie in proposito cieszyć afflictam Sortem W
MCWP. wszelkie oddalam querimonie a Kompassyą Ty
dlowy rodzym ulgy Zturbowanemu Sercu oco po Crater
ku WMCWPana proszę abys taltienby Ianaty Slow
podaiąc gorzkość Zalu słodycz pewne Zdrowia Serdecznego
Ktory cą nieco Sende non degurer cit amoris oraz fide-
ly

les inoota Dii czego iako tyoze examine tak rozdtym affektom pisze się Wpłw Pana Brat y unizony sługa N.N.

Iakto iest niepirtka Sobotes pilicans Bratenska tak czuie zyao nieszczescia Sortem Wpłw Pana y tylko z tey racyi eriyor inluctu abym Konsolencyą zydiowy mogł solari lachrimas. Tego a lubo fortuna vices tanta czyste na Serca Wpłw Pana przecież niech benedzie mu folgą czę: ścią pospolita fatorum necessitas czescią Oyczowska Boga Rzeka ktora nie zawsze felmena trzciat ale też po ciężkiem roznam dniu a ugojeniu rany zadanej ostym lubo mi: ror profecta ruskiel Wpłw Pana a proszę abys ista spe rozrzewione zalem Sensus uspokoił an perswazyą przyia ciel ska, uczynił sobie ex venena antidotum pisze się ba: ardzo Wpłw Pana y dzibry Brat y unizony sługa N.N.

Epistola Gratiat actio pro consolatorie

Inny

Lubo: wielkich zaloco natura iest pamięć zadracal, przecież in dolore meo pomne ze hominum Genus Sensy zatym celem me fortun iednakże nie tak calece tomnie cięży: ciko iż grawe leramen ciytam od Wpłw Pana biorącego w podział przyiaźnię domu mego calamitatem za ktora kom: pasyą dziękuię a obligacyą dowodze abym Iktori tote affekt od Stugiwał nasz y Serem całym seroy rędy się zabawić Zafiia: ię Wpłw Pana Brat y unizony sługa N.N. mpp

Gdy

Gdy mam z nieszczescia mego pożytek iż twoie iasnieia

Komi

do mi ca prospenis rownie in adversis nieschodi ona affekcie ga
dnych przyiacioł z ktorych W[ielmożnego] Pana primum dare debey
me Bratersky pocieszna rownyważ fluctuantem mali animu
Zaco lubo zdapeni stowy dzisiay iednak sibemali spectore sy
cz sobie tak godny fortuny abys in sole et pulvere podrożał
ochotę moię taśk naylepi bene merendi de Sulley libas ami:
cij eque toto Koncze W[ielmożnego] Brat y Pana x.x.

Stiny Wiesze iako W[ielmożny] potens in Asiney y sie dziwuie
sie ze sobie zniewolasz tak wielu enderem zyczących
Dzieky bolejącemu Sercu nie iako rozkazuiąc parare zyczliwo
sci swoiey tumnie iz ze nie przychylny domowi nayszemu
fortuny emprese znaczney zniesmoge, lub mitto animo cie
szącym mnie W[ielmożnego] affektowi oraz zabieram obliga
cya do odsługi in sorte meliori ut ijs studines nieb domu
W[ielmożnego] Pana ultra Columnas hercules cog tak pijsze y tak zycze x.x.

De Epistolis Sonorijs

Ita dissuadens alicui filium mittendu ad exteros.

Lubo nieto nieiacyne ktore całemu Polskiemu swiatu wia
domo iest alijsinum W[ielmożnego] Pudickim tak ze wszyscy
Kunyone elogijum przyjmuią W[ielmożnego] Nemo e qui sapi
entiu tibi suadere possit te ijyo Otoli co mi obowiązek
zwyklej mojey obserwancyi kaze y zyczliwosci dictamen
to kilka liter do niego direxi slyszałem ze W[ielmożny] my
slisz o synu swego expedicyi w cudze kraie tey intencyi zeby
truchno całey rozrucił nadana ktora zgodney indolem do

wielkich

Ruch

w Oyczyznie munia na experyencye narazic a nie bycia w tym tamowac WMMPP. preconsulta osmielyt sie, ale zemnie skolitnosci cwoiem cudzoziemskich urgent Ma odezwac sie mi WMMPP. propenyta, abym na czas pogodniejszy zatrzymat Jdeneye Wybadz mi narazic WMPan. in mille periculac: sze imparem sie nowego peregrinanta oraz in arbitria rozne fator mtode nadzieie podac Bog Postawuie te iednak arcum Spectb WMMPana mentt cam sie tylko spowinna WMMPa: na uprzymoscia, zostaie Brat y unizony Sluga N N.

Jak tak ze iusac quo sensu nie bende importunem mag: go WMMPana Judicio z ktorego decyzyi postanowionej Compianacyi przyiacielskiey nie przestepowac zadwersarzem swoiem ale do Trybunatu movere Litem moim zdaniem Status WMPana meticori foro rostrzygnac Kontrowersye przes co y Konstam ulgy y Severitatej Sprzyrzij wydrzec anitez dubio mari podac Spra: wiedliwey pretensyi osobliwie do tranquilla ingenia Jako mag WMPan stanie in publicum res homo paup co ucho Sprawie mogy p strepitum Juris nie dyscrete te adwer sye moie Kiade in Libram maioris Judicij gotow bendac imponus rationum sklonic Sensum meum cato niechc: cy conieczny stravenive wszystkim Jego deliberacyom Co wy razuiey tym dzionez zemnie WMMPP. Brat y Sluga. N N.

Respondet ad rationem dandi sequendo sensu sequentij

Niemam Jadney ani krotce ani oporzym zdaniem relacyi y dorzymskie pertinacyi, dlatego Judicy przezrane WMMPP. reflexia przeciwtym stra terrorem niti niechcy Compassye ca intencyi moiey a Syna mego tune ex tunc wcuc ze

Jrael

Kracie ią experiencyam perykułow remonstrowanych mi d[omi]nom
[illegible] nie na raze, tym czasem lepi maturescet cnotles Jego do
podera dzwo zięnskiego ią Zas pokaże reverencyam erga Oza:
cula Pabi za które teraz uniżenej służbie zes tak prosicy
reram nostram deklarując wszelką wdzięczność tatorum [illegible]

Responsio ad Edum Impetum.

Jest aqualitas populi, natura wygtądac wiatrow y za:
raz rozwiewac zacie kiedy zawieią, Ja od mnie iako zięcia
nenom dat P. BOG wzdoc tak turbidum Inecnum łaska:
wie umknut dla czego radbym potkaczowi memu gdy mnie
adwersarza mego importunie opuscity dospiero [illegible]
obsequendo puscit bym sprawe moie in jura complanacyi mey:
iacielskiey ale kiedy u Angorskiey mego nomen amittit
pudlem y tylko co Trybunale Judicet ferro chce sie rostrzygnąc
Jemna nie może leges paccatas segui w pretensyach atak kiedy
dilunde citium nie urazę Braterskiey dostodnegi mnie zaysc
supra aurem pondus ważniejszy oco uprosząc pozostaie NN.

De Epistolis Comendatoriis.

Dum Commendamus aliquem Imo Laudamus prona Comendata
idq ex indole bona virtute doctrina fidelitte etc: ido petimus ut ami
cus Finem sibi Comendatum habeat stio pollicemur gratum ani
mum ex prte nostra qm ex prte Comendata sit.

Epistola Commendatoria Alicuią ad Aulam Magni Viri.

Idąc za stawnym assoryzmem bonum vinu ń eget kedera nie pisz
długich zalecenia osoby N. ktora zyczy sobie in Sole et pul
vere dworu zacnego zastawac y rozkazu WMPP. stuchaiąc
mtodych lat swoich poter zabrac do Oyczystych funkcyi iakos
indolem ma omnij recti capacem tudzież aplikacyą do tego

co wielkie dusze formuie Augebis W M Pan famam zacnego imie-
nia ze ex ministerio tego godni Ludzie et pro futuri olim publi-
cznym interessom torrente ipetuo wychodzic bydą mnie zas o
ten favor instantem observabit do pamiętney usługi ktorą
Consecro nutibus magnis W M Pana. etc:

Długą importunicą człowieka tego solicitowałem abym w 2da Jac
respekt W M Pana w prawił niemogłem się Jego y innych po
zbyć instancyi are stylem moim niezwykłem tylko magnas
animas zalecać dlatego latori praesentium ten dank ie ra-
rum ac memorabile magni gutturis exemplum zacnym La
ski W M Pana non Cego lubo wiem ze z grubego kamienia
Filium adą potrafisz uclynic et fatuos ignes wyiaśnic cze
go Sameyo iezeli in hac indole capax ingenium znaydu
ie się lepiey W M Pan zważysz a cokolwiek decerney
ia judicio subscribo orar piszę się etc:

Caput Quartum.

De.

Epistolis in Genere Judiciali.

Ad hoc genus referunt Epistola accusatoria Defenso
ria Excusatoria expostulatoria.

In Epistolis accusatoriis in qbą alicuią sybą accusamą cora eo q ktoą
in se ratum hac exprimunt Imo exponit occasio instituta scriptionis
o grela v abjurgáo ex abrupto facta 2do ipa occasio Cruina-
stio dant racones aggravantes scelą 3tio petitur ab amico ut compo-

pro pelo

quod p̄ veram factum est ut accuser non subvitio impetum cum facilis sit cuiq; et diverto in querelam animo itaq; agemus.

De Epistolis Defensoriis.

In hujus modi Epistolis v̄ nos ipsos v̄ certe alium defendimus et vindicamus ab infamia utrobiq; debet declarari optima semp̄ mens erga amicum deinde infundata abiecta defendere te ipsum innocenter accusatum læsi honorem alicujus.

Mogę się tym honorem poszczycic przed W.M.P. ze wyszedłem z domu tego w którym hereditarium malum obtractatis nigdy inter fortunę nomina nie chodziło zatym też do mnie sukcesyą nie przyszło widzieć dank ze iakiś multi dentis heredatis nullius zeszła na Imię W.M. Pana Injurią chciał mię owym mieć słupem Paswiną nazwanym a złośliwey głowy swoiey koncepta niepocciwe mnie iakoby Autorowi przypisuje dla tego czynię przed Bogiem moim y samym W.M. Panem manifestem nie okrytym posturą razem iego stawię y pio ro moie denigrando. Nie iestem Herostrat abym mundum zapalił bo tylko mam słotkow furioris cruis aniter mogni Slanis ambro włoczy się post soles wydac się złote zaczasem a moiey justyfikacyi uczynię fidem o którey ia nominis tanti cultor uniżenie proszę w M.W.M. Pana. etc.

Responsoria ad Epistolam defensoriam

Doszedł mnie list W.M. Pana w którym się zalisz ze ktos ex ociosis ingeniis et fumo male avidis wydał Scurrili par tum pod tytułem W.M. Pana iakiś przeciwko mnie proceder tyszałem onim et ut indignum nobis factum contempsi

takie

takie albowiem pióra które cudzą sławę szarpią ingenia zawiści inszą zabawą parem krzywdy iednak uczynić hic Stylus sub Nra W MC Pana edibus temu godnemu y szczęśliwemu stylowi który niezwykłe elucere re nisi ordo et cantando facta Deorum Wiem ci dobrze co iest tego Scryptu Autorem ani trzeba daleko inquirere, ale ia hunc morsum contemno videndo stanie mu to zaumarłwienie ze gdzie się spodziewał uczynie sensum znalazł Contemptum trzymam się słow owych male loquuns de me qui nesciunt bene ani W Pan chciey apprendować co szuka tey prodzewsi pod Imieniem W MC Pana, którego ku sobie znaiąc affekt choć byś był y nie pisał do mnie zaraz konkludowałem iż de tanto fonte ingenij nie mogł wypaść kanał cum hij feribus któremu y dalisię zalecaią etc:

Epistolæ Excusatoriæ.

In his exponimus nos facere id ad qd invitamur dans deinde rationes et tandem aguns gratiã pro affectu promittitur gratia penes animum memoria. Sit Epistola qua alicuius amico invitandi ad latus regium et mittenti favorem solem.

Odebrałem plenam paginam solitudinem W MC Pana okoto honoru mego co lubo wzbudzę w emnie pretium affectu oraz weneratiõnem przychodzimi iednak vocatorias Jego evocari, gdyż postawiłem u siebie privatus ut altum dormiam kiedy moię takierkolwiek merita promocyi do godności uzywszy wieku nieziednały teraz non spes honorum non studium lucis cogent potentem vivere curiam, Coby to było nie na ozdobę Cyczyzny ale tylko in titulis

sepulchri

sepulchri Sukac Imienia o ktore prochow moich decora paymniey
nie stoiy dosyc maigc honoru Curas meruisse W M. y one v
post fatar zawdzięczac na co zapisuiy się etc:

De Epistolis Expostulatoriis.

Epistola expostulatoria illa dicunt ingog Amicg ab amico recepta
injuria aliqua torquens eram eadem. In hisce epistolis expri
munt ista Imo exaggerass amicitia sic fuit aliqua cum illo
expostulatio instituta v certe tractass de multabilitate affectus
2do exponiss injuria ladens amicitiam 3tio dolor animi
exponiss 4to petiss melior deinceps conjunctio animorum
sit epistola expostulatoria cum quidam impediente ami
cum a consequendo honore.

Długom się niemogł postrzec quis nos turbo velit y o dłu
gą fortuny nieiy invidig a lubo rozne aquilony widzia
łem na W M. iednak nigdym suspicij formować nie
mogł abym te dolig otworzył iako sekurus affektuie
że racey adspirare miałes interessom moim ac nie rychło
odbieram informacyą de processu concertata ad W M a
na mam przeciw wielkey obligacyi z W M anu res wydała
tandem in fronte co było in recessu y do tych czas ad co
lores et apparentias przyiaźni stosuiąc z owemi co res
zi dzewiąpingunt in populum pokazałes iasnie quo ani
mo iestes ku osobie moiey czuyąc się per jura konfidencyi
godziło nieexpostulując zdaiy in judicium altum a ia
niech postaremu zostaiy W M ana życzliwy etc:

In responsoriis ad tales epistelas exprimiss Imo dolor precepto
ex expostulatione v dolor ex accusatione iniqua 2do Negamus nos juste accusari si forte innocentiæ consensu sumus
v certe petimus veniam cum appromissione omnis in posteri
diligentiæ 3tio si alii honoris reus est adduces rationes q̃b9
crimen tuum transeras in ignorantiam v in considerationem
si vero immunis est culpa solam recte factorum conscientiam
oppones et constantiam affectus.

Responsoria ad Superiorem expostulatoria Negans obicta Crimina.

Liſt W M P napełniony zalem z niemnieyszym czytam Corde
lium homij Authorem tempestatis czyni lubo ozadney fali
interesow żadnych W M Pana przeciwney ani myślącego
kiedy zawsze ia veliſicabam honorowi Jego a teraz zle
rzeczie udany inter inimicas Auras reponor tym bardziey
miż premit iż żadnych nigdy turbidi ingenij ani przyia
zni wiatrem podszyty dokumentow niedałem W M Panu
a tak krotką y prawdziwą uczyniwszy elucidacyą ex
kam justum remedium doloris mei od W M Pana et in
hac expectatione zostawam etc etc et c etc etc etc etc &c.
Hæc de Epistolis breviter cum longius deservi
fuisse per injuriam temporis non licuerit majo
res olim alas affinget Mercurio Pono Su:
um ejusq Studium penna interimjsta
Sufficiant quibus homo tan
tum attollere litevas odu:
i mus vim infastiy ium
reponere stic Metago
illa plg ultra non

Ad. M. D. G.

Suppetie Oratoriz Civili in Acie Certatum

PROOEMIUM.

Fortissima etiam ingenia cavenda in arenam descendere sine parato armentis subsidium robore ne periculum faciant nisi magna lectissima suppetiae. Has equidem nonnumeravas ne viribz ingenij diffidere videamur? suppeditabimz ad proide.

§. PRIMUS

De Orationibz Gratulatoriis

Gratulatio e plausz Oratorius obborum alterius amici eraddicti v excellentis prond sceptq. Bonum hoc aliud e fortund. aliud animi aliud corporis. Gratulari solemz sepius Bona fortund ut sunt honorz connubia natalis Principum &c. Item Bona Animi ut sunt virtutes maxime fortitudo bellica. Hinc aplaudimz victoriis sapientia et prudentia in rebz et negotiis gravibz vz Legatione feliciter obita comitiorum docta moderatione. &c. Bona corporis Nonnisi adnecti solent prestantiae materiae alicui nam solitarie Sumpta minus estimanz apud Sapientes nisi ob aliqm circumstantiam excellentem.

Preterea mos civilis invaluit ut plaudator nominibz festo recurrente Divorum Tutelarium. Instituim gratulationes Principalium Christi Domini solenitatum maxime Nativitatis et Resurrectionis Quare absistes Lumenq Principium cum insiet prime Divinq Natalij.

Sciendum PRIMO

Materiam gratulationum Nativitatis Christi esse commonem omnis letitiam de Natalibz Divinis Allatis rationibz hilaritatis qd Salvator hodie mundz sit tenebris in eunis Christi qd et tenebris emersipsi: qd homano genere factus sit consanguineus DEUS Homo. Deinde hac eadem letitia dicis cum laude ad eum cui plaudis. Tandem volumus dicis ut eidem hilaria continuit ambitus circumstantiae Sed curandum

Oratori

BIBLIOTEKA W.B.

Oratori ut huiusmodi plausum instituat ex circumstantiis festi, illusione facta ad fascias vestri infantiles & ad lachrimas vagientis DEI & ad infantiam ejus elinguem & ad presepe Bethleemicum & ad tres soles progressio esortutum effulgentes. Inde fiet ut monteviis impectus offerat se Gratulationi si natura ejus, aliisq circumstantiis ppendat & fasciis suevit ovicire, ut dicebam. Facundior hodie ubis suada qm olli stringi Divinum Verbum ut mihi ut Animi in cota soluta ita vobis Olisera antaccam quem disertum fecit runt tuid gratiæ. Item meroris lachrimæ sunt indicium tu p strarum plausus. Divinæ lachrimæ Semina si publicæ letitiæ quando sunt gemmea quo merorem concepsum obruant spera Serenos soles post Jovem pluviu, mepe aureum post pretiosos DEI Luctus.

Sciendum Ede

Modos huiusmodi gratulationis esse istos: imprimis p allusionem ad festi adjuncta ex illis eruendo proportionem et rationes ut immediate ostendi.

Alius modus est ut cum adjunctis festi sibine Themma ejus cui fit aptatur. Idq tamen p allegoriam & In hoc sitam ut verba seboritatis propria Themmati et verba Servientia ppria circumstantiæ Nativitatis Christi. Sint talia quæ habeant inter se aliqm proportionem & Similitudinis & oppositionis vg Gentilitiam aliquiq sunt cumbinares cum nocte Natalitia Christi aoitam telidm cum fastiis Quod si difficile esset combinatio illam omittere expedit.

Tertius Modus per Prothasim et Apotesim sumpto impetu ex eruditione & fabula aliqua propes plaudere etiam p Sylogismum ut Varrò sine dicta &c. p inde.

Gratulatur Filius Parenti.

Natalia DEi Hominis nos tribus adpdicio spendoris solitæ Serenissima diem mihi dixit in Plausu. Victoriæ umbra, Parenti Phœbo emoradius et prælia quedam. Crede Pater amori Prolis, si non merces crede terminis fideris quæ prodigiosa conjunctione felicitati effulgent et Serenæ multiplex

polliceris

Poslicem Ista conspirant astra celestia ut diuinæ Domui Tuæ, solum fortunæ diem tibi purpureum Ludum omne dies, Vestra Vultum videas nec est quo inter tot ignes Astrum maligno sortis timeas quo innocens est semper nemine uri nisi noctes et splendor tuus hostes tenebras Adhanc lucem Superstitem aut ciues centenos soles nascentis Persi nec nisi sera Hesperus occidas. Dixi

GRATULATIO Ad Idem Patri.

Nietrudno dziś o wymowę na applauss boskiego rodzicy N. P. Prawda że iedno tylko y to krótkie Verbum abbreviatum Boże iest Boski Syn, y Synowski więcey Sercem mowię niż słowem tego tym ciężko dziecięciu nie przypadam żyorge aby w dług ciężkiego zdania albo wielkiej renascian W. M. W. D. wielkiey sukcessy y tey fortunnych Natalis auspicio Felix quidem anni est Xtore votum unoszek małego BOGA całko ad Aram zawiązkom aże eveniens aprekacyemoc nato W. M. W. D. Słowo Boskie daie. Dixi

Gratulatio ejusdem habenti Aëa capatarii seu Winiawa

Słusznie dziś Oyciszty w domowym Kleynocie Głowie orężem bijs gdy wcielonego BOGA Novum partum winszuiż. Do drogiey, Xtora w Kleynocie Kleynotym iest a w tym pierścieniu perłę to słowo należy Słowy Xtora w tym pierścieniu w pierścieniu świat Nawo pełni, w tym Cyrkule wiecznose zasłonę iuż nosi. Do Oyczystego Herbu tego Winiawy Inscriptio Nomine Regum flos de Hareret należy, aby w tym vnsedne drogę rostrzewił boiowe, et gratiarum et purpurat. Pięknabędzie Winiowo onione w Herbowym W. M. Pana D. pierścieniu osada Xtorey Niebieskiey dziś urodzony perełce złotę wyciele kolpce

Że tak niebendzie y Oyczystemu tworzic wsobie Celesti spondere gemmd
y oney Zyc Korony. Ajak BOG razem Bendzie Kleynotowi W
MP. et iemma et vita. Dixi

Gratulatio Ejusdem habentis Stea Lilia

Acjakol herbowne WMP. Lilie pod uboztwoniey
niemocnieyey dzieciny niemaiąc siegaiące stopy Kiedy y stane
anielskie piora namysly Ie Pana wergiuwek sciela maiąc
dabo lilia plenis Purpureos sparsa mantones. Niechtoley
ne Oyczystego Klenotu Sreszebdzie że do tego wonieyące
go w BKtdziemysli Kolepce wkwiecie całkoby adrain aura prze
dam do mowe Lilie y twardo sercy dzieciny poscieg Ie
aby tak wernantum mea colam florum cuius amor nanich
sobie myto spocznie. Ztąt pauluis Nomen że nie płonnem
tytułem będę florum Lilia Reges Kiedy wielkiego w mie
tym ciele Kolaferent. Tak Submijso Cosho regna bunta
Lia zdasu małego BOGA y zwotum mezowskie Ze wsto
mu D. Mego, Zawsze Cherzowonych ozdob wesołych lat y sak
cepcuw kurecznym rozwyciu Zyczie. Dixi

Gratulatio eiydem habentis Stea Fluvium

Krtodta iereli Kiedy tu nauko poswięcone aby wskry
stalowym elemencie Celestis Ingenij głębokose wdzięcz bysto
dzyr Oyczysty Szczenciawa w Drużyna y Korzyść iednym do
nos Ieiscie Mowa, y co Superstycya byta religię Myni y gwia:
Zdami przyswieca wstrak Flumen habet quod Ledea mergat nica
Że cisk rzodelna ida spertowy Dowitra Kapetę nie wyiedza, Iem:
ma pretiosa omnia, Klenotny WMP. Polok gdy dris in anneto
nanti płaudet, Et illustri petit dthera nimpha matky ijst rzeku
Krzynicę Która tym Samym Stanie Ij fons Solio Zastugi Wk.
Pana Ku Oyczynie aku mnie tapki uprowadzi gdy Mowa
Niebieskiemu toiyst Znabo dat Sacra Serena. Dixi

Gratulatio ejgdem a circumstatica Vexilli

Stetit hodie, immundi aciei exercituum et dulce sa-
cium vexillum, cecinit tanegm victricia signa vocaret co-
volavit, cam militia Celestis, emicuerant Sidera, pub laboris p
perant caeteris regalis aquilae. Quum quez magnae Proiector
vexillum Patriae, gloriam illam martis, quae Jubes Imperā
tori Parco erigo. Imo vero ad tetro ut victoriis tuis Legiste, post
americ prelia indormiat nec gm vis Milciadis hec est Tuae tro-
phees a Trillmphali somno excite. Duxille tu ingens Heroes la-
ram, laurea decus, illetonans, Rubelli flumen. Tu divine signi-
fer quovis campo sacra belli geris, Virtutes centuriae ex unote
copias Lestis Illumini. Quam gloriosum hoc Nemnati, tuo indi-
gne Ducis Fidei cum ingenti tibi premium mereri laborivere Deo.
Tibi quidem incuero est sacra fame Sensus tamen, ultra ipsis
hesebis in Bethleem martium Panem, en sacrosanctis Christ aurea
Sontem infaciis, nerum belli Puer Colo militat triumphabis feta,
Vinces eorum, et anno ambitu, Coronaty Rex eris Scutcheum Dei

GRatulatio ejgdem a Filio Patri

Nietak od Kolepki cało od tronu Dirola Krolow
wzlegczym Hawgm do WMD. Stę cnstrukcyą, żebym cnSortem
domu naszego jest dziśiejszy wytłumaczył. Jak Ich Mcwoyskim
skolliz ordany Bog Ludzmi nieco Lić z Bog eternos nezq acin-
fco labile fedq w progi Rodzicielskie, orac wszystkich Elkcesow
nie przeczbang Katenam, Zapala na Niebo, trzy Aloxca
nie na upał ciepki ale Zeby pogodne fortung otoło sporządził,
y nie iednym Splendorem dni wszystkie WD. cojciesnt. albo dzieci-
ne prowizti Zapłatał maty Chrystę, przecież tie Zadna trafil-
latia Lacca amorij Legey Ic ajexx Bosko y Ieie na przykroci fatalne
Sczyty Hodyc. Mel dicuń omnes nang e liquentis lachrima Solij.

Zas

Zas niemocy ce Kielski coreki cate Zawieruię Zyczą W. M. P.
Takę od Bogu całego vdzyniuszy relacyą padam ich cum
voto pomyślnych Potom do nog rodzicielskich Dixi

Gratulatio ejusdem

Niemasz wiekow nasportune, Ktora y dyamentowe pęta
lemil y złotych vciekła łancuchow. Niecinne odnaś niemoc
cia Boża przestąpił Imiem zatrucie dzis naszczęśl. ad domu W. M. P. nie
wolnika tego Cyrulic gdże ex medico tak sobie cierpy y oustem in
Sleriam sobie wieźnił wiedzący z Boskim postawa Rodzicow, Ktoż
prawdze iż wszelakie sukcessa ex aprobat nie wzięły spiąc Domu na-
szego Pokoie tak amicis modo dzięki Zsiebie Cus Zynoszący dzin
wotum domow Oycowskich wieże. Dixi

Gratulatio Mecenati Beneficiariis

Aul ngm alias aut certe hodie nescire mediis Gaudia ku-
dzby. Nescit enim plorare Deus nisi depstuat solatia. Nubes
ista Dionei vultus iridem colorat hoc e regum Olimpi et mundi
et domy tuae. Innocens hac tempestas procellam quidem volvit ve
rum ingua nemo faciat naufragium portam autem amicitia publi-
ca, fortunatas ejusdem scitly Beate felicitatis teneat. Lachrime
infantis Verbi veriús ejus aurora lucis et videretis oculis flores
decidere melissam, quod Cras tuis repono tui domum libri condat Palati-
num, quale auream etiam Idulum ignoravit. Pande nobile atrium Luci
fanum Cunctis pratiosa Christi filij illabe Cenaculo in unione omnium
fortuna et Domum gemmeam efficiet. Hoc inter publica festum laetitiae
profundo votum Cui ipsa Dicini pujonij lacrima arridet Dixi

Gratulatio ejusdem habentis Stellam signum

Tamam Eterni Verbi hodie tertij nati stemma-
tij tui feret ad sidera nam qd potij tam gemmea pen-
na astris enscribit nomen quam principij astrorum. Gemmi-
am dixi Gloriij tui clamo pennam habet scilicet pretij-
um ex tuae famae innocentia, et ex candore ad primos in Re-

gno

gno Honorey iniciante Nomina tua Domy Sed simul et genna est
Paridici olori penna sic fausto Natalitias Versi notat fetias
et Sacro quodam impulsa motu alia Ode qua etiam ingenij
flammam in incendium amorij et plausq. Dicam
ne qd sentiam appolini quodam hoc est soli et oraculij Fi-
ppitis dicavit Cignem d. gm Divinig Hodie agij dum Ora:
torio Cultu Genitilitium Olorem tuum infantis Liligentio
Verbi Dicamq ut in Cœlestibq Dei Sacrinij Cignes hic gem:
meum flumen habeat et fortund fontem in natali Par:
vi Hominij seno mari Graciarum Circumfluo. Litq habe:
at floridum et felicem insulam habebit. tamen et augu
rio alitis tuo votoq nostro qm es aspirante menti Divino favonio.
Dixi

Gratula Parenti Illustrissi:
mo Suo Filius et Fratrum Ffne.

Siluit alligatq fasciij Amor, ut nostram inte
amorem faceret diserlum, neve taciturnitas adstringeret
pietatem. Id circo tacente etiam Verbo et Voty pe:
perero & vocibq. Quid enim? nascendi Sors Vitam ex
te derivavit adnos d Simul fortunam. Neq enim in
Solem duxisset Cuius ugura etiam rudis bellua prangun,
edusiq natos adinnominij quoq claritudinem. Agrestiq etiam
Lucina Simul ad humiles extulit cunas, Simul ad terminal,
totus illis a sole splendor Illiri quanti estes Genitor illustre
nitores Solem te meum apollo & Solem adoro Vitam dedisti d
illustrem Tot imagines tot Ceras tot avorum nomina dedisti
ipse etiam novam te Solo officij propiam ppes exemplaris tu:
tum qud imiter ita ut meres Componam ut te veluti ad Ideam Illu:
nificentiam non ydico totq ut dam benejicentiq Patend estdi Spiray

menus

monumentum. De tua cresco manu, qui tuo de Sanguine heu-
di Vitam Pasci Verbi fortunam tibi offringet ut ea Domi
tua mobile quo vigeat exuat ingenium lachrimæ Dei plorantis
fundunt Scuta Deæ lætissima Deo neglorea.
Ipsa etiam in cunabula Numinis in pœnis vitæ ampliorij,
ingortunæ aram degenerant. Dixi

De Orationibus Gratulatorijs PASCHATIS

Sciendum imo meteriam huius modi gratulationum
Summi ut plurimum auiditas huius temporis scilicet Tri-
umphi Christi Solij Eterni ab eo occasu exorientis sepulchri etiam
exequo aspexerit Deus. homo Item Sapides revoluti nec non Rhabi an-
ticipantis suum Ortum est aliis.

Scigendus ædo Modum texendæ istiq gratulationis eundem esse, ac da
tus est supra de plausu natalium Christi nuncq certaturam Deo ad
oratorem sine suspetiis paratis relinquendo n. quidem copias sed manu brevem

Gratulatur quispiam Flecenati.

Salve Deo homini super Sepulchrale hodie Triumphalis ad
vitam porta meteriam mihi aperit gaudiorum gratulationi tentro
et nostrum tibi explicit affectum triumphantes scilicet ex Sua morte et mor-
talitate nostra Deo, qa acclamandum est et plaudimq respirante a fatis
verso et laureata jam eloquentia qa Orlandum votis Bovemq ut anarmer
Ili Scobutas Et infortunij Cumuli tuo tibi colossus Gloriæ memphiticus pira
midistas sublimior Natalis Etium tuæ Seculis Veter naturo vastis validissi
ma, mihi verotuarum perenne monumentum gratiarum et hoc ipsum Tri-
umphalis sepulchri inclito Sapis qd tam diu nos agnoscentes tuos qm dilexerbe
eandem Gratet meteriæ gaudiorum Dixi

GRATULATUR Filius Parenti

Scipsum ago hodie Pf. et triumphale victorij Dei laud at tollo humeris aud profundus Caelam ad pedes patrios. Quam ym phas me patemarum monomenta gratiarum gravant ym marmora plg Cerd Nobiles quas mihi statuisti in adorationem excitinent ym Lapides plg communicabt Lampridis vetul ym marmera Quam vis vero sub patria ad me deriuata gloriola mole fabrile aspergo lumen in plausum vive seculum Adamantinu Dijs Chrisolito laboratos et omni melliore Lapillo distingue vitam Sepathra de stri marmer fet tibi Lydius Lapis ad Pomi sub laurea semp prosit fortunam.

GRATULATIO Eigdem Habentis Stea Fasciã

Domestica deg tuum fascia tam Divini hodie signid e Triumphi ym dolorum nup fuerat quedam mappa. Hoc velum nudato Xsto vultum p vulnera pingenti tela hoc Sindon mortuo d eadem vedivico DD Flomini cruenta lucius Scilla pmutat victoriad Divinarum et nostrol exijni bus gaudiol. Plaudenti enim de morte DD Laborum e Triumphale fice plicel Victori maximo semiscutum erit Diadema. Si figuram Suam retinet Aternum si tuam virtutem loque: Si vinc Gloriã commortaliter Hoc Sum Ergo quanta Similitudo Stemmatis tui ad materiam Divini Triumphi. Reliquum est ut inter hoc fasciolud Simbola Stero quod aiunt Linea velo intexto benignior fortuna in fasciã Deus aspiret. Hoc votum nostrd pro te Supplex tibi dica

GRATULATIO Eiusdem Acircumstantia Hastarum

Triumphanti hodie ex fatis DD arma tua scribo Pa: PP. Hasta sunt victorijs militent itug Triumphis Deorum Pugnarunt semp p Aris vicerunt Solo gaudent cum Numine Triumphent Hastelud clare Saffiuent exercitdum Domino Supplebunt fulmen tonanti Cedent in Stabt tricem Regnatori Jovi neg d Sine premio DD Signij Agat victor Ley

ut recta ad Patrij honoris Summam meta illibent et Regni Annalos Sibi induant, effulgeant in auro. quo modo ferreis Usibg splendent: amota longe cuprosa Lea telum Coronabit Lauro et quasi Lucum appellatis Patrum Securi demissione entactum officiet. Probante Jam omen Superi votis annuunt, quod fuis pedibg affluenda Dixi

GRATULATIO Ogdem Sive Patronis Benefactori.

O Przygrobowych dotąd Marmurach iedna Niobe od Zalu y Lamentuiąc Kamiencie mufiata drii Za grob Panski Prawie grobowym Kamieniom cotydzien Za Zalom Klance a pizliczny westchnieniu calkiem Skoletty. Z Tego grobu od Rodzicow in melicra Secula Sweet y Zgrobu Lyc Zaczął Wiec y ia tu Lzy bede Ze Cieplo. Z tego Boskiego Mauzoleum Nowe Fatorum procedencj Sukcessy Kamien Za grobowy do Nieskoncz Precionej fortuny Zawsze cnoty indulty na Tryumfalny Wiek. Pod nie Kosci y Z wodem mego oslugi felicitati terminalna, bene Ze Kosmingsci.

Gratulatio ejusdem quamobilis vir Adeli applaudit

Nie iest to Kamennego Serca affekt z ktorego W.M.P. Panu unikne, na przod wiadomie Ze dura neccessitas Tad Nam dobrych dzieu grobowym memoryam Cwiam wiek y swoiam Sukcessom W.M.P. Pana nie ograniczeta applaudym animitg Lycze aby o tryumfalny Pana tastepow grob parka nowycze cnotdia obie Zeby Nie pierwey Sobie wiek felum y telam felicitatis W.M.P. przeciwnie tymowego

Gratulatio ejusdem Parenti acivum Plantia acervi Seu Teszkey.

Zwycięzce smierci Boga nie dekapitolium ale Synowskim affektem w dom Dobrodzieia swego prowadzę ad Terpeli Oyczystego Teatrum cerend capitolia sacro Dawno Nazwane Boże to Tryumfuiącemu Panu y na Lauroweym domu nie Zniedic wdzięcznym Kiedyk walecznj Teatkowie gościnny bie Sadz swoię tryumfy Kwiecie ex pacata Ramum oliwo z Torceli czy Laur epito do Ktorych gdy cą wiekiego Boga nie smiertelne przydaię Laurea Dobrodziei memu Synowskie do nog Scielę wodem Laurs annotabili Signatorum

Gratulatio ejusdem Parenti. ex Circumstantia Lunæ 17

Kładka na Niebie bez Xiężyca noc abes Klenodnego Wssstkuna
Xiężyca cieka-noc umnie nizoy niebywa, Xżt Zwycięzcy Bogu pogro
bowych cieniach Tryumfalne yskrzą się światła tak Oyczystymi ia
sne splendorami, iako Xiążęcymi prominiami ozwiecone. Xżt uniżonosci
Synowskiey doroczna constellatia rodzicielskich dobrodzieiow Xżt cnotliwego,
z tak prodrobliwego dumnie affektu serdeczny aspekt. Słowym co pod
dzis nocy Xiężyc iest Niebem: to umnie dobrodziejski Xiężyc Wielkiey
nocy, Ktorymu Zuniżonosciq Synowskiey Eloquencyi Mowcom Carmen zawiesiem
Tanta Nocte ferat cinthia nostra diem. Dixi

Gratulatio eiydem. Parenti a Circumstantia Cornucopiæ Tuby.

Powszechne wesołości Klaskyzmus alleluia nie inszy tylko ad tubam
Patriæ głosic mi y urnsłowac Dobrodziejowi memu należy Ty
nowski bocznym Zydziowski applauzu y animi scientiam nikt lepi
ceko Oyczyzny rozdała cnydui nie może Sedne cuta avito cornu
niechay głoski cieki rozne alleluia Wssstk. a wesoły ten odgłos
niechay Feralne tattumi echo. Dixi

DE Orationibus Gratulatoriis Nominis

Phrases artis huiy stimo inspiciat si in exercitatione schola
stica ad quas sitile memora aliqua subiungimus. Sit
Gratulatio Nominis Sstkaelo Supramenarco.

Nomen Nomine tantum Celestes genis titulos quidam
tibi aut insunt. aut adhærent et Nobis de Sstkaelem esse
nó inii

non nisi adte ꝑtinere probant Sacracameran inde veneramur
dignitatem . egregiu cero Michaelem qa nobilitatis Principem
honoribꝫ Ichiit accedente ꝺ Simoone en Polonea ē Titulos ques
et angelica Noguia n' designarens tas dum ꝑ Maiestate Po-
lonea gesit bene celeste Sacr. quod fuit Solemnum celestium
enim quoddam decet ipsi honori. inter sidereos tuꝫ Nomiꝫ
tenbi titulos ut Sum Deum videas dignitad cum tua dit Nostri
vota tibi nos adtalipe non Elogia ē certe ultro humilibus verbis
uti volumus Ut quanto humilior est eloquentia tanto tibi
illustrpsone Michael profundior fiat veneratio. Dixi.

De Orationibus Gratulatoris Dignitatis

Materia huius Gratulationꝭ è primo expremi Gaudꝫ
mone de collata dignitate. v particulanis aliqua Obli-
gatio ad Gaudendꝫ cognoꝫ a Gratulante. Facilis è cogni-
tio Gratiar v amicitiꝫ ejus item desiderii Populi pro eo
Sublimando v pro Sublimatoris fama gratissima Cele
Narranꝫ merita quibus hanc dignitatem Sibi debitꝫ et majo
rem adhuc meruit. Recensent ipsi Titulꝫ cum fami-
de publicoꝫ commodo obiti narrat etiamꝫ Sit egre-
gium Splendoꝫ Generis. Pretenta amor Principis referentis be-
neficiꝫ celebrat eidem agunt Gratiꝫ quod homines dignos
vehat nec Omnia pacis Sitꝫ privato Omni felicita
Regni predicat ex eo quod tantos Cives habeat v Dignita-
tis ē Sacra Mundi ecclesiꝫ quod Celestibꝫ honoribꝫ
et invenit et formant Pares. Narrat etiam ut inter ea
contingunt aliqua presagia honoris ac fortunatos
eventus aplicanda Stio. Votum majoꝫ honoris

ponit

ponit. Si ndũ summa ẽ illa dignitas. Si aut ẽ prestans aut summa diuturnitas vitæ vobis aut Publica felicitas. Sub tanto viro promittit omnia. Diuid ũ plausu gestandæ. Gomendat. Gratijs cultus plaudentis obligatio item ad ut seniorem æstimatione addit.

Artificium huius modi orationed ẽ fere ẽ quod dedimus. vbi actum ẽ de Gratulatoris Nomine. Hoc proportionate in presenti materia seruandũ erit. et siue p protasim ẽt Apothosin siue p objurgationem encomiasticam siue p Scleosimed siue p adjuncta, ac circunstantias plaudẽdũ. Hic ultimus modus plurimũ decet Oratorẽ ut ñ Meritis sit Brũ proinde laudaturo veriens ẽ mentẽ dispergere et ponderare adjuncta tam personæ, cui plaudis qm honoris qm Palatinatus, aut terræ aut Cathedrã in quibus dignitas addit (Cancellario Regni) si gratulareris dignitatem Habebis circunstantias Scutti et Caparem Regni Annuli majoris, aquilatem: preterea quod sit Orator Regum et interpres Animi Coronati. Si Cancellario presenti ex Serenissimi annuli aplausibilis. Nec ñ ex adjuncto, quod Regi pondere Trono. Alti Sanguinis Gemma dispersi p plurimorum exe pla meriti. Vnde es. et Augusti nostri Abates: Regni annulo inseri debuisti Pithi et Cæs (annulo mercurio qm unus omnes muses habet et ipse Apollo extitisti. Das responsa, ac Patriæ enuntias fortunæ oracula omnes ipsos animi Regij medicatos recessus adis: Vides quod Numen postergue

Sacra tuteat, Cortinam non videres: Adqui gemma ef dea
riorum corona augusta: Coronati Capitis mens, et Cor Augu:
sti vere a Latere Orator qm a Trono &c

Sic Illustrissimo Cristophoro Sembeck Cum adiret hac
mensé Cathedram Sub titulo divisionis Sanctorum Apo:
stolor erectam Gratulatorie. Plausit Pedimg.

Quanta Cathedra tua Sanctitas nostrum Corse
crat Nusmine. Capitolium hic et Jesus est: O tu Jupi
ter Pande: ori hic Sanctitas, O tu Principe virtus. Colu
hic quoddam sed tu Primum mobile. Tuus Pius et Apos:
tolici Nominis Totum, in Titulum, e tua Numen Cui
Thedra Capit. Unam aram omnes insederant Apos:
li: hunc Dividunt Se in Orbem et extremy sibi mon
dum Partuere Cum aliis navigabit Nostrum tumul
Marcia, ibit Ep terras cum aliis. Hyspanias Roma
Adriopes Indias, Orbem tuis Laudibus implebunt Gerar:
ferat Quantus Pastal impleas Cathedras &c

GRATULATio honoris Prasulei habendi Nemma
cum Pallio Bone

Gentilitiu decy tua Antistes reverendissime Simbolum é viri
tutis tua et, presagiu fuit honor continuo merendi esta quen
dam meritor egisti, ipse exemplu, et via zeli. Terrey Ara scelera
qua vindicando qua vetando officio Solidus Amore recti con
stans docuisti: hunc eé Pallei tuitu gradum ire p merita:
hoc eé Pallium gentilitiu in Auro crucis, anneri honis.

Sed hunc erat consequentissimum tuum te sub Insula, qua hic merito gradus est. ex antecanto coronari. Subeamus prae: his crucem inhaeseram tuo pectori. quod erat ara vigilatis ad ageret Sanctissime, Thesaurus Gratiarum cum prodeposes ad fortunam ut Aritam crucem tuam ornaret Resedea ornaret augurium impendo. Sic dete ex eventu loquimur quod ante ominabamur ex voto tuum meritorum precursor ej insolea cum sub Patria cruce tua Antistes aureus. Ergo Stamus in vestigio honor ad Oratores infulate Soled: tu et Prosulea et gentilitiam assumpsi crucem alteram honori con: Sera Oratores altera delicto ruditatis oratoria absolve.

De Orationibus Salutatoriis

Salutatio é cultus precipuo hospiti Oratorio impensus. in eo exprimi: mo o spes hospitis diu optati tandem coronata o certe improvisum ex subito adventu gaudium quod solet verba consum: dere animum suspendere o exprimi affectus Gratitudinis, mecenas Salutat. o Venustas loci Salutatorem ad quos diver: tit hospes praestantissimi o sit protestatio Communis Con: sietudinis quae magnis cultum defert Ido Laus hospitis brevibus Collijs Sumet o ex majoribus o ex Stemmate gentili honoribus insignibus honoris Nomine loco Gentilitate Gen: ca Principis extra illum affectum Eruditione illij et eloquio sorti: tudine o certe duci elogium ex narratione beneficiorum ante o alios collatorum Sic Conclusione sit Insinuatio nostri in affectus Gratiarum salutati o protestatio perennatum amoris memoria Gra: tiae o cultus perennitas o Votum honorum Salutis Diuturne ista exprimitur hoc vero totum solem circumstantijs et cultis alle:

goriis vestiri. ut mors fert presentis seculi nonnisi sub manu nuta eiusmodi officia ostendentis.

Certamini dum futuro et arte bellum fero auxiliu

Sit

Salutatio Serenissimi Augusti dum adhuiati eret stra sacta debus rogationum dicta.

Hostium casum prouenimus et ad sternemur throno regum Serenissime Sic tibi cuncta cadant prospere ut nos habes pro nos et adiines belli imprimis prospere cadat alea hostis desinaps, et si qui sunt mutantes animi. quod nostrum votum tam solli: cite urgebimus qm omniu nostra interest eius fieri compotes esent omnis desinaps dies donec voto nostro potiamur dies rogationum

Salutatio cuiusdam Senatoris legati in moschouia reducis.

Didicimus illustrissime Domine, et maximos prospere: scese. post qm tu abhorsare moschouum populo quasi a Cato dela: ptus maior te ipso redisti. Ibas cingens circ patriu Sena: tor, cineas bolonus, ferebas Reges Parens Solis Regni maiestatem Sedisti etiam debellator orientis nam cum grande illud Scandorum Regnu, totum circulum armorum inter potentissimos Reges populos, obtinuisti Triumphos Tum demum dei Terrorem nostrum expectare videmur qm spectare tibi assurget Trophea ex spoliis quid dicendi quod cum prospit turca detraent. Armatti moschouia contra Orientem et facile poterat cuius scala Tam potens erat, ut martem sibi imperari crederent non cadere Etiam duricis Soli cingere. Quam ob rem auct debellator Orientis et si Scanda fata non ei debuit pacator. et fulet.

non Patriã dundaret Sed orbis Christiani. Quia non proprio orbe quibus tantum Sed pro Christiano. Hos ergo Titulos nostros vixemus Sed tu fecisti. Gratiã tibi, Illustrissime quod a Solijs Cæsarum redux, nec schold teatrum minoresq; plausus respuisti

De Orationibus Gratiarum Actorijs.

Materia huius modi orationd est beneficiu exageratione ac circumstantijs personã donantis accipientis temporis modi exterminabe autem propria merita deinde excurrit apte in laudem tribuentis, nunc seu facte illis laudans seu Gratiã alteri. Et gratiam affert promissio gratitudinis memoris etiam id et officium redat ad officium Heredis, e bonum publicum Tandem postulabit gratiã consequentes favorẽ.

Modus eiusmodi orationum scribendarum Idem est cum eo quem supra diximus de Orationibus Gratulatorijs.

Suppetias publico dum ferentes possem hui ferre nisi eam sol occuraberet dicmq eriperet agendi locus in arena habenti en Oratore polono Orationes Eucharistiã Regibus dictã et nunc extemporica non parce audiunt aliquid tamen subsidij ferentium in casus mitto scholasticos. &c.

Habent enim etiam sua presertim Sanctiora Suam Remp habent Leges dignitates pro quibus solent agi gratiarum variis circumstantijs loci temporis Stemmatis.

Agit Gratias Habens Remma Lunam

Adventitium lumen est Cynthiæ meæ aciaram Sa:
premii honoris eligitis decorem Sidus quod solo manans in
fertis & sublimiter congruens Ted nocti plenius Robore cum lumine
pronde quod purpura videbat magnum Nomen in hoc tui
Sydus attollere et Cur ut crescat necessitas est verecundiæ
mea in perfecti luminis videri astrum et honore quidem com
pleri Ted Reverentia profundi Patris attolli Cinthiam non ut te
sit Ted ut nostri sit flamma imperij quod dis quia Noctiurnum
Sidus est Assure nec est decoro vestro præluceat luna mea cui
Sacri Electores imperij exemplo vestro debiá cui meddem diate

Jam bella finita iam quoque terminate appetiá
Jam quoque et nos decidimus Campa: Ora:
tonâ cinquo quod quod solea
texuimus totius coronâ
Christi plantis Sub.
Ædimus. Adsta:
lorem Dei
Gloriam
Beatis
simæ
Mariæ
Vir
gine
L. A.

Sub Amantissimo professore Andrea Szczyrski

J. Lucidi

L. 9 Ha...

Orationes Salutatoriæ Illustrissimi Generalis.

Totus ades oculis, aderas qui mentibus olim, ipse major fama melior votorum nostrorum Corona. Illustrissime Generalis.

Non laudes tuas sed exarcerbati querelas Cordis Audiis: Interlenta gemebamus suspiria toto pectore ad maxime expectationis Hospitem aspirantes. In quo magis honori tuo consuleres, certitasse affectus nostri celeritatem officij, eo ijs adventus Caritate suspendisti. Parum abesset, quin conficeremur tedio, longas adeo ad magni honoris festa peracturi exilium, nisi spei nostræ Anchoram honoris Domus tuæ sapiis conditore collocavet. Sed ne sim in exaggerandis injuriis adeo violentus! facti causa rationem innata id evicit modestia, ut curatior Fabius ad sapiendam de Nobis salutem properes. Patria occupatus negotijs, boni publici ab reptus curis, lento pede suspenso, tantos congruo Majestate gradu, Cupiuris ad te affectibus pandisti portam, sed nec adeo in nos exististi crudelis; orientem non adoravimus solem. Ut en Auge meridiana honorij trabeati evidentius officia nostra patuissent. Vel ex ipsis remotis, magna crevit Elogij Materiei, quem Aquis Polono ac universo Orbe fama circumtulit assequi potuimus. Laus tua etiam infra veritatem præclaris factis respondeat, Non horæ momenti, sed Salutor è negotijs. Hac cana lunas maturos Soles ad tuas evocavimus Apotheoses. et ubi populi, Nobilitatis Proceres circumstatus secunda Ora, Nos plausus tuo spectati reservasti complemento.

Dixerim

2da. Ex Eadem Materia

Parce quod ad Magestatem honoris tui Oratoriu deprompsimq; apparatum Illu. Gene Iter nempe scandis Regiu quod magis trabeis ac purpuris cisterni, quam floride eloquentiæ Rosis expedit et quidnino Nam desideres florentiam, cum in Gallicis Latiorii filiis Flos Regis ad purpuram explicas accipe ejus obviu tibi Elogiu, vel ex uno pedis sui vestigio Tricu maior vestigiis iter, ad honoris Capitolium viam appiam, in sincero erga bonu publicu candore latens Solis Regiu et plane Regalem Domus tuæ Plantam colligimus hoc pede quo metiri orbem potes non alio gradu diriges, qm quo ingens recte factar comitatus supreme floreo calcar spandit viam illo itaq; quo cepisti pede pede ℔ primas Trabeas, ℔ supremas Curules pecia demum Olea tuis digne calcari pedibus summa Floreid scande fastigia et nos aurem quevendes in pedibus tuo honori scito subpedaneos. Dixi m.p.

Ptia

Inter rigidiori brumæ pericas sui tamen non interiamus desiderio trabeæ purpurad flos Illu Gene. Urid nempe te Patriæ Amor, et omnes in Triumfales Nomini tuo famas ligneiung omnes meridiano flammas sericio floreid iubar. Intemuit Castiu ac glaciate dequor Domus tua nescit Onerarias, qm nunqm adversus Aquilo sed fa-

ventissimi dignitatis Zesiri fortunato deveunt remigio illam enim bano x enitraristi clapem quod stuzym ducentis Annos spacij queriy Nauta pertulerat & clavo curales ac trabeis enre sluo marine Oceano naurgauit & denytey tied spentiis adspirante favonio nulla patimur clementiam maris vejere quippe & tuis spentiis reverentiam asperera licet dijunt Elementa. Illud non memoro quoties amore correptus Patriæ en horto ex canduisti, quoties vitaley Polonia tangy caret Anima, libertatij societi spiritus, hoc tantus eloquar Trumsales honori piras expultantibus et Regentibus ante te adversis, Martij Pijj accendimus ipsi en honorij tui abitum victoriam Deus. mpp

Mowy Seymow C. Ima Skarby tj na ulizgodze Ziemianow.

Niechay ciyo K.M.ści Panu Naszemu Miłościwemu Nieśmiertelna sława wieczuych lat wiec koronę Ze pastonis armis mang tak nas natchnia wem pielęgnuie Ze dawno en Jesiros Curium Smotą uspokoiwszy się sub pacis Olea et umbra clementid bespieczny nam przyszłej spodzyneski postronych impreszy potencyi Samego Smienia trwoży gromem. Ziemianow Pan Skich taśk y affektuie chcgnosuą Polskij czyli Gratcany czyli despotyany czy do delicias suczy. Non en vobis queret seruj praticam sobo anomig Cudzoziemcow. Jednak Ze na dalsze konsekwencyi drugie maią oko nieprzestaną aby ta malatcia y S.pokoiu złote wrzeszy taka alteracia nie zamieniła en insolitos seruos. in Pace stabilienda bellizicia libertatis praesidium

Za na wszystkie strony ustawicznie starania zrenie niemoże coby nas wostatnie
to wprowadzić klęskę cudza własnemu Gwium Patrii y niezgoda y domowe
lizyć Gdy by tym wnetozgrzewany własnemych affektów porli furyżek gdy by
rodo gorcio oto libed enterom Horonnym obodzeżali niechcieli by adversarze nasi
wnej samych zgubę naszy instrumentuw y materyi. Wiecrny godne Krymowskiego
Wecerudy zdania Libertas torques e cui tue frayres hue Petrus circulum Rodt Wo
nose nassa nie na inszym ugruntowana fundamencie tylko na własnym serdecznych
ogniu Turesku o których naymnieysy wrzodzi ufe ad Diuscionem Animo Ogrzyma
Krain. Ody bys my czyli wspolnicznych rodzaj tych wowiennych Expedycyach pod
cedemonsku siebie w Jacem ofiarowali ufe ad Aras amici Apostaropolska mo
ugi Frater nedefore o Fratrem Rozumi ieszkami y przeciwnym Danem
niefundowaliby zmy zwiatka Konfuzye Konfuzyi Babilonij, ale mysloi Ogrzyma po
Hi bydzmy na cato fedenie Inymsalne wolnosci wzieciye ognie. Pokrato kiedy
coolne głosy prawytne na strone odrzuciwszy zaczyzenie sine Praedicatopij formule umow
omnes Trentant y przy własnemy chwalmonij w. Duchowy głosy konsonansye Pedro to
Ktory Deo herkules na głowe Zetzya Ktora dziedzym ciedziebe głaby wrete pysze ciwnych
Zdania Inszegodnemi formuli rezystami zdzyt prowe wnuglych Ogrzyma Interesach cons
tedarom wzdawni niemozemy, Kiedy stak wielkim kosztem y Zamachem erygowane masi
ny teymow nasych wonomenie nayniegsy. bysbe ze prywati amoris odzey Causa turbu
lenti sunt zkliew apertorey Prywatnych ambicyacintuy Bene Pedzik Damini ciebie
Tatem dlatego dla tych defrentyi y niezgod na ufundowanie tam y grani dwerso
marti nie mozemy mieć grazdcrownych Boxt Nuomenyi oko wgnowany purpurat Ry
ski mani hue Animi Stawione gdy ceny Pisy tabarat ci citiby e Reg. Niechay wol
nosci nassy wiekuie chesło ate gdzie dzie y samych ostatni tchod Sanie. zgoda bez
Kontradykcyi iednoste bez kollizyi niechay Wolnie. Dixi.

Mowa w Izbie Senator Kontrady Lwie wedrosi Izby
Ziemia nowe Mowa Drzega

Przyznać musz iż za samey exstinktem idzie naturey zgoda sama rednosczesk
dobrze pomiarkowanych w punktach swoich Panow odgłos rzeczy omnium natura
ve: to pewna że żadne fortece y nie dostępne mury tak nas zastonić niemogą ja
Rozl. spokoynych żołnierzy y Zjednoczonych cni dyssolubili nexu sere zgoda, wrzekło
cheroiczny zasłyt stary kiedy zgadzaiących się vzacznie vdaniach y w vsposobiony na
Nieprzyiaciołow odwadze zgoda całko obiecowse y Eneasza Virgilius Ambo Animis Ambo
Inscius przytaczaiąc arymi Nietak silnym szczęściem vstawione Maiestat cera fomosa
Imagines nagle zdobią podwoie całko gdy prawdziwey rednosci Konterfekt sentymen
ta zdanie y chęci podobne we wszystkich formuie lineamenta, ale głosi szczerz przenisa
się niemamy tak dalece banitem y infamijem dzynie domowych niezgod artykuł wos
noszi wszey nadym Salem y fundamencie stoi że veto libere głos walny niezdamowa
ne dzielnoge mnie pewnym władzę mieng że niemoże gdy żyss my bez Konterfeiu
Gi mieli in unig mare verba y zdanie nasze koniecznie ad informatatem niewiasta
kiem kształtem na monarchig zakrzatibyśmy wielko pomny godne panieni podszcia
Leszczyńskiego zdania Divino Concilio cni rzem saldicam factu quod unig libera contra
dictio multos cni potonie vocat. Osobliwsza to Parlamenta Niebieskiego rada dozacho
wania Pietrowey wiary że iedno wolnego głosu echo ma wielki skutek, gdy by bowiem
Konstancia w puszczaiących sprawach do wiekszey należała czesci, dawnoby nasz ko
scioł wiezę heretyckie zbiory nauczycielem we dzwony vderzyły Kiedy za pierwszego
Augusta Stefana Batorego, Zygmunta krolow w Jenerał, na seymach bez komparacyi ka
cznieysze bluznierstwo heretyckie kroko: iżeli Zas dobrych woien porent miat kiedy z sreguł
nych Zaciężenia, podniebe ieszcze ile mali Lemina nasz tak cudowne, aby miały cni ultimo
edictio panstwa cudza regni ustawa niedomowe to były wojny zawsze bowiem cudzoziem
Dziow potencyo vzacznie ci tematy bez żadnego nazrzego dowodu Adwokaccy nasłego
praktyka y domowa zgoda że wnetrych y zewnetrznych potrzebach zgodzieli my tyrana
bey nadrodnego nieprzyiaciela Zadnym niezgodam się nieb aby zawsze cnregno
Libero zgoda bye miała.

Strona 3ia

Mowa w ktory Senator boiarin Rusza pogranicznych expedycie potezny

To prawda że moderowanego y dostrzeżonego wybor zalnieża y zagerzonych pułkow nie stoi recestr virtute pugnant non numero veri, czesto ieden Fabius ma nieprzyiaciela wiadnice krolestwa annos totam restituit rem: ale tylko w takowas ten sentyment ma mieysce, kiedy żadny strony sama trzeba chce wmuty podcie wyprowadzowana Rawa Hawa lenyi; zdrowiesc et tendens miedzi zgromadzony chudoszny obtok, to nieczuyszna że Rzymoty ze hordzewie nasze wmatych Kompanicow dawno woienny nie styszy trzby, niedmacych mar lowego ptaw, nadwidzy nieprzyiaciela apoku, bella cient hynanda anexo Cannes madendi everant citty, niemamy veterano militia selectus Sama infanterya gni wizy ze swoie nasze Bollony nasy zgnegi strony pogranicznie potencye dostrzeżonych pułkow exercitanych mestrau y cwiczeniach niecodnelnie, Centuryą; Zaczym zby tnie nasza przeszłaca tyle sobie dufac ony leroiey armaturey nudo luter zobnicy matey kwocie mial wosko zayrze, wskroku stanęc niepodat byc tierny z stoyacym cudzoziemskim batalionem podzi dan. Konfuzya spominamy nasze z Chmielnickim co na siebie gdzie my luznem naszym kozackie gminy wzinac kadali sie nie pospolowane y stawe zgotowany nieprzan Zołnierzy chudoszki zgray z dzialami ledwo powtor zbiz woia do tych czas krola Władysława nie nas krwawo nedzy smiatosci za pilnacey ochy klory pod wasng od Turakich Bodzony Tumanow y woysko do szczebe y ar rematowane obrazy glawe. Tedze Le Turckiey Leid pobutawsy Kilesce obaczyc niemo Ze chcielisz zwiado wyczat Lenid morski cenbod miasca nie mogt tez dworzy dlog tyz ognac muchow, gdyzco gromadnie obiadty. czesto wojenne obrzty y drozny Tatarski pilasek gdyzco wiele skytany Tyrus, Kilosz pomien Iron obiadt Turkesk odpowiedz gnie Auctorem habuerit gladiu. taczet Zenski potencyi natura ze statysta mocniey styg ji muji. Na koniec nie wyiezdzaymy z cudzeziemskiemy posetkami turcky abuo quamo estero milite praesidio ustuga takza nigdy bez kwego nieszpora Zyskiu zawsze Krzes Posplity skodz.

Poset stubad valedicit zprotestacyy

Stoie ci Purpuratorom Koncessu Patrum Rycerskiego Imienia Kota, a od drugiey maiacmi Patrzą Nuncyuszu postrzymy honor protestuie się że niepiesney Poselska Izba cum sua Clausa cmione Colorum złączy się, a zrzucone w parskie wo Stanich Ogczyzny niebespieczeństwo propozycyą mieć będą rezolucyą, ponieważ tedy przeciwko zdaniu na rozne strony vota Zapie Wielmożnych Wielmo Panow podzielily, za imieniem woiewodzkie wychodze Dsprotestacyą razem Senatorskie Koło cmieniem equestrij Ordinis Zeznam

BIBLIOTE... FUNDACYI ...

Rkps. Nr. 462
K. 135. S/11

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :

ul. Krzemowa 1
62-002 Suchy Las
www.digital-center.pl
biuro@digital-center.pl
tel./fax (0-61) 665 82 72
tel./fax (0-61) 665 82 82

Wszelkie prawa producenta i właściciela zastrzeżone.
Kopiowanie, wypożyczenie, oraz publiczne odtwarzanie w całości lub we fragmentach zabronione.

All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, lending, public performance and broadcasting of the whole or fragments prohibited.